

مدنی قانون

تمہیدی باب
(لوسری ٹوک)

فہرست

باب تمہیدی

مادہ (۱-۴۸۳)

مادہ	صفحہ
(۱-۳۵)	۱
(۱-۹)	۱
	۱
	۲
(۱۰-۱۵)	۳
(۱۶-۳۵)	۵
(۳۶-۴۷۱)	۱۱
(۳۶-۳۳۶)	۱۱
	۱۱
	۱۴
	۱۵
	۱۷
	۱۷
	۱۸
	۲۶
	۲۶
	۲۸
	۳۲
	۳۳
	۳۶
	۳۶
	۳۶
	۳۸
	۴۳

(الف)

۴۸	فرع پنجم - تفریق
۴۸	جزء اول - تفریق به سبب عیب
۵۰	جزء دوم - تفریق به سبب ضرر
۵۲	جزء سوم - تفریق به سبب عدم انفاق
۵۳	جزء چهارم - تفریق به سبب غیاب
۵۴	مبحث نهم - آثار انحلال ازدواج
۵۴	فرع اول - عدت
۵۸	فرع دوم - نفقه عدت
۶۰	مبحث دهم - اول - نسب
۶۰	فرع اول - نسب
۶۰	جزء اول - ثبوت نسب در نکاح صحیح
۶۱	جزء دوم - ثبوت نسب بعد از تفریق یا وفات زوج
۶۲	جزء سوم - ثبوت نسب در نکاح فاسد و دخول به شبهه
۶۲	جزء چهارم - اقرار به نسب
۶۴	فرع دوم - رضاع
۶۵	فرع سوم - حضانت
۷۱	فرع چهارم - انفاق
۷۱	جزء اول - نفقه اولاد
۷۳	جزء دوم - نفقه ابا و اقارب
۷۴	فرع پنجم - اداره اموال
۷۴	جزء اول ولایت
۸۰	جزء دوم - وصایت
۸۰	اول - تعیین وصی
۸۱	دوم - وصی اختیاری
۸۲	سوم - وصی قضایی
۸۵	چهارم - مکلفیت های وصی
۸۹	پنجم - ختم وصایت
۹۲	جزء سوم - حجز

۹۳	جزء چهارم - غایب و فقود
۹۵	جزء پنجم - مساعدت قضایی
۹۶	جزء ششم - نظارت
۹۷	جزء هفتم - مؤیدات
۹۸ (۳۳۷-۴۷۱)	قسمت دوم - اشخاص حکمی
۹۸	مبحث اول - احکام عمومی
۱۰۰	مبحث دوم - وقف
۱۰۴	فرع اول - استحقاق دروقف
۱۰۹	فرع دوم - تقسیم وقف
۱۱۰	فرع سوم - اداره وقف
۱۱۴	فرع چهارم - انتهای وقف
۱۱۶	مبحث سوم - جمعیت ها
۱۱۶	فرع اول - احکام عمومی
۱۲۴	فرع دوم - هیئت مدیره
۱۲۵	فرع سوم - مجمع عمومی
۱۲۸	فرع چهارم - انحلال و تصفیه جمعیت
۱۲۹	مبحث چهارم - جمعیت های عام المنفعه
۱۳۴	مبحث پنجم - جمعیت خیریه
۱۳۴	مبحث ششم - جمعیت فرهنگی
۱۳۵	مبحث هفتم - موسسات
۱۴۰ (۴۷۲-۴۸۳)	فصل سوم - اموال

لمړی فصل - د قانون تطبیق

تمهیدي باب

لمړی فصل

د قانون تطبیق

لمړی قسمت

قانون او حق

لمړی مبحث - د قانون د تطبیق ساحه

۱- ماده

(۱) په هغه مواردو کېښي چې قانون موجود وي ، اجتهاد روانه دی ، ددی قانون حکمونه دلغظ یادھغی دفحوی په لحاظ د تطبیق وړدی .

(۲) په هغه مواردو کېښي چې د قانون حکم موجود نهوی محکمه به داسلامی شریعت د حنفی فقهی د کلی اساساتو سره سم حکم صادروي . تر څو چې عدالت په ډیره ښه ممکنه وجهه تامین شی .

۲- ماده

په هغه مواردو کېښي چې په قانون یاد اسلام د شریعت د حنفی فقهی په کلی اساساتو کېښي یو حکم موجود نهوی ، محکمه به د عمومی عرف سره سم حکم صادروي ، خو به دی شرط چې

قانون د سد نسی

باب تمهیدي

فصل اول

تطبیق قانون

قسمت اول

قانون و حق

مبحث اول - ساحه تطبیق قانون

۱- ماده

(۱) د مواردیکه حکم قانون وجود داشته باشد ، اجتهاد جواز ندارد . احکام این قانون باعتبار لفظ و یا فحوای آن ، قابل تطبیق می باشد .

(۲) در مواردیکه حکم قانون موجود نباشد ، محکمه مطابق با اساسات کلی فقه حنفی شریعت اسلام حکم صادر می نماید . که عدالت را به بهترین وجهه ممکن آن تامین نماید .

۲- ماده

در مواردیکه حکمی در قانون و یا اساسات کلی فقه حنفی شریعت اسلام موجود نباشد ، محکمه مطابق به عرف عمومی حکم صادر مینماید ، مشروط بر اینکه عرف

عرف ددی قانون د حکمونو یا د عدالت داساسونو مناقض نهوی . عدالت نباشد .

۳- ماده

۳- ماده

(۱) هغهچه په زماني ثابتیږي تر خوچه دهغي مخالف دليل موجود نهشي ، داعتبار وړگڼل کيږي .
(۲) دقانون دحکم لغو کول بې له داسی قانون په وسیله چه ترهغي وروسته نافذ شوی وی اوپه صراحت ئی دهغي د لغو کیدو یا تعدیل حکم نهوی کړی ، صورت نهشي موندلی .

دوهم مبحث - دحق استعمال

مبحث دوم - استعمال حق

۴- ماده

۴- ماده

که څوک دحق په کسبه ولو دهغي دوخته ترمخه اقدام وکړی ، دهغي څخه په محرومیدو محکوميږي .

۵- ماده

۵- ماده

داضطرار حالت ، دپیل دحق د باطلیدو موجب نه گرځي .

۶- ماده

۶- ماده

ضرر د بالمثل عمل په وسیله،د مینځه نهوړل کيږي .

۷- ماده

۷- ماده

دمفاسدولری کول دگټو په جلیولو وړاندی دی .

۸- ماده

۸- ماده

قانونی جواز ضمان نفی کوی، که جواز قانونی ضمان ن را نفی میکند ،

خوك دقانون په حدودو كښې دخپل حق څخه گټه اخلي دهغې څخه دپیدا شوو خسارو مسئول نه دی .
شخصيکه از حق خود در حدودقانون استفاده میکند ، مسئول خسا رات ناشی از آن نمی باشد .

۹- ماده

ماده ۹-

(۱) که خوك دخپل حق څخه تیری وکې ضمان پری لازمپری .
(۲) دحق څخه تیری په لاندنیو مواردو کښې پیدا کیږی :

(۱) شخصيکه از حق خود تجاوز نماید، ضمان بر او لازم می گردد.
(۲) تجاوز از حق در موارد آتی بوجود می آید :

۱- د عرف او عادت مخالف کارونه .
۲- دبل په حق باندي دتیری د قصد لرل .

۱- اعمال مخالف عرف وعادت.
۲- داشتن قصد تعرض برحق غیر .

۳- دشخص د ښیکنو جزئی والی نسبت هغه ضرر ته چهل ته نی رسوی .

۳- جزئی بودن مصلحت شخص نسبت بضرریکه بغیر وارد میسازد.
۴- غیر مجاز بودن مصلحت .

۴- دښیکنی ناروا والی .

دوهم قسمت

قسمت دوم

دزمانی له حیثه دقانون تطبیق

تطبیق قانون از حیث زمان

۱۰- ماده

ماده ۱۰-

(۱) دقانون حکمونه د خپریدو څخه وروسته دتطبیق وړگرځی .

(۱) احکام قانون بعد از نشر قابل تطبیق می گردد .

(۲) دقانون حکمونه ماقبل ته رجعت نه کوی ، مگر په هغه حالونو کښې چه پخپله په قانون کښې تصریح شوی وی او یائی حکمونه دعمومی نظام پوری مربوط وی .

(۲) احکام قانون بمقابل رجعت نمی کند، مگر در حالاتیکه در خود قانون تصریح شده و یا احکام آن متعلق به نظام عامه باشد .

۱۱- ماده

ماده ۱۱-

(۱) داهلیت پوری مربوط حکمونه

(۱) احکام متعلق با هلیت بالای

په ټولو هغو اشخاصو چه ددی قانون ددرج شوو شرطونو لرونکی وی، تطبیقیری .
 جميع اشخاص واجد شرایط مندرج این قانون تطبیق می گردد .

(۲) که څوک دنوی قانون دحکمونو په اساس داهلیت نقصان لرونکی وپیژندل شی ، نو دا حکمونه دهغه په پخوانیو تصرفونو تاثیر نه لری .
 (۲) در صورتیکه شخص نظر باحکام قانون جدید ناقص ا هلیت شناخته شود ، این احکام به تصرفات قبلی وی تاثیر ندارد .

۱۲- ماده

ماده ۱۲-

دزمانی دتیریدو پوری مربوطونوی حکمونه ، دهغه نافذیدو سره سم دتطبیق وپدی . په ټولو مواردو کښی چه دپخوانی قانون سره سم دزمانی دتیریدلو مده نهوی پوره شوی، د نوی قانون دحکمونو تابع کیری .
 احکام جدید متعلق بمورر زمان بمجرد انفاذ آن قابل تطبیق است .
 جميع مواردیکه مدت مورر زمان مطابق به قانون سابق تکمیل نشده باشد ، تابع احکام قانون جدید می گردد .

۱۳- ماده

ماده ۱۳-

که دنوی قانون حکمونه دزمانی دتیریدلو مده نسبت دپخوانی قانون ته کمه وټاکی ، که څه هم دامده دنوی قانون دنافذیدو څخه تر مخه شروع شوی وی ، دنوی قانون دحکمونو تابع دی .
 هرگاه احکام قانون جدید مدت مورر زمان را نسبت قانون سابق کمتر تعیین نماید، گرچه این مدت قبل از انفاذ قانون جدید آغاز یافته باشد ، تابع احکام قانون جدید می باشد .

۱۴- ماده

ماده ۱۴-

دهغه دلیلونو په مورد کښی چه تر مخه راټول شوی ، دهغه قوانینو حکمونه تطبیقیری چه دراټولولو په وخت کښی یاه هغه وخت کښی چه باید راټول شوی وی ، نافذوو .
 درمورد ادله ایکه قبلا جمع آوری شده ، احکام قوانینی تطبیق می گردد که در وقت جمع آوری ویا و قتیکه باید جمع آوری میگردید، نافذ بوده است .

۱۵- ماده

مده دهجري شمسي كليزي سره سم تطبيقيري .

در یم قسمت

د مګان له حیثه د قانون تطبيق

۱۶- ماده

به یوی قضیه کښی چه په کښی د قوانینو تنازع موجوده وی، د حقوقی رابطی د تشخیص په مورد کښی د افغانستان د قانون حکمونه د تطبيق وړدی .

۱۷- ماده

د مدنی حالونو اورد اشخاصو د اهلیت د تثبیت په مورد کښی، دهغوی دمطبوعه دولت قانون تطبيقيري، او به هغه مالی تصرفونو کښی چه په افغانستان کښی عقديري او آثاری هم په افغانستان کښی مرتبيري، نوکه د عقد د دواړو خواوو څخه یو د باندنی هیواد تبعه ئی او د اهلیت نقصان ولری، خود اهلیت نقصان ئی پټ سبب ته راجع وی، د پوره اهلیت لرونکی گڼل کیری .

۱۸- ماده

د باندنیو حکمی اشخاصو په مورد کښی لکه شرکتونه، جمعیتونه، موسسی اونور، دهغه دولت قانون اعتبار لری چه دهغوی مرکزی اداره

۱۵- ماده

میعاد مطابق به تقویم هجری شمسی محاسبه می گردد .

قسمت سوم

تطبيق قانون از حیث مکان

۱۶- ماده

در مورد تشخیص رابطه حقوقی در قضیه ایکه تنازع قوانین در آن موجود گردد، احکام قانون افغانستان قابل تطبيق می باشد .

۱۷- ماده

در مورد تثبیت احوال مدنی و اهلیت اشخاص، قانون دولت متبوعه آنها تطبيق می گردد، تصرفات مالی که در افغانستان عقد گردیده و آثار مرتبه آن نیز در آن وجود آمده باشد، در حالیکه یکی از طرفین عقد تبعه خارجی بوده و ناقص اهلیت باشد طوریکه نقص اهلیت آن مبنی بر سبب خفی باشد، بآنهم واجد اهلیت کامل شناخته میشود .

۱۸- ماده

در مورد اشخاص حکمی خارجی مانند شرکتها، جمعیتها، موسسات و امثال آن، قانون دولتی اعتبار دارد که اداره مرکزی آنها در

په هغی کبسی واقع وی . که ددی اشخاصو اساسی فعالیت په افغانستان پیل شوی وی ، نو دافغانستان دقانون تابع دی .

۱۹- ماده

ماده ۱۹ -

دازدواج دصحت د موضوعی شرطونو د تحدید دپاره د دواړو زوجینو قانون ته مراجعه کیری، او دازدواج د شکلی شرطونو په مورد کبسی دهغه هیواد دقانون حکمونه مراعت کیری چه ازدواج په کبسی صورت موندلی وی .

۲۰- ماده

ماده ۲۰ -

(۱) دازدواج په عقد مرتب آثار اودهغی پوری په مربوطو مالی چارو، دهغه دولت قانون تطبیقیری چه میره دازدواج دعقد په وخت کبسی دهغی تابع وی .

(۱) در مورد آثار مرتبه بر ازدواج به شمول امور مالی، قانون دو لتي تطبیق می گردد که زوج حین عقد ازدواج تابع آن باشد .

(۲) دطلاق په باره کبسی دهغه دولت دقانون حکمونه تطبیقیری چه میره دطلاق په وخت کبسی دهغی تابع وی .

(۲) در خصوص طلاق ، احکام قانون دولتی تطبیق میگردد که زوج در حین طلاق تابع آن باشد .

(۳) دجلالوی او انفصال په حالونو کبسی، دهغه هیواد قانون ته اعتبار ورکول کیری چه میره دعوی داقامه کیدو په وخت کبسی دهغی تابع وی .

(۳) در حالات تفریق و انفصال قانون مملکتی اعتبار دارد که زوج حین اقامه دعوی تابع آن باشد .

۲۱- ماده

ماده ۲۱ -

ددی قانون د (۱۹ او ۲۰) مادو په درج شوو حالونو کبسی، که دزوجینو څخه یو دازواج دعقد په وخت کبسی

در حالات مندرج مواد (۱۹ و ۲۰) این قانون ، اگر یکی از زوجین حین عقد ازدواج افغان باشد باستثنای

لمړی فصل - د قانون تطبيق

مادې (۲۲-۲۵)

افغان وي ، نو د اهليت د شرطونو څخه غير يواځې د افغانستان د قانون حكمونه تطبيقېږي .

ماده - ۲۲

ماده - ۲۲

هغه مسئلې چه د زوی ولي، ولايت او نورو و جايبو پوري دپلور ونو او زامنو ترمنځ مر بوطې دي دپلار د متبوع دولت د قانون حكمونه تطبيقېږي .

ماده - ۲۳

ماده - ۲۳

د اهليت دنه لرونكو ، د اهليت د ناقصو او غايبو اشخاصو په مورد كښې دهغوی د متبوع دولت د قانون حكمونه تطبيقېږي . د قيم ، وصی، قانوني ولي او داسې نورو د نصبولو په خصوص کې، ددی موضوعاتو پوري دمربوطو قوا نينو حكمونه اودنورو قوانينو حكمونه چه د ذکر شوو اشخاصو دحمایې دپاره وضع شوی وي دتطبيق وړدی .

ماده - ۲۴

ماده - ۲۴

په نفقه باندې دمكلف كولو په باره كښې، دهغه شخص د متبوع دولت د قانون حكمونه تطبيقېږي، چه دنفقي په وركولو مكلف وي .

ماده - ۲۵

ماده - ۲۵

(۱) دميراث ، وصيت او نورو تصرفونو پوري مو ضوعی مربوط (۱) در مورد احكام مو ضوعی متعلق به ارث ، وصيت و سا ير

حکموڼه چه دمرگڅه څخه وروسته زمانې پورې مربوط وی دمورث ، وصیت کوونکي یاددهغه چاچه دهغه دمرگ په وخت کښې ورڅخه تصرف شوی وی ، دمتبوع دولت دقانون حکموڼه ئې تطبیقېږي .

(۲) دوصیت دشکلي حکموڼوبه باره کښې ، دوصیت په وخت کښې دوصی دقانون حکموڼه ، یاددهغه ځای دقانون حکموڼه چه وصیت په کښې پوره شوی ، تطبیقېږي. همدارنگه دشکلي حکمونو نور تصرفونه چه دمرگ څخه وروسته زمانې ته منسوب وی ددی حکم تابع دی .

۲۶- ماده

ماده ۲۶ -

دملکیت دحیازت او نو رو عیني حقوقو په باره کښې دهغه ځای دقانون تطبیقېږي چه عقار په کښې واقع وی ، دمنقولو مالونو په باره کښې دهغه ځای دقانون تطبیقېږي چه منقول مالونه دهغه سببونو دتحقق په وخت کښې چه پری اکتساب یادحق دلایسه ورکول مرتبوی ، په ذکر شوی ځای کښې موجود وی .

۲۷- ماده

ماده ۲۷ -

دهغه التزاماتو په باره کښې چه دعقودو څخه پیدا شوی وی ، دهغه دولت قانون تطبیقېږي چه دعقودواړو خواوو په کښې اوسیدنه غوره کړي

تصرفات منسوب به بعد از وفات ، احکام قانون دولت متبوعه مورث ، وصی یا شخصیکه حین وفات تصرف از او بعمل آمده با شد ، تطبیق میگردد .

(۲) در خصوص احکام شکلي وصیت ، احکام قانون وصی در حین وصیت ویا احکام قانون محلیکه در آن وصیت تکمیل شده باشد ، تطبیق میگردد .

همچنان احکام شکلي سایر تصرفات منسوب به بعد از وفات تابع این حکم می باشد .

درمورد حیازت ملکیت و سایر حقوق عینی ، قانون محلی تطبیق میگردد که عقار در آن واقع باشد ، ودرمورد اموال منقول قانون محلی تطبیق میگردد که اموال منقول حین تحقق اسبابیکه بر آن اکتساب ویا از دست دادن حق مرتب گردیده ، در محل مذکور موجود بوده است .

در مورد و جانب ناشی از عقود ، قانون دولتی تطبیق میگردد که طرفین عقد در آن اقا متگاه اختیار نموده اند . در صورت اختلاف اقا متگاه

وې ، په هغه صورت کې چې د داوسیدني ځای اختلاف ولري، دهغه دولت قانون تطبیقېږي چه عقد په کېښي پوره شوی وي . په دې شرط چه د عقد دواړو خواوو د یو ټاکلي قانون د حکمونو د تطبیق په باره کېښي موافقه نه وي کړي او یا د قرینو څخه معلومه نه شي چه د عقد دواړو خواوو مرام د بل قانون تطبیق وو. د عقار پورې مربوط د پوره شوو عقودو په باره کېښي ، د عقار د ځای قانون تطبیقېږي .

وې ، په هغه صورت کې چې د داوسیدني ځای اختلاف ولري، دهغه دولت قانون تطبیقېږي چه عقد په کېښي پوره شوی وي . په دې شرط چه د عقد دواړو خواوو د یو ټاکلي قانون د حکمونو د تطبیق په باره کېښي موافقه نه وي کړي او یا د قرینو څخه معلومه نه شي چه د عقد دواړو خواوو مرام د بل قانون تطبیق وو. د عقار پورې مربوط د پوره شوو عقودو په باره کېښي ، د عقار د ځای قانون تطبیقېږي .

ماده ۲۸ -

ماده ۲۸ -

در مورد شرایط شکلی عقود، احکام قانون دولتی تطبیق می گردد که عقد در آن تکمیل شده باشد .

د عقو دو د شکلي شرطونو په باره کېښي، دهغه هیواد د قانون حکمونه تطبیقېږي چه عقد په کېښي پوره شوی وي .

ماده ۲۹ -

ماده ۲۹ -

(۱) در مورد وجائب غیر تعاقدي، احکام قانون دولتی تطبیق می گردد که در آن حادثه ای ایجاد کننده واقع شده باشد .

(۱) د غیر تعاقدي التزامونو په باره کېښي ، دهغه دولت د قانون حکمونه تطبیقېږي چه په هغې کېښي د التزام پیدا کوونکي حادثه واقع شوی وي .

(۲) اگر وجیبه ناشی از حادثه ای باشد که در خارج افغانستان واقع شده و حادثه در آن محل غیر قانونی و در افغانستان قانونی شناخته شود، حکم فقرة يك این ماده تطبیق نمی گردد .

(۲) که التزام دداسي حادثي څخه پیدا شوی وي چه د افغانستان څخه د باندې واقع شوی وي او حادثه په هغې ځای کېښي قانوني نه وي او په افغانستان کېښي قانوني و پیژندل شي، ددی مادي د لمړي فقری حکم نه تطبیقېږي .

۳۰- ماده

ماده ۳۰ -

داختصاصی قاعدو په باره کښی او داجرا اتو پوری دټولو مربوطو کارونو په باره کښی ، دهغه دولت دقانون حکمونه تطبیقیری چه دعوی په کښی اقامه شوی وی یا اجرا ات پکښی شوی وی .

درمورد قواعد اختصاصی و تمام امور متعلق باجراآت ، احکام قانون دولتی تطبیق می گردد که دعوی در آن اقامه یا اجراآت در آن بعمل آمده باشد .

۳۱- ماده

ماده ۳۱ -

ددی قسمت پورتنی درج شوی حکمونه په هغه صورت کښی نافذ دی، چه دهغی په خلاف بل حکم په خاص قانون کښی یا بین الدوله معاهده کښی چه په افغانستان کښی نافذ وی موجود نه وی .

احکام مندرج مواد قبلی این قسمت در صورتی نافذ می باشد، که مخالف آن حکم دیگری در قانون اختصاصی یا معاهده بین الدوله که در افغانستان نافذ است نباشد .

۳۲- ماده

ماده ۳۲ -

که د قوانینو دتنازع په باره کښی ددی قانون په پورتنیو ما دو کښی کوم حکم پیدانه شی، دبین الدول خصوصی حقوقو قاعدی تطبیقیری .

هرگاه درمورد تنازع قوانین حکمی درمواد قبلی این قانون موجود نباشد، قواعد حقوق بین الدول خصوصی تطبیق می گردد .

۳۳- ماده

ماده ۳۳ -

دهغه اشخاصو په باره کښی چه تابعیت ئی معلوم نه وی، دهغه قانون ټاکل چه تطبیق ئی واجبوی دمحمکی به صلاحیت کی دی .

تعیین قانون واجب التطبيق در مورد اشخاصیکه تابعیت شان معلوم نباشد، از صلاحیت محکمه است .

۳۴- ماده

ماده ۳۴ -

په هغی مواردو کښی چه دباندنیو هیوادونو دقانون تطبیق پیش بینی شوی دی، ذکر شوی قانون هغه

درمواردیکه تطبیق احکام قانون خارجی پیش بینی شده است ، آن احکام موضوعی قانون مذکور که

متعلق به قانون بین الدول خصوصی نباشد ، تطبیق میگردد . اگر در قانون دو لتیکه احکام آن قابل تطبیق میباشد ، تعدد ادیان وجود داشته باشد احکام دینیکه قانون آن دولت تعیین نموده ، تطبیق می گردد .

ماده ۳۵ -

احکام قانون خارجی به نحویکه درمواد قبلی این قسمت تصریح گردیده ، در حدودی قابل تطبیق می باشد که مخالف نظام عامه یا آداب عمومی در افغانستان نباشد .

فصل دوم

اشخاص

قسمت اول

شخص حقیقی

مبحث اول - احکام عمومی

ماده ۳۶ -

(۱) شخصیت انسان با ولادت کامل وی به شرط زنده بودن آغاز و با وفات انجام می یابد .

(۲) جنین دارای حقوقی می باشد که قانون بر آن تصریح نموده است .

ماده ۳۷ -

تثبیت تاریخ ولادت و وفات ذریعه دفاتر رسمی مربوط صورت میگیرد .

موضوعی حکمونه چه دین الدول خصوصی قانون پوری مربوط نه وی ، تطبیق پیری . که دهغه دولت په قانون کښی چه حکمونه ئی دتطبیق وهدی ، ددینونو تعدد موجود وی ، نو دهغه دین حکمونه تطبیق پیری چه دهغه دولت قانون ټاکلی وی .

ماده ۳۵ -

د باندنی هیواد دقانون حکمو نه لکه چه ددی قسمت په پورتنیوموادو کښی تصریح شو په هغه حدودو کښی دتطبیق وړ دی ، چه په افغانستان کښی دعمومی نظام یا عمومی آدابو مخالف نه وی .

دوهم فصل

اشخاص

لمړی قسمت

حقیقی شخص

لمړی مبحث - عمومی حکمونه

ماده ۳۶ -

(۱) دانسان شخصیت دهغه دپوره ولادت سره په دی شرط چه ژوندی وزیری شروع کیری او په مرگ پای ته رسیری .

(۲) جنین دهغه حقوقو لرونکی دی چه قانون پری صراحت لری .

ماده ۳۷ -

د پیری دنی او مرگ دنیته ثابتنول درسمی مربوطو دفترونو په وسیله

هر گاه اسناد مبنی بر ثبت ولادت و یا وفات موجود نبوده یادر مورد صحت ثبت اشتباه وارد گردد، برای اثبات ولادت و وفات از اقامه وسایل اثبات به ترتیبی استفاده میگردد که در قانون تصریح شده باشد .

ماده ۳۸ -

هر شخص می تواند علاوه بر اسم خود ، اسم خانوادگی انتخاب نماید، اسم خانوادگی باولاد انتقال می یابد. اگر شخصی اسم خانوادگی غیر را بخود انتقال دهد و این عمل اوموجب خساره به شخص اول گردد، متضرر می تواند علاوه بر مطالبه منع، جبران خساره را نیز از متعرض مطالبه نماید .

ماده ۳۹ -

سن رشد هیجده سال مکمل شمسی می باشد . شخص رشید در حالت صحت عقل در اجرای معاملات، دارای اهلیت حقوقی کامل شناخته می شود .

ماده ۴۰ -

شخصیکه از نگاه صغر سن ، معنوه بودن یا جنون ، غیر ممیز باشد، نمی تواند معاملات حقوقی را انجام دهد . شخصیکه به سن هفت سالگی

صورت مومی، که دزیریدنی یا دمرگ دثبت په پاره کنبی سندونه موجود نهوی یادثبت دصحت په پاره کنبی اشتباه پیدا شی ، دزیریدنی یا دمرگ دثابتولو دپاره ، دثابتو لو دو سیلو داقامه کولو خخه په داسی توگه استفاده کیژی چه په قانون کنبی تصریح شوی وی .

ماده ۳۸ -

هر شخص کولای شی چه پر ته دخپل نوم ، کورنی نوم هم غوره کړی ، دکورنی نوم اولادو نو ته نقلیژی، که خوگ د چا دکورنی نوم خان ته انتقال کی او یا ورسره په کی جکړه وکی او هغه ته ددی عمل خخه ضرر ورسپیژی ، هغه چاته چه ضرر رسیدلی کولی شی چه د تعرض په منع کیدو علاوه تعویض هم وغواړی .

ماده ۳۹ -

درشد عمر پوره اتلس شمسی کلونه دی ، که خوگ دی عمرته ورسپیژی او عقلی قوه ولری دخپلو مدنی حقوقو داجراء کولو، دپاره دپوره اهلیت خواند گنل کیژی .

ماده ۴۰ -

که خوگ د عمر دکموالی ، یا معنوه والی، یا لیونتوبله امله ممیز نهوی، نه شی کولی چه حقوقی معاملی تر

سره کی ، که څوک اوه کلنی ته نهوی رسیدلی غیر ممیزگنل کیږی. می‌گردد .

ماده ۴۱ -

ممیز شخص چه درشد عمر ته نه وی رسیدلی یا داچه درشدعمرته رسیدلی وی خو سفیه وی یا په غفلت مبتلاوی ، داهلیت نقصان لرونکی گنل کیږی .

ماده ۴۲ -

شخص ناقص اهلیت وفاقد آن تابع احکام وصایت ، ولایت وقوامت مطابق به شرایط وقواعد پیش بینی شده این قانون می باشد .

ماده ۴۳ -

هیچکس نمی تواند از اهلیت قانونی خود تنازل یا در آثار مرتبه آن تعدیلی وارد نماید .

ماده ۴۴ -

آزادی دانسان طبیعی حق دی، هیچکس نمی تواند از آن تنازل نماید .

ماده ۴۵ -

دهغه چا چه په شخصي حقو قو نی تیری کیږی، کولی شی چه دتیری دمخ نیوی په غوښتنه علاوه دهغه ضرر دتعویض غوښتنه هم وکی چه دذکر شوی تیری څخه و رته رسیدلی دی .

ماده ۴۱ -

هغه شخص چه اهلیت یی ناقص یا فاقد وی ، ددی قانون دشرطو نو او قاعدو سره سم دوصایت ، ولایت قوامت دحکمونو تابع دی .

ماده ۴۲ -

هیڅوک نه شی کولی چه دخپل قانونی اهلیت څخه تنازل یا دهغی په مرتبو آثارو کښی تعدیل راوړی.

ماده ۴۳ -

آزادی دانسان طبیعی حق دی، هیڅوک نه شی کولی چه دهغی څخه تنازل وکړی .

ماده ۴۴ -

دهغه چا چه په شخصي حقو قو نی تیری کیږی، کولی شی چه دتیری دمخ نیوی په غوښتنه علاوه دهغه ضرر دتعویض غوښتنه هم وکی چه دذکر شوی تیری څخه و رته رسیدلی دی .

ماده ۴۵ -

شخصيکه حقوق شخصي او مورد تجاوز قرار می‌گیرد ، می‌تواند علاوه بر مطالبه منع تجاوز در صورت وقوع ضرر طالب جبران خساره گردد .

دوهم مبحث - مدنی حالت

۴۶- ماده

کوم اشخاص چه داتلس کلنسی عمر پوره کوی ، دهغوی مدنی حالت دسجلونو دثبت په مخصوص صو دفترونو کبني ددی قانون د(۴۷-۴۸-۴۹) مادو درج شوو حکمونو سره سم ثبتیږي .

۴۷- ماده

(۱) دشخص مدنی حالت دهویت په مخصوصه پانه کبني درجیږي او دغوښتنی په صورت کبني ورته ورکول کیږي، دهویت پانه مشتمله ده په : نوم، تخلص یا دکورنی په نوم ، دزیریدنی په نیټه او خای ، وظیفی، تابعیت، داوسیدنی په خای، دمیرمنی او اولاد په نومونو او دهغوی دزیریدو دخای او نیټی سره .
(۲) دذکر شوو حالونو تغیر لکه مرگ، یا داوسیدنی دخای یا دوظیفی تغیر هم دهویت په پانه کبني درجیږي .

۴۸- ماده

دازدواج، طلاق، په ولدیت او دنسب په ثبوت داقرار پوری مربوط سندونه چه په اختصاصی مراجعو کبني ترتیبیږي، ددی قانون د(۴۶) مادی په درج شوو دفترونو کبني ثبت ته رسیږي، ذکر شوی مراجع

مبحث دوم - حالت مدنی

۴۶- ماده

اشخاصیکه سن هیجده سالگی را تکمیل می کنند حالت مدنی شان در دفاتر مخصوص ثبت سجلات مطابق باحکام مندرج مواد (۴۷-۴۸-۴۹-۵۰) این قانون درج می گردد .

۴۷- ماده

(۱) حالت مدنی يك شخص در ورقه مخصوص هویت درج و در صورت مطالبه برایش داده میشود . ورقه هویت محتوی اسم ، تخلص یا اسم فا میلی ، تاریخ ومحل تولد، وظیفه ، تابعیت ، محل اقامت ، اسم همسر و اولاد باتاریخ و محل تولد شان می باشد .

(۲) تغیر حالات متذکره از قبیل وفات ، تغیر محل اقامت یا وظیفه نیز در ورق هویت درج می گردد .

۴۸- ماده

اسناد مربوط به ازدواج ، طلاق، اقرار به بنوت و ثبوت نسب که در مراجع اختصاصی تر تیب می گردد، در دفاتر مندرج ماده (۴۶) این قانون به ثبت میرسد مراجع موصوف مکلف

مکلفی دی چه پورتنی واقعی دثبت دپاره مربوطی ادارى ته په لیکلی توگه واستوی .

۴۹- ماده

خارنوال کولی شی چه ددی قانون د (۴۶) مادی ددرج شوو سچلونو او مخصوصو دفترونو دثبت په جریان اطلاع حاصله کی ، که په کنبسی تخلف یابد اجرا آت و گوری نو قانونی اقدام به کوی .

۵۰- ماده

ددی قانون د(۴۶-۴۷-۴۸-۴۹)مادو قول درج شوی حالونه چه دسچلونو دثبت په مخصوصو دفترونو کنبسی یادنفوسو په تذکره کنبی درج شوی، دبل په مقابل کنبسی حجت گنل کیبری، په دی سندونو اعتراض کول جواز نه لری، مگر داچه اعتراض د ذکر شوو سندونو په جعل یا تزویر بناوی .

دریم مبحث - داوسیدنی خای

۵۱- ماده

(۱) داوسیدلو خای هغه دی چه شخص په کنبسی په عادی توگه سکونت لری، عام له دی چه داسکونت دایمی وی یا موقت.

(۲) یو شخص کولای شی چه دیوه خخه زیات داوسیدلو خایونه ولری.

اند وقایع مذکور را بجهت ثبت به اداره مربوط کتباً اطلاع دهند .

ماده ۴۹ -

خارنوال می تواند از جریان ثبت سچلات ، دفاتر مخصوصه مندرج ماده (۴۶) این قانون اطلاع حاصل و در صورت مشا هده تخلف و سوء اجراءت به اقدامات قانونی بپردازد.

ماده ۵۰ -

جميع حالات مندرج مواد (۴۶ - ۴۷-۴۸-۴۹) این قانون که در دفتر مخصوص ثبت سچلات یا تذکره نفوس درج گردیده ، در مقابل غیر ، حجت شناخته میشود . اعتراض در مورد همچو اسناد مجاز نیست، مگر اینکه اعتراض بر جعلیت یا تزویر اسناد مذکور بنا یافته باشد .

مبحث سوم - اقامتگاه

ماده ۵۱ -

(۱) اقامتگاه جا ییست که شخص عادتاً در آن سکونت دارد ، خواه این سکونت دایم یا موقت باشد .

(۲) شخص می تواند بیش از يك اقامتگاه داشته باشد .

۵۲- ماده

(۱) داهلیت نقص لرونکی ، محجور، مفقود او دغایب داوسید لو خای دهغوی دقانونی قایم مقام داوسیدلو دخای خخه عبارت دی .
(۲) هغه اشخاص چه داهلیت نقصان ولری او دتجارت کولو اجازه ورته شوی وی، کولی شی چه دمعاملو داجراء کولو او جایزو تصر فونو دپاره داو سید نی دخاص خای لرونکی وی .

ماده ۵۲ -

(۱) اقامتگاه ناقص ا هلیت ، محجور ، مفقود وغایب عبارت از اقامتگاه قایم مقام قانونی شان میباشد.
(۲) اشخاص ناقص اهلیت که ماذون به تجارت باشند، می توانند در مورد اجرای معاملات و تصرفات مجوزه ، صاحب اقامتگاه خاص شناخته شوند .

۵۳- ماده

به هغه خای کبسی چه شخص تجارت یاکسب غوره کوی ، دهغوی پوری دمربوطو کارونو د اداری له امله دهغه داوسیدلو خای گنل کیری .

ماده ۵۳ -

جائیکه شخص در آن تجارت یا پیشه اختیار می نماید ، از جهت اداره امور متعلق به آن اقامتگاه وی شناخته می شود .

۵۴- ماده

(۱) شخص کولای شی دیو پاکلی قانونی عمل داجراء کولو دپاره داوسید لو اختیاری خای ولری .
(۲) داوسیدلو هغه خای چه دیوی پاکلی قانونی معاملی دپاره اختیاریزی، دهغوی پوری دپولو مربوطو کارونو دپاره په شمول داجباری تنفیذ اجرا آتو اعتبار لری ، مگر دا چه داوسیدلو ذکر شوی خای په صراحت سره دمشخصو معاملو دپاره پاکل شوی وی .

ماده ۵۴ -

(۱) شخص می تواند برای اجرای يك عمل معین قانونی اقامتگاه اختیاری داشته باشد .
(۲) اقامتگاهی که برای اجرای يك معامله معین قانونی اختیار میگردد ، برای جمیع مسایل مربوط به آن به شمول اجراءات متعلق به تنفیذ اجباری اعتبار دارد ، مگر اینکه اقامتگاه مذکور صراحتاً برای معاملات مشخص تعیین شده باشد .

دوهم فصل - اشخاص

مادی (۵۸-۵۵)

(۳) اثبات اقامتگاه اختیاری بدون اسناد کتبی جواز ندارد .

مبحث چارم - تابعیت

ماده ۵۵ -

تابعیت افغانی توسط قانون خاص تنظیم می گردد .

مبحث پنجم - فامیل

ماده ۵۶ -

فامیل انسان متشکل از اقاریبست که توسط يك اصل مشترك با هم جمع شده باشند .

ماده ۵۷ -

قرابت مستقیم عبارت از نسبت اصل و فرع می باشد و قرابت غیر مستقیم نسبت بین اشخاص است، که دارای اصل مشترك بوده بدون اینکه یکی فرع دیگری باشد .

ماده ۵۸ -

(۱) در محاسبه درجه قرابت مستقیم از فرع به اصل ، هر فرع یکدرجه شناخته شده و خود اصل درین محاسبه شامل نمی باشد .

(۲) در محاسبه درجه قرابت غیر مستقیم از فرع به اصل مشترك

(۳) داوسیدلو داختریاری خای تابتول بی له لیکلو سندونو خخه جواز نه لری .

خلوروم مبحث - تابعیت

ماده ۵۵ -

افغانی تابعیت دخاص قانون په وسیله تنظیمیری .

پنځم مبحث - کورنی

ماده ۵۶ -

دانسان کورنی دهغه خپلو انو خخه متشکله ده چه دیوه شریک اصل په وسیله سره جمع شوی وی .

ماده ۵۷ -

مستقیمه خپلوی داصل او فرعی دنسبت خخه عبارت ده ، اوغیر مستقیمه خپلوی ددوه اشخاصو دنسبت خخه عبارت ده ، په داسی توکه چه یو شریک اصل ولری بی له دی چه یو دبل فرع وی .

ماده ۵۸ -

(۱) دمستقیمی خپلوی د درجی په محاسبه کبسی ، دفرعی خخه اصل ته، هره فرعه یوه درجه گنل کییری، پخپله اصل په دی محاسبه کبسی شامل نه دی .

(۲) دغیر مستقیمی خپلوی ددرجی په محاسبه کبسی ، دفرعی خخه شریک اصل ته او دهغی عکس، هره

فرعه یوه در جه شمارل کیری ، او شریک اصل په محاسبه کنبی شامل نه دی .
 و عکس آن ، هر فرع یک درجه شناخته شده واصل مشترک د رین محاسبه شامل نمی باشد .

ماده - ۵۹

ماده ۵۹ -

د زوجینو څخه دیوه خپلوان دبل زوج په باره کنبی په عین خپلو ی او درجی کنبی پیژندل کیری .
 اقارب یکی از زوجین در مورد زوج دیگر به عین قرابت و درجه شناخته میشود .

شپږم مبحث - ازدواج

مبحث ششم - ازدواج

ماده - ۶۰

ماده ۶۰ -

از دواج یو عقد دی چه دښځی او سړی معاشرت یی د فامیل د تشکیلولو په مقصد مشروع کړی او د دواړو خواوو حقوق او واجبات تنظیموی .
 ازدواج عقدیست که معاشرت زن و مرد را به مقصد تشکیل فامیل مشروع گردانیده حقوق و واجبات طرفین را بوجود می آورد .

ماده - ۶۱

ماده ۶۱ -

(۱) داز دواج عقد په رسمی نکاح نامی کنبی د مربوطی اداری په وسیلی په دری نقلونو کنبی ترتیب او ثبتیږی ، اصل یی په مربوطی اداری کنبی حفظ او د عقد هری خواته دهغی یو نقل ورکول کیری . داز دواج عقد په مخصوصو دفترنو کنبی د ثبتیدلو وروسته ددی قانون د (۴۶) مادی ددرج شوی سجلو نو د ثبت اداری ته اطلاع ورکول کیری .
 (۱) عقد ازدواج در نکاح نامه رسمی توسط اداره مربوط در سه نقل ترتیب و ثبت میگردد ، اصل آن در اداره مربوط حفظ و بهر یک از طرفین عقد یک نقل آن داده می-شود . عقد از دواج بعد از ثبت به دفاتر مخصوص باطلاع اداره ثبت سجلات مندرج ماده (۴۶) این قانون رسانیده میشود .

(۲) که داز دواج د عقد ثبتول په دی ترتیب ممکن نه وی ، په بله توگه چه درسمی سندونو د ثبتولو دپاره ټاکل شوی ، صورت مومی . میگیرد .
 (۲) اگر ثبت عقد ازدواج به این ترتیب ممکن نباشد ، به نحو دیگریکه برای ثبت اسناد رسمی پیش بینی شده است ، صورت میگیرد .

۶۲- ماده

کوزده دهغی بنخی سره جواز لری چه دبل شخص په نکاح او عدت کنبی نه وی .

۶۲- ماده

نامزدی بازنی جواز دارد که در قید نکاح وعدت غیر نباشد .

۶۳- ماده

دمعتدی خطبه په صراحت او کنایه سره جواز لری ، عام له دی چه بنخه در جعی یا بائن طلاق معتده وی او صریح عبارت دو فات معتدی ته جواز نلری .

۶۳- ماده

خواستگاری زن در عدت طلاق رجعی یا بائن بعبارت صریح و کنایه و در عدت وفات بعبارت صریح جواز ندارد .

۶۴- ماده

کوزده دازدواج دوعدی شخه عبارت ده ، د عقد دواپه خواوی کولی شی چه ور شخه منصرف شی .

۶۴- ماده

نامزدی عبارت از وعده به ازدواج است ، هر یک از طرفین می تواند از آن منصرف شود .

۶۵- ماده

که دکوز دی دواپه خوا یوه و بل ته تحفه ورکړی وی ، تحفه ور کوونکی کولی شی دبلې خوا د عدول په صورت کنبی عین تحفه که موجوده وی او که موجوده نه وی دهغی داخستلو دو رخنې قیمت غوښتنه وکي . که عدول د تحفې ور کوونکی له خوا صورت و مومی یا تحفه دمینخه لاره شی یا استهلاک شوی وی ، دهغی بیر نه اخستل په هیڅ صورت سره نه شی کولی .

۶۵- ماده

هرگاه نامزد به نامزد خود هدیه داده باشد، هدیه دهنده می تواند در صورت انصراف جانب مقابل و موجودیت هدیه ، عین یا قیمت ر وز خرید آن را مطالبه نماید . اگر انصراف از طرف هدیه دهنده صورت بگیرد یا هدیه هلاک و یا استهلاک گردیده باشد، رد آن را بهیچ صورت مطالبه کرده نمی تواند .

۶۶- ماده

دازدواج عقد په صریح ایجاب او قبول سره چه فوریت او استمرار

۶۶- ماده

عقد ازدواج به ایجاب و قبول صریح که فوریت و استمرار را افاده

افاده کی بی دوخت د قید څخه په یوه مجلس کښی صورت مومی.

کند بدون قید وقت در مجلس واحد صورت می گیرد .

۶۷- ماده

ماده ۶۷ -

از دواج چه دغیر محققی شرط پوری معلق وی یا را تلونکی زمانی ته مضاف وی نه شی عقد کیدای .

ازدواج در صورت تعلیق آن به شرط غیر محقق یا مضاف ساختن آن بزمان آینده عقد شده نمیتواند.

۶۸- ماده

ماده ۶۸ -

که د ازدواج په عقد کښی داسی شرط کښیښودل شی چه د قانون او ازدواج د همد فونو څخه مخالف وی، عقد صحیح او شرط باطل گڼل کیږی .

هرگاه در عقد ازدواج شرطی گذاشته شود که مخالف قانون و اهداف ازدواج باشد ، عقد صحیح و شرط باطل پنداشته میشود .

۶۹- ماده

ماده ۶۹ -

د بدل ازدواج په عقد کښی یوه ښځه د بلی ښځی په بدل کی نه واقع کیږی، اوهری یوی ښځی ته مهر مثل لازمیږی .

در عقد ازدواج بدل ، زن ، بدل زن دیگر قرار نگرته و برای هر يك از زوجه ها مهر مثل لازم می گردد.

۷۰- ماده

ماده ۷۰ -

د ازدواج اهلیت هغه وخت پوره کیږی چه نارینه وو د (۱۸) کلنی عمر او ښځو د شپاړس کلنی عمر پوره کړی وی .

اهلیت ازدواج و قتی کامل می- گردد، که ذکور سن (۱۸) و اناث شانزده سالگی را تکمیل کرده باشند.

۷۱- ماده

ماده ۷۱ -

(۱) که جای ددی قانون د (۷۰) مادی درج شوی درشد عمر نه وی پوره کړی دهغی داز دواج عقد یواځی دپلار په وسیله چه د صحیح

(۱) هر گاه دختر سن مند رج ماده (۷۰) این قانون را تکمیل نکرده باشد ، عقد ازدواج وی تنها توسط پدر صحیح التصرف یا محکمه با

تصرف لرونکی وی یا دصلاحيست لرونکی محکمی په وسیلی صورت موندلی شی .

(۲) عقد نکاح صغیره کمتر از (۱۵)

عمری د (۱۵) کلو نو څخه کم وی په هیڅ صورت جواز نه لری .

ماده ۷۲ -

ماده ۷۲ -

(۱) گرفتن وکیل برای عقد ازدواج جواز دارد .

(۱) دازدواج د عقد دپاره دوکیل نیول جواز لری .

(۲) وکیل نمی تواند موکله خود را به عقد نکاح خود درآورد ، مگر اینکه در عقد وکالت به آن تصریح شده باشد .

(۲) وکیل نه شی کولی چه خپله مؤکله دخپلی نکاح په عقد کبندی راوړی، مگر دا چه دو کالت په عقد کبندی پری تصریح شوی وی .

ماده ۷۳ -

ماده ۷۳ -

وکیل نمی تواند در عقد ازدواج بدون تفویض صلاحیت یا اجازه موکل یا موکله خود ، شخص دیگری را بصفت وکیل انتخاب نماید .

وکیل نه شی کولی چه دازدواج په عقد کبندی بی دصلاحیت دتفویض څخه یا دخپل وکیل یا مؤکلی داجازی په غیر، بل شخص دو کیل په صفت انتخاب کی .

ماده ۷۴ -

ماده ۷۴ -

وکیل نمی تواند عملی را که خارج از حدود وکالت او باشد، انجام دهد. تصرف خارج از حدود وکالت بمثابه عمل فضولی بوده و موقوف با اجازه موکل یا موکله او می باشد .

وکیل نه شی کولی داسی کاروکی چه دهغه دو کالت دحدو دوڅخه خارج وی ، دو کالت دحدو دو څخه بیرون یو کار دفضولی عمل حکم لری ، دمؤکل یا مؤکلی داجازی پوری موقوف دی .

ماده ۷۵ -

ماده ۷۵ -

وکیل به تسلیم زوجه به زوج و پرداخت مهر مکلف نمی باشد ، مگر اینکه از او دمهتر په ورکولو مکلف نه دی، مگر

په هغه صورت کښې چې دمهر دور کولو ضمانت یې کړی وی. په دی صورت کښې وکیل نه شی کولی چه ورکول شوی مهر دمیره څخه وغواړی، مگر په هغه حالت کښې چه دوکیل ضمانت دمیره په اجازی صورت موندلی مومی .

ماده ۷۶ -

در صورتیکه طرفین عقد اصالتاً، شرعاً یا توکیلا تحت ولایت شخصی واحد قرار داشته باشند، شخص می تواند به تنهایی از جانب طرفین عقد ایجاب و قبول نماید، مشروط براینکه شرایط قانونی عقد رعایت شده باشد .

ماده ۷۷ -

برای صحت عقد نکاح و نفاذ آن شرایط آتی لازم است :

- ۱- انجام ایجاب و قبول صحیح توسط عاقدین یا اولیاء یا وکلای شان .
- ۲- حضور دونفر شاهد بااهلیت .
- ۳- عدم موجودیت حرمت دائمی و یا موقت بین ناکح و منکوحه .

ماده ۷۶ -

په هغه صورت کښې چه دعقد دواړه خواوی اصالتاً ، شرعاً یا دوکالت په توگه ، دیوه شخصس دولایت لاندی واقع وی ، شخصس کولی شی په یواځنی ډول د عقد ددواړو خواوو له پلوه ، ایجاب او قبول وکی ، خو په دی شرط چه دعقد قانونی شرطونه مراعت شوی وی .

ماده ۷۷ -

دنکاح دعقد دصحت دپاره او دهغی دنافذیدو دپاره لاندنی شرطونه لازم دی :

- ۱- دعقد ددواړو خواوو یادهغوی دولیانو یا وکیلا نو په وسیله دصحیح ایجاب او قبول ترسره کول .
- ۲- داهلیت لرونکو دوه شاهدانو حضور .
- ۳- دنکاح کوونکی او نکاح کیدونکی ترمنځ ددایمی یا موقتی حرمت نشتوالی .

۷۸- ماده

قاضی دهغه اشخاصو ولی دی چه ولی نه لری .

۷۹- ماده

هغه اشخاص چه ددی قانون د (۷۸) مادی ددرج شوی حکم سره سم دقاضی دولايت لاندی واقع کیږی ، قاضی حق نه لری چه هغوی دخپل ازدواج دعقد لاندی یا دخپلو اصولو یافروعو دازدواج دعقد لاندی راوپی .

۸۰- ماده

که عاقله او رشیده بی دولسی دموافقی شخه از دواج وکی، دنکاح عقد نافذ او لازم دی .

۸۱- ماده

دشخص ازدواج دخپلو اصولو فروعو سره، دپلار او مور دفروعو سره او دنیکونو دلمړی طبقی دفروعو سره په دایمی ډول حرام دی .

۸۲- ماده

دشخص ازدواج دخپلی بنځی داصولو سره په مطلق صورت او دخپلی بنځی دفروعو سره ددخول په صورت کښی په دایمی ډول حرام دی .

۸۳- ماده

دزنا کونکی ازدواج دزناکړی شوی داصل او فرعی سره همدارنگه

۷۸- ماده

قاضی ولی اشخاصی است که ولی نداشته باشند .

۷۹- ماده

اشخاصیکه طبق ماده (۷۸) این قانون تحت ولایت قاضی قرار می-گیرند، قاضی نمیتواند آنها را به عقد ازدواج خود یا اصول و فروع خویش درآورد .

۸۰- ماده

هرگاه عاقله رشیده بدون موافقه ولی ازدواج نماید، عقد نکاح نافذ و لازم میباشد .

۸۱- ماده

ازدواج شخص با اصول و فروع خود و فروع پدر و مادر و طبقه اول فروع اجداد بطور ابدی حرام است .

۸۲- ماده

ازدواج شخص بازوجه اصول و زوجه فروع خودش بطور دایم حرام است . همچنان ازدواج شخص با اصول زوجه اش مطلقاً و با فروع زوجه در صورت دخول بطور دایم حرام میباشد .

۸۳- ماده

ازدواج زانی با اصل و فرع مزنیه همچنان ازدواج مزنیه با اصول و

دزنا کپی شوی ازدواج دزنا کونکی داصولو او فروعو سره حرام دی. دزنا کپی شوی داصولو او فروعو ازدواج دزنا کونکی داصولو او فروعو سره ددی حکم څخه مستثنی دی.

فروع زانی حرام می باشد ، ازدواج اصول و فروع مزینه با اصول و فروع زانی ازین امر مستثنی است .

۸۴- ماده

ماده ۸۴ -

دلاندنیو حالونو په استثنی ، رضاعی حرمت دنسبی حرمت په څیردی :

حرمت رضاعی باستثنای حالات ذیل مانند حرمت نسبی است :

۱- درضاعی زوی ، خور .

۱ - خواهر پسر رضائی .

۲- درضاعی خوریا ورور ، مور .

۲- مادر خواهر یا برادر رضاعی.

۳- درضاعی زوی یا لور ، نیا .

۳- مادر کلان پسر یا دختر رضاعی .

۴- درضاعی ورور ، خور .

۴- خواهر برادر رضاعی .

۸۵- ماده

ماده ۸۵ -

په لاندنیو حالونو کښی مو قتی حرمت پیدا کیږی :

در حالات ذیل حرمت موقت موجود میگرد :

۱- ددوه داسی ښځو ترمنځ په نکاح کښی یو ځای کیدل ، چه که دهغوی څخه یو نارینه فرض کپی شی، نو دهغوی ترمنځ داز دواج حرمت منځ ته راشی .

۱- جمع در نکاح بین دو زنیکه هرگاه یکی آنها مرد فرض شود، حرمت ازدواج بین شان بوجد آید.

۲- ددری طلاقو مطلقه ترڅو چه دبل شخص سره از دواج وکی .

۲- مطلقه ثلاثه تا زمانیکه باشخص دیگرى ازدواج نماید .

۳- دبل نکاح کپی او معتده .

۳- منکو چه و معتده غیر .

۴- هغه ښځه چه لعان شوی وی، ترڅو چه میړه خپل ځان دروغجن کی.

۴- زنیکه لعان شده باشد تا وقتیکه ، شوهر خودرا تکذیب نماید.

۵- هغه ښځه چه کتابی نه وی.

۵- زنیکه اهل کتاب نباشد .

۸۶- ماده

دیوی خُخه دزیاتو بِنخو ازدواج درا تلونکو حالونو دتحقق خُخه وروسته صورت نیولی شی :

۱- په هغه حالت کبسی چه دبنخو ترمنخ دبی عدالتی ویره موجوده نه وی .

۲- په هغه حالت کبسی چه شخص دبنخو دنفقی دتامین دپاره لکه غذا، کالی، داوسید لو د خای او دنناسی معالجي مالی توان ولری .

۳- دمشروعی بښیگهی په حالت کبسی لکه دلمړنی بښخی شنه والی اویا دهغی په داسی رنخونو مبتلا کیدل، چه علاج یی ډیر سخت وی .

۸۷- ماده

دکومی بښخی میره چه ددی قانون د(۸۶) مادی د حکم په خلاف ازدواج کړی وی ، کولی شی چه ددی قانون د (۱۸۳) مادی ددرج شو و حکمو نو سره سم، د ضرر په سبب دجدايي په اساس دمحکمی خُخه دطلاق غوښتنه وکی .

۸۸- ماده

بښخه کولی شی چه داز دواج دعقد په وخت کبسی دشرط کبښن دی چه که میره یی ددی قانون د (۸۶) مادی ددرج شوو حکمونو په خلاف د بلی بښخی سره ازدواج وکی، نو دطلاق واک به هغی ته تقلیری . دا شرط

ماده ۸۶ -

از دواج به بیش ازیک زن بعد از تحقق حالات آتی صورت گر فته می تواند :

۱- در حالتیکه خوف عدم عدالت بین زوجات موجود نباشد .

۲- در حالتیکه شخص کفایت مالی برای تامین نفقه زوجات از قبیل غذا ، لباس ، مسکن و تداوی مناسب را دارا باشد .

۳- در حالتیکه مصالحت مشروع، مانند عقیم بودن زوجه اولی و یا مصاب بودن وی به امراض صعب-العلاج ، موجود باشد .

ماده ۸۷ -

زنیکه شوهر وی برخلاف حکم ماده (۸۶) این قانون ازدواج نموده باشد، می تواند مطابق به احکام مندرج ماده (۱۸۳) این قانون ، بر اساس تفریق به سبب ضرر از محکمه مطالبه طلاق نماید .

ماده ۸۸ -

زن می تواند هنگام عقد از دواج شرط گذارد که اگر زوج وی مخالف احکام مندرج ماده (۸۶) این قانون به زن دیگر ازدواج کند ، صلاحیت طلاق به او انتقال داده میشود. این

هغه وخت اعتبار لری چه دنکاح په وثیقی کښی درج شوی وی .

شرط وقتی اعتبار دارد که در وثیقه نکاح درج شده باشد .

۸۹- ماده

ماده ۸۹ -

که خوګ دیوی ښځی څخه په زیات از دواج کښی ددی قانون متاهل والی پټ کی او دهغی ښځی چه نوی یی نکاح کړی دهغی صریحه رضاء او موافقه په دی باره کښی نه وی تر لاسه کړی ، په دی صورت کښی نوی ښځه کولی شی که دمیره سره دمعاشرت په دوام راضی نه وی، ددی قانون د (۱۸۳) مادی د درج شوو حکمونو سره سم دضرر په سبب دجدایی په اساس دمحکمی څخه دطلاق غوښتنه وکی .

شخصیکه در ازدواج به بیش از یک زن مطابق حکم مندرج ماده (۸۶) این قانون متاهل بودن خود را کتمان نماید و رضائیت و موافقه صریح زنی را که جدیداً به نکاح گرفته است در مورد بدست نیاورده باشد، درینصورت زوجه جدید می تواند در صورت عدم رضائیت به دوام معاشرت بازوج ، مطابق به احکام مندرج ماده (۱۸۳) بر اساس تفریق به سبب ضرر از محکمه مطالبه طلاق نماید .

اووم مبحث - داژدواج آثار

مبحث هفتم - آثار ازدواج

لمری فرعه - عمومی حکمونه

فرع اول - احکام عمومی

۹۰- ماده

ماده ۹۰ -

په صحیحی او نافذی نکاح دهغی ټول آثار لکه دښځی نفقه ، دمیراث حقوق، دنسب ثبوت او دمصاهرت حرمت مرتبیری .

بر نکاح صحیح و نافذ تمام آثار آن از قبیل ، نفقه زوجه ، حقوق میراث ، ثبوت نسب و حرمت مصاهره مرتب میگردد .

۹۱- ماده

ماده ۹۱ -

دټول مهر دلزوم په باره کښی، که نکاح صحیح وی ، نو صحیحه خلوت ددخول حکم لری، که څه هم میره عنین وی . همدارنگه دنسب

در مورد لزوم کل مهر ، خلوت صحیحه ، حکم دخول را در نکاح صحیح دارد، گرچه زوج عنین باشد. همچنان در مورد اثبات نسب، نفقه،

دئا بتولو ، نفقی ، دبنخی دخور
دنکاح حرمت په باره کښی د صحیح
خلوت حکم لکه په صحیحی نکاح کښی
عیناً ددخول حکم لری .

۹۲- ماده

ماده ۹۲ -

(۱) دمسلمانی بنخی نکاح
دنا مسلمان سپری سره باطله ده .
مسلمان سپری کولی شی چه دکتابی
بنخی سره ازدواج وکی .

حرمت نکاح خواهر زوجة ، حکم
خلوت صحیحه ، عیناً حکم دخول در
نکاح صحیح را دارا می باشد .

(۲) دکتابی بنخی از دواج دهغی
دکتابی ولی په وسیله ددوه کتا بی
شاهدانو په حضور صورت موند لی
شی . ددی مادی په درج شوومواردو
کښی اولاد دپلار ددین تابع گهل
کیری .

(۱) ازدواج زن مسلمان با مرد
غیرمسلمان باطل است. مرد مسلمان می
تواند بازن اهل کتاب از دواج نماید.

(۲) ازدواج زن اهل کتاب توسط
ولی کتابی وی بحضور دو نفر شاهد
اهل کتاب صورت گرفته می تواند.
در موارد مندرج این ماده اولاد تابع
دین پدر شناخته می شود .

۹۳- ماده

ماده ۹۳ -

دکتابی بنخی نکاح په مسلما نی
بنخی او عکس یی جواز لری .

نکاح زن اهل کتاب بالای زن
مسلمان وعکس آن جواز دارد .

۹۴- ماده

ماده ۹۴ -

که په نا صحیح نکاح کښی دمیره
او بنخی ترمنځ، ددخول او دهغی
دمقدمو ترمنځه جدایی صورت ومومی،
دمصاهرت دحرمت موجب نه گرځی.

هرگاه در نکاح غیر صحیح بین
زوج وزوجه قبل از دخول ومقدمات
آن تفریق صورت بگیرد، موجب حرمت
مصاهره نمی گردد .

۹۵- ماده

ماده ۹۵ -

په باطل از دواج که څه هم دخول
په کښی صورت موندلی وی، دصحیح
ازدواج د آثارو څخه هیڅ یو پری
نه مرتبیری .

هیچ يك از آثار از دواج صحیح
برازدواج باطل گرچه دخول در آن
صورت گرفته باشد، مرتب نمیگردد.

۹۶- ماده

که ا زدواج په ایجاب او قبول صورت موندلی وی خو بعضی شرطونه یی نه وی پوره شوی ، فاسد گڼل کیږی او د ازدواج حکمونه پری نه مرتب کیږی .

۹۷- ماده

(۱) فاسد ا زدواج د دخول تر مخه د باطلی نکاح حکم لری .

(۲) که د فاسد ا زدواج څخه وروسته دخول صورت و مومی نو مهر، نسب ، دمضا هرت حرمت ، عدت، جدایی او نفقه نابتیری .

دوهمه فرعه - مهر

۹۸- ماده

په دخول ، صحیح خلوت یا د زوجینو څخه دیوه په مرگ که څه هم دامرگ د دخول یا صحیح خلوت تر مخه صورت موندلی وی ، ټول مهر لازمیری .

۹۹- ماده

بنځه د مسمی مهر مستحقه گڼل کیږی. که مهر د عقد په وخت کښی نه وی ټاکل شوی او یا نفی شوی وی ، نو مهر مثل لازمیری .

۱۰۰- ماده

مال چه د تملك قابلیت ولری ، مهر ټاکل کیدای شی .

۹۶- ماده

ازدواجیکه با ایجاب و قبول صورت گرفته و بعضی شرایط آن تکمیل نگردیده باشد، فاسد و احکام ازدواج بر آن مرتب نمی گردد .

۹۷- ماده

(۱) ازدواج فاسد قبل از دخول در حکم نکاح باطل است .

(۲) هر گاه بعد از ازدواج فاسد دخول صورت بگیرد، مهر، نسب ، حرمت مصاهره، عدت ، تفریق و نفقه ثابت میگردد .

فرع دوم - مهر

۹۸- ماده

کل مهر باوطی، خلوت صحیحه یا وفات یکی از زوجین گرچه قبل از دخول یا خلوت صحیحه صورت گرفته باشد ، لازم میگردد .

۹۹- ماده

زوجه مستحق مهر مسمی می باشد. اگر مهر حین عقد تعیین نشده و یا نفی آن بعمل آمده باشد ، مهر مثل لازم می گردد .

۱۰۰- ماده

مال قابل تملك ، مهر تعیین شده می تواند .

ماده ۱۰۱-

ماده ۱۰۱ -

(۱) ٲول مهر يايوه حصه يي په معجله يامؤجله ٲول ٲاکل کيدای شي. (۲) په هغه صورت کښي چه په تعجيل يا تاجيل تصريح نه وي شوي، عرف ته رجوع کيږي. دجدايي او وفات په صورت کښي دمؤجل مهر ورکول دلنډي مدي تابع دي، مگر داچه د عقد په وخت کښي په ٲاکلي مدي تصريح شوي وي.

(۱) کل يا قسمتي از مهر، حين عقد طور معجل يا مؤجل تعيين شده مي تواند.

(۲) در صورت عدم تصریح، بعرف رجوع ميگردد. پر داخت مهر موجب در صورت تفريق يا وفات تابع مدت کوتاه تر مي باشد، مگر اينکه حين عقد مدت معينی تصريح شده باشد.

ماده ۱۰۲-

ماده ۱۰۲ -

(۱) ميره کولي شي چه د عقد څخه وروسته دمهر اندازه زياته کي. (۲) په پورتنی حالت کښي دمهر زياتوالي دلاندنيو شرطونو تابع دي:

۱- دمهر دزياتوالي اندازه دي معلومه وي.

۲- بنځه يا دهغي ولي دي دا زياتوالي قبول کي.

۳- دزوجيت رابطه دي باقي وي.

(۱) زوج مي تواند مقدار مهر را بعد از عقد تزويد نمايد.

(۲) در حالت فوق زيادت در مهر تابع شرايط ذيل است:

۱- مقدار زيادت مهر معاوم باشد.

۲- زوجه ياولي او اين زيادت را قبول نمايد.

۳- رابطه زوجيت باقي باشد.

ماده ۱۰۳-

ماده ۱۰۳ -

(۱) بالغه بنځه چه دقانونسي ازدواج عمر يي پوره کيږي وي دصحت په حالت کښي او پخپله رضا کولي شي، هغه مهر چه ورته نقد ٲاکل شوي، ٲول او يايوه حصه يي دميره دزمي څخه ساقط کي.

(۲) بنځي چه ددي قانون د(۷۰) مادي درج شوي عمر يي نه وي پوره

(۱) زوجه بالغه که سن ازدواج قانوني را تکميل نموده باشد، ميتواند درحالت صحت ورضای خود مهري را که نقداً تعيين شده باشد، کلا ويا قسماً از ذمه زوج ساقط نمايد.

(۲) پدر زوجه اي که سن مندرج ماده (۷۰) اين قانون را تکميل نکرده

باشد ، بهیچ صورت نمیتواند مهر را از ذمه زوج ساقط نماید .

ماده ۱۰۴ -

زنی که اختیار تعیین مهر را به زوج تفویض نموده و مهر او تسمیه نشده باشد ، می تواند بعد از عقد و قبل از دخول ، تعیین مهر را مطالبه نماید ، زوج مکلف است مهر او را معین کند . در صورت امتناع ، زوج می تواند تعیین مهر مثل را از محکمه باصلاحیت مطالبه بدارد .

ماده ۱۰۵

هرگاه تفریق قبل از دخول یا خلوت صحیحه واقع گردد ، در صورت تسمیه ، زوج نصف مهر مسمی و در غیر آن نصف مهر مثل را مستحق می شود .

ماده ۱۰۶ -

هرگاه تفریق قبل از دخول یا خلوت صحیحه از طرف زوج صورت گیرد ، مهر وی کاملاً ساقط میگردد .

ماده ۱۰۷ -

هرگاه تفریق بین زوجین قبل از دخول یا خلوت صحیحه واقع گردد ، برای زوج ، متعه ای که عبارت از البسه معمول و امثال وی می باشد ، واجب می گردد . در تعیین متعه ،

کری دهفی پلار به هیچ صورت نه شی کولی چه مهر دمیره دذمی خسه ساقط کی .

ماده ۱۰۴ -

کومی بنخی چه دمهر دتاکلو اختیار میره ته سپارلی وی او مهربی نه وی مسمی شوی ، کولی شی چه دعقد خسه وروسته او ددخول ترمخه دمهر تاکل و غواپی ، میره مکلف دی چه مهربی و تاکی ، که میره دمهر دتاکلو خسه خان و زغوره ، بنخه کولی شی چه دصلاحیت لرونکی محکمی خسه دمهر مثل تاکل و غواپی .

ماده ۱۰۵ -

که جدایی ددخول یا صحیح خلوت خسه ترمخه واقع شی نوکه مهر مسمی شوی وو ، نو بنخه دنیما پی مسمی شوی مهر او که نه وو ، مسمی شوی دنیمایی مهر مثل مستحقه ده .

ماده ۱۰۶ -

که جدایی دصحیح خلوت یا دخول ترمخه دبنخی له خواصورت ونیسی ، ٲول مهربی ساقطیری .

ماده ۱۰۷ -

که دزوجینو ترمخ جدایی ددخول یا صحیح خلوت ترمخه واقع شی ، دبنخی دپاره متعه چه دمعمولو کالو او امثالو خسه عبارت ده ، لاز میری . دمتعی په تاکلو کنبی دمیره مالی

قدرت په نظر کښی نیول کپړی خو په هېڅ صورت دهغی قیمت دنیماپې مهړ مثل څخه نه شی زیا تیدای .

ماده ۱۰۸-

توان مالی زوج درنظر گرفته شده و بهیچ صورت قیمت آن از نصف مهړ مثل تجاوز نمی کند .

ماده ۱۰۸ -

(۱) که طلاق ددخول څخه تر مخه واقع شی او مهړ مسمی وی او یا میړه مهړ شی، بنځی ته متعنه لازمیری .

(۲) په هغه صورت کښی چه

(۱) هر گاه طلاق قبل از دخول واقع گردیده و مهړ مسمی با شد و یا زوج وفات نماید ، متعه برای زوجه واجب نمی گردد .

طلاق ددخول څخه وروسته واقع شی، که مهړ مسمی شوی وی او که نه وی مسمی شوی، بنځی ته دمتعی ورکول جواز لری .

(۲) در صورتیکه طلاق بعد از دخول واقع گردد ، خواه مهړ مسمی باشد یا نه ، ادای متعه برای زوجه جواز دارد .

ماده ۱۰۹-

که یو سړی دمرگ دمرض په وخت کښی از دواج وکی او دخپلی بنځی مهړی دمهړ مثل څخه زیات ټاکلی وی، دا زیاتوالی دو صیست دحکمو نو تابع گرځی .

هرگاه شخصی در حین مرض موت خود ازدواج نموده و مهړ زوجه اش را بیشتر از مهړ مثل تعیین کرده باشد ، این زیادت تابع احکام و صیت می گردد .

ماده ۱۱۰-

مهړ، دبنځی ملکیت دی . بنځه کولی شی پخپل مهړ کښی هر نوع مالکانه تصرف وکی .

مهړ، ملکیت زوجه محسوب می گردد . زوجه می تواند در مهړ خود هر نوع تصرف مالکانه بنماید .

ماده ۱۱۱-

که بنځه ټول مهړ او یایی یوه حصه دقبض څخه تر مخه یا وروسته خپل میړه ته هبه کی او ددخول څخه تر مخه طلاق واقع شی ، میړه نه شی کولی نیماپې مهړ وغواړی .

هرگاه زوجه کل مهړ یا قسمتی از آنرا قبل یا بعد از قبض بزوجه هبه نموده و قبل از دخول ، طلاق واقع گردد، زوج نمی تواند نصف مهړ را مطالبه نماید .

۱۱۲- ماده

که مهر نقدی پیسی یا مثلی شی نه وی، او بنسخی دهغنی نیمایی یا ٲول میړه ته هبه که ، نوکه طلاق ددخول څخه ترمنځه واقع شو ، میړه نه شی کولی چه دمهر په نامه څه شی وغواړی .

۱۱۳- ماده

پلار نه شی کولی چه دخپلی لور ٲول یا یوه حصه مهر هبه کی .

۱۱۴- ماده

هیڅوک نه شی کولی چه بنسخه مجبوره کی چه خپل ٲول مهر او یایی یوه حصه ، میړه ته یا بل چاته په پرېږدی . په هغه صورت کنبی چه بنسخه دٲول مهر دقبضه ولو ترمنځه مړه شی ، ورته یی کولی شی چه دمیره څخه یی او که میړه یی مړو دمیره دورئی څخه یی ، دنبسخی دمیراث دحق دوضع کیدو وروسته ، پاتی مهر وغواړی .

دریمه فرعه - داوسیدلو ځای

۱۱۵- ماده

میړه به دخپل مالی قدرت سره سم دخپلی بنسخی دپاره داوسیدلو مناسب ځای برابروی .

۱۱۶- ماده

که یو سړی دیوی څخه زیا تی بنسخی ولری، نه شی کولی چه دهغوی

ماده ۱۱۲ -

هرگاه مهر پول نقده یا شی مثلی نبوده و زوجه نصف یا کل آنرا به زوج هبه نماید ، در صورت و قوع طلاق قبل از دخول ، زوج نمی تواند هیچ چیزی را به عنوان مهر مطالبه نماید.

ماده ۱۱۳ -

پدر نمیتواند مهر دختر خود را کلا یا قسمًا هبه نماید .

ماده ۱۱۴ -

زوجه مجبور گردانیده نمی شود، تا کل یا قسمتی از مهر خود را به زوج یا شخص دیگری واگذار شود. در صورتیکه زوجه قبل از قبض کل مهر وفات نماید ، ورثه وی می تواند از زوج و در صورت وفات زوج از ورثه او پس از وضع حق الارث زوجه ، مهر باقیمانده را مطالبه نمایند .

فرع سوم - مسکن

ماده ۱۱۵ -

زوج مطابق به توان مالی خود برای زوجه اش مسکن مناسب تهیه می نماید .

ماده ۱۱۶ -

هرگاه شخصی بیش از يك زوجه داشته باشد، نمی تواند بدون رضایت،

درضا به غیر داوسید لو به یوه خای کبسی هغوی اوسیدو ته مجبور کی . رهایش گرداند .

فرع چارم - نفقه

ماده ۱۱۷ -

خلورمه فرعه - نفقه

ماده ۱۱۷ -

(۱) باعقد نکاح صحیح و نافذ نفقه بر زوج لازم میگردد، گرچه زوجه در مسکن اقاربش رهایش داشته باشد. اگر زوجه از رفتن بمسکن زوج بدون حق امتناع ورزد، نفقه وی بر زوج لازم نمیگردد .

(۲) زوجه وقتی حق دارد از رفتن بمسکن زوج امتناع ورزد، که مسکن مناسب مطابق به ماده (۱۱۵ و ۱۱۶) این قانون از طرف زوج تهیه نشده و یا مهر معجل وی تادیه نگردیده باشد .

ماده ۱۱۸ -

نفقه زوجه مشتمل است بر طعام، لباس ، مسکن و تداوی متناسب به توان مالی زوج .

ماده ۱۱۹ -

هرگاه زوج از ادای نفقه امتناع ورزد یا تقصیر وی در آن ثابت گردد، محکمه باصلاحیت زوج را با دای نفقه مکلف میگرداند .

(۱) دصیحیحی او نافذی نکاح به عقد ، دبنخی نفقه به میره لا زمیری که شه هم بنسخه دخیلوانو په کورکبسی ژوند کوی، که بنسخه ناحقه دمیره کورته دتللو خخه خان وژ غوری نو نفقه یی به میره نه لا زمیری .

(۲) بنسخه هغه وخت حق لری چه دمیره کورته دتللوخخه خان وژ غوری، چه ددی قانون د (۱۱۵-۱۱۶) مادو د حکمونو سره سم ورته دمیره له خوا داوسیدلو مناسب خای نه وی برابر شوی ، او یایی معجل مهر نه وی ورکول شوی .

ماده ۱۱۸ -

دبنخی نفقه مشتمله ده په خوراک لباس ، داوسیدلو په خای او دبنخی په دارو کولو خو دمیره دمالی قدرت په تناسب .

ماده ۱۱۹ -

که میره دنفقی دور کولو خخه خان وژ غوری یایی په نفقه کبسی تقصیر ثابت شی، صلاحیت لرونکی محکمه به میره دنفقی په ورکولو مکلفه وی .

۱۲۰- ماده

دنبختی نفقه دمپره دبندی کیدوله
امله که خه هم دنفقی دور کولو قدرت
ونه لری ، دمپره دذمی خخه نه
ساقطیری .

ماده ۱۲۰ -

نفقه زوجه باثر حبس زوج گرچه
توان ادای آن را نداشته باشد ، از
ذمه وی ساقط نمی گردد .

۱۲۱- ماده

که میره غایب وی دنبختی نفقه
دمپره دمالونو خخه چه په نفقه کنبی
شاملیدای شی او دهغی په تصرف
کی وی ، تأمینیری . دهغی په غیر دهغه
مالونو خخه چه دبل چا سره یی
دودیعت یا قرض په توگه لری ، تاکل
کیبری .

ماده ۱۲۱ -

هرگاه زوج غایب باشد ، نفقه
زوجه از اموال زوج که شامل نفقه
شده بتواند وبدسترس وی قرار
داشته باشد ، تأمین میگردد . درغیر
آن از اموالیکه نزد دیگری طور
ودیعت یادین دارد ، نفقه زوجه تعیین
میگردد .

۱۲۲- ماده

په لاندنیو حالونو کنبی نبخه
دنفقی حق نه لری :
۱- که نبخه بی دمپره داجازی یا
دجایزو مقصدو نو په غیر داوسیدلو
دخای خخه ووخی .
۲- که نبخه دزو جیت په امورو
کنبی اطاعت ونه لری .
۳- که دمپره کورته دنبختی
دنتقلو لو مانع موجود وی .

ماده ۱۲۲ -

درحالات ذیل زوجه مستحق نفقه
نمی گردد :
۱- زوجه بدون اجازه زوج یا بغیر
مقاصد جایز از مسکن خارج گردد .
۲- زوجه بامور زوجیت اطاعت
نداشته باشد .
۳- مانع انتقال زوجه به مسکن
زوج موجود باشد .

۱۲۳- ماده

دنبختی نفقه دمپره دمالی قدرت
سره سم تأمینیری ، خو په دی شرط
چه نفقه دنبختی دکمی اندازی دکفایت
خخه لیره نه وی .

ماده ۱۲۳ -

نفقه زوجه مطابق بتوان ما لی
زوج تأمین میگردد ، مشروط براینکه
نفقه از حد اقل کفاف زوجه کمتر
نباشد .

۱۲۴- ماده

دنفقی کموالی او زیا توالی دمیره
دمالی قدرت دتحول او په محل کنبی
دشیانو دقیمت د تغییر ، تابع دی .
دټاکل شوی نفقی دزیا توالی یا
کموالی دعوی ، ترخو چه دنفقی
دټاکلو په نیته شپږ میاشتی نه وی
تیری، نه او ریدله کیری .

ماده ۱۲۴ -

زیادت و تنقیص نفقه تابع تحول
توان مالی زوج و تغییر قیمت اشیاء
در محل می باشد . ادعای زیادت و یا
تنقیص نفقه متعینه قبل ازسپری
شدن شش ماه از تاریخ تعیین آن
پذیرفته نمی شود .

۱۲۵- ماده

که میره دواجبی نفقی دور کولو
خخه خان وژ غوری، دخان ژغور لو
دنیته خخه دنفقی په ور کولومکلف
کیری .

ماده ۱۲۵ -

هرگاه زوج از ادای نفقه واجبه
امتناع ورزد، از تاریخ امتناع به ادای
نفقه زوجه مکلف میگردد .

۱۲۶- ماده

طلاق شوی دطلاق دنیته خخه
دعدت دپای ته رسیدو پوری دنفقی
حق لری .

ماده ۱۲۶ -

مطلقه از تاریخ طلاق تاختم عدت
مستحق نفقه میگردد .

۱۲۷- ماده

دعدت دور خو دنفقی په باره کنبی
دطلاق شوی بنخی دعوی که دطلاق
دنیته خخه تریو کال زیاته مده تیره
شوی وی، نه اوریدل کیری .

ماده ۱۲۷ -

ادعای مطلقه در مورد نفقه ایام
عدت اگر بیشتر از یکسال از تاریخ
طلاق باشد ، قابل سمع نیست .

۱۲۸- ماده

واجبه شوی نفقه بی له اداء کولو
یا دهنی خخه په ابراء کولونسه
ساقطیری .

ماده ۱۲۸ -

نفقه واجبه جز به اداء یا ابراء
از آن ساقط نمی گردد .

۱۲۹- ماده

پخوا له دی چه نفقه وټاکل شی
دهنی خخه ابراء کول باطل دی ،

ماده ۱۲۹ -

ابراء از نفقه قبل از اینکه تعیین
شده باشد باطل است، خواه تعیین

نفقة رضائی باشد یا قضائی. اما ابراء از نفقه بعد از تعیین وقتی صحیح میگردد که ابراء از نفقه ایام گذشته باشد. ابراء از نفقه روز، هفته، ماه و سال آینده وقتی صحیح می‌گردد، که نفقه بالتر تیب طور روز مره هفته وار، ما هوار و سالانه تعیین شده باشد.

ماده ۱۳۰ -

دین نفقه زوجه بر ذمه زوج یا دینیکه بر ذمه زوجه باشد باساس مطالبه هر يك از زوجین مجراء شده می‌تواند.

مبحث هشتم - انحلال ازدواج

فرع اول - احکام عمومی

ماده ۱۳۱ -

عقد ازدواج بافسخ، طلاق، خلع یا تفریق مطابق باحکام مندرج این قانون منحل میگردد.

فرع دوم - فسخ

ماده ۱۳۲ -

فسخ عبارت است از نقض عقد ازدواج به سبب وقوع خلل در حین عقد و یا بعد از آن، به نحویکه مانع دوام ازدواج گردد.

عام له دی چه دنفقی تعیین رضایی وی اوکه قضایی، خو دنفقی دتا کلسو وروسته دهفی خخه ابراء کول هغه وخت صحیح کیبری چه ابراء دتیرو ورخو دنفقی خخه وی. دراتلونکی ورخی، هفتی، میاشتی او کال دنفقی ابراء کول هغه وخت صحیح کیبری چه نفقه په ترتیب سره په ورخی هفته نیخی، میاشتی او کلنی توگه ټاکل شوی وی.

ماده ۱۳۰ -

دنفقی پورچه بنخه پر خپل میړه او یا میړه پر خپله بنخه لری دزوجینو خخه دهر یوه په غوښتنه مجبری کیدای شی.

اتم مبحث - دازدواج منحل کیدل

لمری فرعه - عمومی حکمونه

ماده ۱۳۱ -

ددی قانون ددرج شوو حکمو نو سره سم دازدواج عقد په فسخ، طلاق، خلع او یا جدایی سره منحل کیبری.

دوهمه فرعه - فسخ

ماده ۱۳۲ -

فسخ عبارت ده دا زدواج دعقد د ماتولو خخه دعقد په وخت کی دخلل دواقع کیدو په سبب یا تر هغی وروسته، په داسی توگه چه دازدواج د دوام منع کیدونکی وگرخی.

۱۳۳- ماده

ددی قانون د (۱۳۲) مادی در ج شوی حالونه چه دازدواج د عقد دفسخ کیدو موجب گنهل کیری په لاندنی ډول دی :

۱- د عقد په وخت کبني خلل دلاندنیو سببونو څخه پیدا کیری :
الف - د عقد د صحت دشر طونو څخه دیوه نشتوالی .

ب- دادراک خیار ، دلیونتوب او معتوهیت زوال .

ج- د ښځی دمهر مثل داندازی څخه دمهر کموالی .

۲- د عقد څخه وروسته کوم خلل چه دازدواج د دوام منع کیدونکی گرځی ، دلاندنیو سببونو څخه پیدا کیری :

الف - دمصاهرت حرمت .

ب - لعان .

ج- د غیر کتابی ښځی دمسلمانی څخه خان زغورل که بی میره مسلمان شوی وی .

۱۳۴- ماده

(۱) ددی قانون د (۱۳۳) مادی په دواړو درج شوو حالونو کبني، داز دواج د عقد دفسخ کیدل، دصلاحیت لرونکی محکمی په قطعی حکم صورت مومی .

۱۳۳- ماده

حالات مذکور مکده (۱۳۲) که ووجب فسخ عقد ازدواج شناخته ی شود قرار ذیل میباشد :

۱- خلل در حین عقد ناشی از اسباب ذیل میباشد :

الف - فقدان یکی از شروط صحت عقد .

ب - خیار افاقه (زوال جنون) وعته .

ج- نقصان مهر از اندازه مهر مثل زوجه .

۲- خلل بعد از عقد که مانع دوام ازدواج میگردد، ناشی از اسباب ذیل میباشد :

الف - حرمت مصاهره .

ب- لعان .

ج- امتناع زوجه غیر کتابی از مسلمان شدن در صورتیکه زوج او مسلمان شده باشد .

ماده ۱۳۴ -

(۱) فسخ عقد ازدواج در هر دو حالت مندرج ماده (۱۳۳) این قانون بحکم قطعی محکمه باصلاحیت صورت میگیرد .

(۲) ددی قانون د (۱۳۳) مادی (۲) فسخ ناشی از اسباب مندرج
 (دوهمی) فقری ددرج شوو سببونو فقره (دوم) ماده مذکور بر ضایت
 خخه پیدا شوی فسخ دزوجینو په زوجین بدون حکم محکمه نیز جواز
 رضا، بی‌محکمی دحکم نه هم‌جواز لری. دارد .

دریمه فرعه - طلاق

۱۳۵- ماده

فرع سوم - طلاق

ماده ۱۳۵ -

(۱) طلاق عبارت دی دصحیح زوجیت درابطی دمنحل کولو خخه په
 حال یا را تلونکی وخت کبسی دمیره او بنیخی ترمنخ، په داسی الفاظوسره
 چه په صریحه توگه ورخخه طلاق افاده شی .
 (۱) طلاق عبارت از انحلال رابطه
 زوجیت صحیحه در حال یا آینده،
 بین زوج و زوجه ، بالفاظیکه و قوع
 طلاق صراحتاً از آن افاده شده
 بتواند .

(۲) ددی قانون دحکمونو سره سم،
 طلاق دمیره له خوا یا د صلاحیت
 لرونکی محکمی له خوا دبنیخی په
 غوښتنه صادر پری .

۱۳۶- ماده

ماده ۱۳۶ -

طلاق یواخی په هغه بنیخه واقع کیری، چه په صحیحی نکاح یادرجعی
 طلاقو په عدت کبسی وی .
 طلاق تنها بالای زوجه ایکه در
 نکاح صحیح یا درعدت طلاق رجعی
 باشد، واقع میگردد .

۱۳۷- ماده

ماده ۱۳۷ -

دهر عاقل بالغ میره طلاق واقع کیری ، که شه هم‌میره سفیه یاداسی
 مریض وی چه عقل یی اختلال نه‌وی پیدا کړی .
 طلاق هر زوج عاقل و بالغ واقع
 میگردد، گرچه زوج سفیه یا مریض
 غیر مختل العقل باشد .

۱۳۸- ماده

ماده ۱۳۸ -

دنیسی په حالت کبسی طلاق نه واقع کیری .
 طلاق بحالت سکر واقع
 نمیکردد .

۱۳۹- ماده

(۱) مېړه کولی شي چه خپله
بنځه په شفوی یا لیکلي تو گسه
طلاقه کي ، که مېړه دا دواړه وسیلي
ونه لری نو طلاق په معمو لو اشارو
چه په صراحت سره دطلاق معنی
افاده کي ، صورت نیولی شي .

(۲) طلاق په صریحو لفظونوسره
چه په عرف کبني دطلاق معنی افاده
کي، بی له نیته واقع کیږي .

۱۴۰- ماده

دقاصر بنځه ، دمېړه له خوا یا
دمېړه دپلار له خوا نه شی طلاقیدلی.

۱۴۱- ماده

دلاندنیو اشخا صو طلاق اعتبار
نه لری :

۱- دلیونی، مگر په هغه صورت
کبني چه طلاق یی دلیونتوب څخه
ترمخه دیوه شرط پوری معلق کړی
وی او شرط دلیونتوب په حالت کبني
موجود شی .

۲- دمعتوه.

۳- دهغه چاچه زور پری شوی وی.

۴- دودیه .

۵- دهغه چا چه عقل یی دپیر عمر
یا مرض له امله مختل شوی وی .

۶- دهغه مدهوش چه خپله ممیزه
قوه یی دغضب په علت یا دنورو
عواملو له امله دلاسه ور کړی وی
اونه پوهیږي چه څه وایی .

۱۳۹- ماده

(۱) زوج می تواند بصورت شفوی
ویاتحریری زوجه اش را طلاق نماید.
هرگاه زوج فاقد این دو وسیله باشد،
طلاق به اشارات معمو له که صراحتاً
معنی طلاق را افاده نماید ، صورت
گرفته می تواند .

(۲) طلاق بالفاظ صریحیکه در
عرف معنی طلاق را افاده کند ، بدون
نیت واقع میگردد .

ماده ۱۴۰ -

زوجه قاصر، از جانب زوج یاپدر
زوج طلاق شده نمی تواند .

ماده ۱۴۱ -

طلاق اشخاص ذیل اعتبار ندارد:

- ۱- مجنون ، مگر در صو رتیکه
طلاق را قبل از جنون به شرطی
معلق ساخته و شرط در حال جنون
موجود شود .
- ۲- معتوه .
- ۳- مکره .
- ۴ - نایم .

۵ - شخصیکه عقلش به علت

زیادت سن و یا مرض مختل گردیده
باشد .

۶- شخص مد هوش که قوه
ممیزه اش را به علت غضب یا عوامل
دیگری از دست داده و قولش رادرك
نکند .

<p>ماده ۱۴۲ -
زوج می تواند زوجه اش را توسط وکیل قانونی طلاق دهد یا اینکه صلاحیت طلاق را بخود زوجه تفویض نماید .</p>	<p>ماده ۱۴۲ -
میره کولی شی چه خیلی بنیخی ته دقانونی وکیل په وسیله طلاق ورکی یا دا چه دطلاق صلاحیت بخیله بنیخی ته وسپاری .</p>
<p>ماده ۱۴۳ -
زوج بعد از تفویض صلاحیت طلاق نمی تواند از آن رجوع کند، مگر اینکه زوجه صلاحیت مفوضه را قبول نکرده باشد .</p>	<p>ماده ۱۴۳ -
که سړی خپلی بنیخی ته دطلاق صلاحیت وسپاری نونه شی کولی چه ور څخه بیرته وگرځی ، مگر په هغه صورت کبسی چه بنیخه ورسپارل شوی صلاحیت قبول نه کی .</p>
<p>ماده ۱۴۴ -
زوج در برابر زوجه صلاحیت سه طلاق را دارد .</p>	<p>ماده ۱۴۴ -
میره دبنیخی په مقابل کبسی ددري طلاقو صلاحیت لری .</p>
<p>ماده ۱۴۵ -
طلاق مقترن بعدد خواه با لفاظ یا اشاره صورت گرفته باشد، یک طلاق شناخته میشود .</p>	<p>ماده ۱۴۵ -
طلاق دعدد سره یو ځای عام له دی چه په لفظونو یا اشاری یی صورت موندلی وی ، یو طلاق گنل کیږی .</p>
<p>ماده ۱۴۶ -
طلاق بطور عموم رجعی ودرموارد ذیل باین می باشد :</p>	<p>ماده ۱۴۶ -
طلاق په عمومی صورت رجعی وی، په لاندنیو مواردو کبسی باین وی :</p>
۱- طلاق سوم .	۱- دریم طلاق .
۲- طلاق قبل از دخول .	۲- ددخول څخه ترمنځه طلاق .
۳- طلاق به عوض .	۳- طلاق دیو شی په عوض .
۴- طلاقیکه درین قانون بائن خوانده شده .	۴- هغه طلاق چه په دی قانون کبسی دبائن په لفظ ذکرشوی .

ماده ۱۴۷-

میره نه شمی کولی چه دخپلی په دری طلاقو، طلاقى شوی بښخی سره بیا از دواج وکی، مگر داچه په دری طلاقو، طلاقه شوی دبل سړی سره ازدواج وکی او ددوه یم از دواج ددخول څخه وروسته طلاقه شمی او عدت پوره کی .

ماده ۱۴۷-

زوج نمی تواند با مطلقه ثلاثه خود دوباره ازدواج نماید ، مگر اینکه مطلقه ثلاثه باشخص دیگرى ازدواج نموده وبعد از دخول ازدواج دومى طلاق گردیده وعدت را تکمیل کرده باشد .

ماده ۱۴۸-

ددخول څخه ترمخه دښخی هر نوع طلاق همدارنگه یو یا دوه رجعی طلاقونه چه رجوع په کښی صورت نه وی نیولی ، باننصغیری طلاق ورته ویل کیږی .

ماده ۱۴۸-

هر نوع طلاق زوجه قبل ازدخول همچنان يك يا دو طلاق رجعی که در آن رجوع صورت نگرفته باشد ، طلاق باین صغرا گفته میشود .

ماده ۱۴۹-

داز دواج آثار او دمیره صلاحیت په یوه یا دوه رجعی طلاقونو د طلاق دعدت دمدی پوری له منځه نه شی ، پخپل حال باقی پاتی کیږی .

ماده ۱۴۹-

آثار ازدواج وصلاحیت زوج با يك يا دو طلاق رجعی تا زمان تکمیل عدت طلاق ازبین نرفته ، بحال خود باقی می ماند .

ماده ۱۵۰-

راتلونکی زمانی ته د رجوع کولو تعلیق یا بل کوم شرط ته جواز نه لری . درجوع دصحت دپاره دشا هدانسو حضور شرط نه دی .

ماده ۱۵۰-

تعلیق رجوع بزمان آینه یابکدام شرط جواز ندارد . در صحت رجوع حضور شهود شرط نمی باشد .

ماده ۱۵۱-

په رجعی طلاقو کښی دزو جیت رابطه ددریم حیض څخه دپاکوالسی وروسته قطع کیږی او دمیره درجوع کولو حق ساقطیږی .

ماده ۱۵۱-

رابطه زوجیت در طلاق رجعی با پاک شدن از حیض سوم قطع وحق رجوع زوج ساقط میگردد .

۱۰۲- ماده

دبائن صغری طلاق داز دواج عقد منحلوی او په هغی مرتب آثار دمنځه وړی، دمیره صلاحیت او دعدت څخه به غیر دزوجیت ټولی رابطی دواقع کیدو سره یو ځای ساقطوی .

ماده ۱۰۲ -

طلاق باین صغرا عقد ازدواج را منحل و آثار مرتب بر آن را ازبین می برد . صلاحیت زوج و جمیع روابط زوجیت را با استثنای عدت ، بمجرد وقوع ساقط می سازد .

۱۰۳- ماده

(۱) دبائن صغری طلاق دمیره سره دطلاق شوی بنځی داز دواج مانع نه گرځی .
(۲) میره کولی شی دبائن صغری طلاق شوی بنځی سره دعدت په وخت کنبی یا دهغی څخه وروسته بیا ازدواج وکی ، خو په دی شرط چه دا ازدواج دبنځی په رضا او په نوی عقد او مهر صورت ونیسی .

ماده ۱۰۳ -

(۱) طلاق بائن صغرا موجب حرمت ازدواج مطلقه به زوج نمی گردد .
(۲) زوج می تواند با مطلقه بائن صغرا در حین عدت و یا بعد از آن مجدداً ازدواج نماید، مشروط بر اینکه این ازدواج برضای زن و به عقد و مهر جدید صورت بگیرد .

۱۰۴- ماده

که طلاقه شوی دبل چا سره ازدواج وکی او ددخول څخه وروسته طلاقه شی ، کولی شی چه دلمر نی میره سره ازدواج وکی، په دی صورت کنبی مخکنی طلاقونه ساقط او میره بیا ددری طلاقو صلاحیت پیدا کوی .

ماده ۱۰۴ -

هرگاه مطلقه باشخص د یگری ازدواج نموده وپس از دخول طلاق اگر دد ، می تواند بازوج اول ازدواج نماید . درین صورت طلاق های قبلی از اعتبار ساقط ، زوج مجدداً صلاحیت سه طلاق راکسب مینماید .

۱۰۵- ماده

که میره دمرگ دمرض په حالت کنبی خپله بنځه په بائن طلاق، طلاقه کی داطلاق که دبنځی عدت دمرگ ترمنځه پوره شوی نه وی دهغی

ماده ۱۰۵ -

هرگاه زوج در حال مرض موت، زوجه خود را به طلاق بائن طلاق نماید ، این طلاق مانع حق ارث زوجه که عدت او قبل از وفات تکمیل

دمیراث دحق نه مانع کیری، خوبه دی شرط چه طلاقه شوی دمرگ تروخته پوری په بل سبب دمیراث له حقه نه وی محرومه شوی .

فرع چهارم - خلع

ماده ۱۵۶ -

(۱) خلع عبارت است از انحلال عقد ازدواج در بدل مالیکه زوجیه آنرا برای زوج می پردازد .

(۲) خلع بلفظ صریح آن یا بهر لفظ دیگریکه مفهوم خلع را افاده نماید ، صورت می گیرد .

ماده ۱۵۷ -

خلع وقتی صحیح میگردد که زوج واجد صلاحیت طلاق و زوجه محل آن باشد .

ماده ۱۵۸ -

مالیکه بصفه مهر قبول شده بتواند، بدل خلع نیز قبول میگردد .

ماده ۱۵۹ -

خلع زوجه ایکه فاقد اهلیت باشد، جواز دارد . مگر زوجه بدون موافقت ولی مال وی، بپرداخت بدل خلع مجبور گردانیده نمی شود .

ماده ۱۶۰ -

خلع در حکم طلاق بائن بوده ، موقوف بحکم محکمه نمی باشد .

خلورمه فرعه - خلع

ماده ۱۵۶ -

(۱) خلع عبارت ده داز دواج دعقد دمنحلولو خخه دهغه مال په بدل کبئی چه بنخه یی میړه ته ورکوی .

(۲) خلع دهغی په صریح لفظ یابل هر لفظ چه دخلعی مفهوم افاده کی ، صورت نیسی .

ماده ۱۵۷ -

خلع هغه وخت صحیح کیری چه میړه دطلاق ور کولو صلاحیت ولری او بنخه دهغی محل وی .

ماده ۱۵۸ -

کوم مال چه دمهر په صفت قبلیدای شی، دخلعی بدل کیدای هم شی .

ماده ۱۵۹ -

دهغی بنخی خلع چه اهلیت نه لری جواز لری ، مگر بنخه بی دهغی دمال دو لی دموافقی خخه دخلعی دبدل په ورکولو مجبوره کولی نه شی .

ماده ۱۶۰ -

خلع دبائن طلاق حکم لری، دمحمکی دحکم پوری موقوفه نه ده .

۱۶۱- ماده

دزوجینو خخه هریو کولی شی چه دمقابل خوا دقبلو لو ترمخه دخپل ایجاب خخه رجوع وکی .

۱۶۱- ماده

هریک از زو جین می توانند قبل از قبولی طرف مقابل از ایجاب خود رجوع نمایند .

۱۶۲- ماده

که خلع دمهر خخه په غیر دیو ټاکلی مال په بدل کښی صورت ونیسی ، ښځه دهغی په ور کولو مکلفه ده ، دزوجیت دحقوقو خخه بله پیدا شوی غوښتنه لکه مهر، یادتیرو ورڅو نفقه چه یو یی دبل په ذمه ولری، صورت نه شی نیولی .

۱۶۲- ماده

هرگاه خلع در بدل مال معین بغیر از مهر صورت گیرد، زوجه بپرداخت آن مکلف گردیده، مطالبه دیگری ناشی از حقوق زوجیت از قبیل مهر یا نفقه ایام گذشته آن که در حین خلع بذمه یکدیگر داشته باشند، صورت گرفته نمی تواند .

۱۶۳- ماده

که خلع دټول مهر په بدل کښی شوی وی په هغه صورت کښی چه ښځه ټول مهر یا یوه حصه ئی تسلیم شوی وی ، مکلفه ده چه تسلیم شوی اندازه بیرته ورکی ، او که ښځی ته هیڅ مهر نه وی ورکول شوی نو دمیره ذمی خخه ساقطیری ، عام له دی چه خلع ددخول خخه ترمخه یا دهغی خخه وروسته شوی وی .

۱۶۳- ماده

هر گاه خلع در بدل کل مهر صورت گرفته باشد ، در صورتیکه زوجه کل مهر و یا قسمتی از آنرا تسلیم شده باشد ، مکلف است تا اندازه تسلیم شده را اعاده نماید، در غیر آن مهر از ذمه زوج ساقط میگردد . خواه خلع قبل از دخول و یا بعد از آن صورت گرفته باشد .

۱۶۴- ماده

که دخلمی په وخت کښی بدل نه وی ټاکل شوی ، دزوجیت ټول حقوق دزوجینو ذمی خخه ساقطیری، میره نه شی کولی هغه خه چه یی ښځی ته ورکړی ورڅخه یی بیرته واخلي، یا که ښځه دمیره په ذمه

۱۶۴- ماده

هر گاه بدل هنگام خلع تعیین نشده باشد ، جمیع حقوق زوجیت از ذمه زوجین ساقط گردیده، زوج نمی تواند آنچه را زوجه تسلیم شده از

شہ شی باقی ولری هغه و غواپی ، عام له دی چه داخلع ددخول خخه ترمخه شوی وی یا دهغی خخه وروسته .

۱۶۵- ماده

او استر داد یازوجه آنچه را بر ذمه زوج باقیمانده، مطالبه نماید . خواه این خلع قبل از دخول صورت گرفته باشد یا بعد از آن .

ماده ۱۶۵ -

که دخلعی په وخت کنبی دخلعی بدل نفی شوی وی ، بائن طلاق واقع کیبری خو دزو جیت دحقو قو دساقطیدو موجب نه گرخی .

هر گاه بدل هنگام خلع نفی شده باشد ، طلاق بائن واقع شده موجب اسقاط حقوق زوجیت از یکدیگر نمی گردد .

۱۶۶- ماده

ماده ۱۶۶ -

که میړه دخلعی بدل نا حقه واخلی، په هغه صورت کنبی چه نکاح فاسده وی ، خلع نه صحیح کیبری ، ښخه کولی شی چه بدل یی هم بیرته واخلی .

هر گاه زوج بدل خلع را بغیر حق اخذ نماید ، در صورتیکه نکاح فاسد باشد، خلع صحیح نمی گردد. زوج می تواند بدل آنرا نیز استر داد نماید .

۱۶۷- ماده

ماده ۱۶۷ -

که دخلعی بدل میړه ته دتسلیمیدو خخه ترمخه دمیښخه لاپ شی یا په استحقاق ویوپ شی، ښخه دمثل په ورکولو یا دهغی په قیمت مکلفه ده .

هر گاه بدل خلع قبل از تسلیم به زوج ، هلاک گردیده و یا با استحقاق برده شود، زوج بپیر داخت مثل یا قیمت آن مکلف می باشد .

۱۶۸- ماده

ماده ۱۶۸ -

په خلع کنبی دعدت نفقه نه ساقطیبری ، مگر دا چه زو جینوپه صریح ډول دهغی په ساقطیدو موافقه کړی وی .

در خلع نفقه عدت ساقط نمی گردد. مگر اینکه زوجین هنگام خلع صراحتاً به اسقاط آن موافقه کرده باشند .

۱۶۹- ماده

ماده ۱۶۹ -

که دطفل دشیدو ورکولو یا ساتنی اجوره دنفقی په شمول په یوی ټاکلی مدی کنبی دښخی له خوا

هر گاه اجرت شیر دادن طفل در مدت رضاع یا حفاظت وی به شمول نفقه دریک مدت معین از طرف زوج

دخلی بدل قبول شی ، بنیخه دخیل
تعهد په ترسره کولو مکلفه ده .

۱۷۰- ماده

که بنیخه په یوه علت لکه دبل
سپی سره از دواج، فرار، یا دطفل
مرگ یا پخپله دهغی مرگ خپل تعهد
دشیدو ورکولو ، ساتنی او دطفل
دنفقی په باره کبسی پور تر سره
نه کی ، میړه کولی شی درضاع
مدی اجوره او پاتی نفقه و غواپی،
مگر دا چه دخلی په وخت کبسی
دبنیخی سره، دطفل یا دبنیخی
دوفات په صورت کبسی
ډنه غوښتنی موافقه شوی وی .

۱۷۱- ماده

که دزپړیدو تر مخه طفل ته
دشیدو ورکول دخلی بدل ټاکل
شوی وی ، ترهغی وروسته ثابت شوی
چه حمل موجوده وو یا سقط شوی
دی یا داچه طفل ددوه کلونودشیدو
خوپلو دپوره کیدو تر مخه مړ شی،
میړه کولی شی چه دشیدو ورکولو
دټولی مدی یا دپاتی مدی داجوری
معادل وغواپی .

۱۷۲- ماده

بنیخه هغه وخت کولی شی چه
دطفل ساتنه دبلوغ تر عمره پوری
دخلی بدل وټاکي چه طفل، جلی وی،
که بنیخه ددی مدی په اوږدو کبسی

بدل خلع قبول گردد، زوجه مکلفی
به ایفای تعهدش می باشد .

۱۷۰- ماده

هرگاه زوجه به علتی از قبیل
از دواج باشخص دیگر ، فرار، فوت
خود ویاطفلش، تعهدش را در مورد
شیر دادن ، حفاظت و نفقه طفل
کاملا ایفا نه نماید ، زوج می تواند
اجرت باقیمانده مدت رضاع و نفقه
با قیمانده را مطالبه نماید، مگر اینکه
بعدم مطالبه در صورت وفات طفل
یا زوجه هنگام خلع موافقه شده
باشد .

۱۷۱- ماده

هرگاه قبل از ولادت ، شیر دادن
طفل بدل خلع تعیین گردد ، پس از
آن ثابت شود که حمل موجود نبوده
یا سقط شده است ویاینکه طفل
قبل از تکمیل در سال شیرخوارگی
وفات نماید ، زوج ، معادل اجرت
شیر دادن تمام یا مدت با قیما نده
را مطالبه کرده می تواند .

۱۷۲- ماده

زوجه و قتی می تواند حفاظت
طفل را تا سن بلوغ بدل خلع تعیین
نماید که طفل، دختر باشد. هرگاه
زوجه در خلال این مدت با شخص

دیگری ازدواج نماید ، پدر دختر می‌تواند طفلش را از زوجه تسلیم گردیده و معادل اجرت حفاظت یا مدت باقیمانده را مطالبه نماید . گر چه به بودن طفل نزد مادر قبلا موافقه صورت گرفته باشد .

ماده ۱۷۳ -

(۱) هرگاه هنگام خلع ، بودن طفل در دوره حضانت نزد زوج شرط شده باشد ، عقد خلع صحیح و شرط باطل می‌باشد . زوجه می‌تواند طفل را تا تکمیل دوره حضانت نزد خود حفاظت نماید ، مشروط بر اینکه این حق بعلت دیگری ساقط نشده باشد .

(۲) اجرت حضانت و نفقه طفل در صورتیکه طفل فقیر باشد ، بدوش پدر وی می‌باشد .

ماده ۱۷۴ -

زوج نمی‌تواند دینی را که بر ذمه زوجه‌اش دارد ، در عوض دین نفقه طفل مجرا نماید . اگر نفقه طفل بدل خلع تعیین گردد و زوجه معسر باشد ، زوج مکلف بپس داخت نفقه طفل می‌باشد . در صورت یسار زوجه ، زوج می‌تواند مبالغ پرداخته شده را از وی مطالبه نماید .

ماده ۱۷۵ -

(۱) هرگاه زوجه در حال مرض

موت بازوج خلع نماید ، خلع صحیح

دلیل سہری سرہ از دواج وکی ، دجلی پلار کولی شسی چه خپله لور دنبخی خخه تسلیم شی، او دساتنی دپاتی مدی داجوری معادل و غواپی، که خه هم ترمخه موافقه شوی وی چه طفل دی دمور سره وی .

ماده ۱۷۳ -

(۱) که دخلعی په وخت کنبسی ، شرط شوی وی چه طفل دی دحضانت په دوره کنبسی دمپره سره وی ، دخلعی عقد صحیح او شرط باطل دی . بنخه کولی شسی چه طفل دحضانت ددوری دپوره کیدو پوری دخپل خان سره وساتی ، خو په دی شرط چه داحق په بل علت نه وی ساقط شوی .

اجوره اودهغه نفقه دپلار په غاړه ده .

(۲) که طفل فقیر وی نودحضانت

ماده ۱۷۴ -

مپره نه شی کولی کوم پورچه‌یی دخپلی بنخی به ذمی لری هغه دطفل دنفقی په عوض مجری کری، که دطفل نفقه دخلعی بدل و ټاکل شی، که بنخه خواره وی، مپره دطفل دنفقی په ورکولو مکلف دی او که بنخه غنی وی، مپره کولی شی چه ور کری شوی پیسی ورخخه وغواپی .

ماده ۱۷۵ -

(۱) که بنخه دمرگ دمرض په

حالت کنبسی دمپره سره خلع وکی ،

وبائتر آن طلاق بائن واقع میگردد. در صورتیکه زوجه در انای عدت وفات نماید، زوج از جمله حق ارث، بدل خلع یاثلث ترکه، آنچه کمتر یس باشد مستحق می گردد. در صورت وفات بعد از عدت از جمله ثلث ترکه و بدل خلع کمتر آنرا مستحق می-شود.

(۲) اگر زوجه صحت یابد، زوج تمام بدل تعیین شده خلع را مستحق میشود.

فرع پنجم - تفریق

جزء اول - تفریق به سبب عیب
ماده ۱۷۶ -

زوجه وقتی می تواند مطالبه تفریق نماید، که زوج مبتلا بمر ضی باشد که اعاده صحت وی غیر ممکن یا مدت طولانی برای معالجه اولازم باشد، به نحویکه معاشرت بازوج بدون ضرر کلی متعذر باشد.

ماده ۱۷۷ -

هر گاه زوجه هنگام عقد یا قبل از آن بعیوب متذکره ماده (۱۷۶) این قانون واقف بوده یادر صورت وقوع

خلع صحیح ده اودهفی به اثر بائن طلاق واقع کیبری، که بنسخه عدت پس وخت کبندی مپه شی، پری دخلعی بدل لازمیری خو میپه دمیراث دحق دجملی شخه، دخلعی دبدل شخه ا و دترکی ددریمی حصی شخه کوم یو چه کم وی دهفی مستحق گرخی. که بنسخه دعسدت شخه وروسته مپه شوه، دترکی ددریمی حصی ا و دخلعی دبدل شخه چه هر یو کم وو دهفی مستحق کیبری. (۲) که بنسخه جوپه شوه، میپه دخلعی دپول تا کلی بدل مستحق کیبری.

پنجمه فرعه - جدائی

لهری جزء - دعیب به سبب جدائی
ماده ۱۷۶ -

بنسخه هفه وخت کولی شی چه جدا والی غوبنتنه وکی، چه میپه یی په داسی مرض اخته وی چه بییر ته جوپیدل یی ممکن نه وی یا دهغه دمعالجی دپاره اوپده مده لازمه وی، په داسی توگه چه یو خای اوسیدل ورسره بی له کلی ضرر شخه ناممکن وی.

ماده ۱۷۷ -

که بنسخه داز دواج د عقد په وخت کبندی یا دهفی ترمخه ددی قانون د (۱۷۶) مادی ددرج شوو عیبو نو شخه خبره وی یا د عقد شخه وروسته

دعیب دواقع کیدو په صورت کښی په صریح یا ضمنی ډول په هغی رضائیت ښکاره کي، نو دجدا والی غوښتنه نه شی کولی .

ماده ۱۷۸ -

ماده ۱۷۸ -

ددی قانون د (۱۷۶) مادی د درج شوو عیبونو دتثبیت په باره کښی داهل خبره دنظریو څخه استفاده کیری .

ماده ۱۷۹ -

ماده ۱۷۹ -

هرگاه عیب از نوعی تثبیت گردد که اعاده صحت وی غیر ممکن باشد، محکمه بدون تعویق به تفریق زوجین حکم می نماید . در صورتیکه عیب قابل علاج بوده و مدت طولانی برای معالجه لازم باشد، محکمه مطالبه تفریق را تا مدتیکه متجاوز از یکسال نباشد به تعویق می اندازد .

ماده ۱۸۰ -

ماده ۱۸۰ -

تفریق به سبب عیب، طلاق بائن دی .

ماده ۱۸۱ -

ماده ۱۸۱ -

تفریق به سبب عیب موجب حرمت ابدی نگردیده، زوجین می توانند بعد از تفریق دوباره باهم ازدواج نمایند، خواه در عدت باشد یا بعد از آن .

ماده ۱۸۲ -

ماده ۱۸۲ -

هرگاه یکی از زوجین که به سبب عیب بین آنها تفریق واقع شده وفات

شوی وی یومر شی بل طرف دهغه
 خخه دمیراث وړلو حق نه لری .

نماید ، طرف دیگر مستحق ارث از
 وی نمی گردد .

دوهم جزء - دضرر په سبب جدائی
 ماده - ۱۸۳

جزء دوم - تفریق به سبب ضرر
 ماده ۱۸۳ -

که بنځه دمیره دیو خای اوسیدلو
 خخه دداسی ضرر دعوی وکی چه دیو
 خای اوسیدلو دوام په داسی حالت
 کبسی دزوجینو دامثالو ترمنخ ناممکن
 کی، کولی شی چه دمحکمی خخه
 دجداوالی غوښتنه وکی .

هرگاه زوجه از معاشرت بازوج
 ضرری را ادعا کند که دوام معاشرت
 را در چنین حالت بین امثال زوجین
 غیر ممکن گرداند، می تواند از محکمه
 مطالبه تفریق نماید .

ماده - ۱۸۴

ماده ۱۸۴ -

(۱) که ددعوی دمورد ضرر ثابت
 شی او دزوجینو ترمنخ اصلاح صورت
 ونه نیسی، محکمه به په جدائی
 حکم کوی .

(۱) هرگاه ضرر مورد ادعا ثابت
 گردیده و اصلاح بین زوجین صورت
 گرفته نتواند ، محکمه به تفریق حکم
 مینماید .

(۲) جدائی ، دیوه بانن طلاق
 حکم لری .

(۲) تفریق ، حکم يك طلاق بانن
 را دارد .

ماده - ۱۸۵

ماده ۱۸۵ -

که هغه ضرر چه پری دعوه ده
 ثابتنه شی او بنځه پخپله دعوی اصرار
 لری، محکمه به دوه نفره دحکم په حیث
 دزوجینو ترمنخ دصلحی دپاره ټاکی .

هر گاه ضرر مورد
 ادعا ثابت نگردیده و زوجه ب ادعای
 خود اصرار داشته باشد ، محکمه
 دو شخص را بحیث حکم جهت اصلاح
 بین زوجین تعیین مینماید .

ماده - ۱۸۶

ماده ۱۸۶ -

(۱) حکم باید چه عادل شخص
 وی ، یودی دمیره دخپلوانو اوبل دی
 دبنځی دخپلوانو خخه وی، که
 دزوجینو خپلوان مو جودنه وی، نو

(۱) حکم باید شخص عادل بوده
 یکی از اقارب زوج و دیگری از اقارب
 زوجه باشد . اگر اقارب زوجین
 موجود نباشند، حکم از اشخاصی

تعیین میگردد که از احوال زو جین معلومات کافی داشته به اصلاح بین زوجین قادر باشد .

(۲) حکم باید در محکمه سوگند یاد نماید که وظیفه خود را بعدل و امانت داری ایفا می کند .

ماده ۱۸۷ -

اشخاصیکه بحیث حکم تعیین میشوند ، باید علل اختلاف و طرق اصلاح بین زو جین را تشخیص نموده در تا مین اصلاح کوشش نمایند .

ماده ۱۸۸ -

(۱) هرگاه حکم باصلاح بین زوجین موفق نشود و منشاء اختلاف زوج یازوجین بوده و یا اصلا معلوم نباشد ، محکمه به تفریق بین آنها حکم مینماید .

(۲) در صور تیکه زوجه منشاء اختلاف باشد ، حکم به تفریق در بدل کل مهر و یا قسمتی از آن تصمیم می گیرد .

ماده ۱۸۹ -

(۱) هرگاه در نظریات اشخاصیکه بحیث حکم تعیین شده اند ، اختلاف موجود گردد ، از طرف محکمه مکلف به تجدید نظر میگرددند .

حکم به دداسی اشخاصو دجملسی خخه تاکل کپیری چه د زو جینو په حالونو پوره خبروی یا دزو جینو ترمنخ په صلح کولو قادر وی .

(۲) حکم باید په محکمه کنبسی قسم وکی چه خپله وظیفه به په عدل کولو او امانت لرلو ترسره کوی .

ماده ۱۸۷ -

کوم اشخاص چه دحکم په حیث تاکل کپیری باید دزو جینو ترمنخ اختلاف په سببونو خان خبر کی او دزوجینو ترمنخ داصلاح کولو لاری تشخیص کی ، او په اصلاح کولوکی دی کوشش وکی .

ماده ۱۸۸ -

(۱) که حکم دزوجینو ترمنخ په اصلاح کولو موفق نه شی او اختلاف منشاء میپه یازوجینوی یاداختلاف منشاء بیخی معلومه نه وی ، محکمه

دهغوی ترمنخ دجدایی حکم کوی .
(۲) که بنخه اختلاف منشاء وی حکم به دتول مهر یا دهغی دیوی حصی په بدل کنبی تصمیم نیسی .

ماده ۱۸۹ -

(۱) هغه اشخاص چه دحکم په حیث تاکل شوی دی که دهغوی په نظریو کنبی اختلاف موجود شی ، دمحکمی له خوا به دنظریو په تجدید مکلف کپیری .

- (۲) که اختلاف دوام و که ، محکمه به نور اشخاص ددی قانوند (۱۸۶) مادی ددرج شوی حکم سره سم دحکم په حیث ټاکی .
ماده ۱۹۰ -
- حکم به خپل تصمیمونه محکمی ته وړاندی کوی او محکمه به دهغی سره سم حکم صادروی .
دریم جزء - دنفقی دنه ور کولو په سبب جدائی
ماده ۱۹۱ -
- که میړه دنفقی دور کولو څخه خان وژغوری، که په ظاهر کبسی دشتمنی مالک نه وی او دنفقی دور کولو څخه یی بی وسی هم ثابتنه نه شی، بنځه کولی شی چه دجدایی غوښتنه وکی .
ماده ۱۹۲ -
- که میړه دنفقی دور کولو څخه خپله بی وسی ثابتنه کی ، محکمه به یوه مناسبه مده چه ددری میاشتو څخه زیاته نه وی، هغه ته مهلت ورکوی. که بیا هم دنفقی په ورکولو قادر نه شی ، محکمه به دزوجینو په جدایی حکم کوی .
ماده ۱۹۳ -
- (۲) درصورت دوام اختلاف محکمه اشخاص دیگری را مطابق حکم مندرج ماده (۱۸۶) این قانون بحیث حکم تعیین می نماید .
ماده ۱۹۰ -
- حکم تصامیم خودرا به محکمه تقدیم و محکمه مطابق به آن حکم صادر مینماید .
جزء سوم - تفریق به سبب عدم انفاق
ماده ۱۹۱ -
- هرگاه زوج از ادای نفقه امتناع ورزد در حالیکه ظاهراً مالک دارائی نبوده و عجز وی از ادای نفقه نیز ثابت شده نتواند ، زوج می تواند طلبه تفریق نماید .
ماده ۱۹۲ -
- هرگاه زوج عجز خودرا از ادای نفقه ثابت نماید، محکمه مدت مناسبی را که از سه ماه تجاوز نکند ، بوی مهلت میدهد . در صورتیکه بازهم به ادای نفقه قادر نشود ، محکمه به تفریق بین زوجین حکم مینماید .
ماده ۱۹۳ -
- تفریق بین زوجین که به سبب عدم ادای نفقه بحکم محکمه صورت بگیرد ، در حکم طلاق رجعی بوده ، زوج می تواند به زوج اش در جدایی چه دزوجینو ترمنځ دنفقی دنه ورکولو په سبب دمحکمی په حکم صورت مومی، درجعی طلاقو حکم لری، میړه کولی شی چه خپلی بنځی

خلال عدت رجوع نماید . مشروط بر اینکه زوج توان مالی و آمادگی خود را بآدای نفقه ثابت نماید .

جزء چارم - تفریق به سبب غیاب
ماده ۱۹۴ -

هرگاه زوج مدت سه سال یا زیاده از آن بدون عذر معقول غایب گردد ، در صورتیکه زوجه از غیاب وی متضرر شود ، می تواند از محکمه مطالبه تفریق نماید . گر چه زوج مالک دارائی بوده و زوجه از آن نفقه خود را تأمین کرده بتواند .

ماده ۱۹۵ -

(۱) در صورت غیاب زوج ، محکمه بعد از استماع مطالبه تفریق از جانب زوجه ، موضوع را به زوج غایب کتباً اعلام نموده و مدتی را تعیین مینماید تا در خلال آن زوج مذکور بمسکن فامیل عودت نموده یا زوجه خود را به اقا متگاه خویش طلب نماید ..

(۲) در صورتیکه زوج غایب با وجود اعلام محکمه ، بدون عذر معقول به غیابت خود ادامه بدهد یا اصلاً وصول اعلام به زوج غیر ممکن باشد ،

ته دعوت دمدی به او بزد کنبی رجوع وکی خو په دی شرط چه میپره دنفقی دور کولو دپاره خپل مالی قدرت او تیاری ثابت کی .

خلورم جزء - دغیابت په سبب جدائی
ماده ۱۹۴ -

که میپره دری کاله یا تر هغی شخه زیات بی له معقول عذر شخه غایب شی ، په هغه صورت کنبی چه بنیخه دهغه دغیابت شخه ضرر و گوری ، کولی شی چه دمحکمی شخه جدائی وغواپی ، که شه هم میپره دشتمنی خاوند وی او بنیخه ورشخه خپله نفقه پوره کولی شی .

ماده ۱۹۵ -

(۱) دمپره دغیابت په صورت کنبی وروسته له دی چه محکمه دبنیخی له خوا دجدایی غوښتنه واورى ، موضوع به غایب میپره ته په لیکلی توگه اعلاموی ، او په هغی کنبی به یوه مده پاکى چه میپره دهغی په اوږدو کنبی دخپل فامیل داوسیدو خای ته بیرته راشی یا خپله بنیخه دخپلی اوسیدنی خای ته وغواپی .

(۲) په هغه صورت کنبی چه

غایب میپره دمحکمی دا اعلام سره سره بی دمعقول عذر شخه خپل غیابت ته دوام ورکی یا دا چه دا اعلام رسیدل میپره ته بیخی ممکن نه وی ، په داسی

حالونو کښې به محکمه دزو جینو ترمنځ دجدایې حکم کوی .
 درجنین احوال ، محکمه به تفریق بین زوجین حکم مینماید .
ماده ۱۹۶ -

که میړه دمحکمې په قطعی حکم په لس کلن یا ترهغې زیات حبس باندې محکوم شوی وی، بنځه کولی شی چه دپنځو کلونو دمدې څخه وروسته دجدایې غوښتنه وکړي . که څه هم حبس شوی میړه دنفقسی دور کولو قدرت ولری .
 هرگاه زوج بحکم قطعی محکمه به حبس ده سال یا بیشتر ازان محکوم گردیده باشد ، زوجه می تواند پس مدت پنج سال مطالبه تفریق نماید .
 رچه زوج محبوس توان ادای نفقه ا داشته باشد .
ماده ۱۹۷ -

(۱) دغیابت په سبب جدایې درجعی طلاق حکم لری .
 (۲) که غایب میړه حاضر یابندی شوی میړه خلاص شی ، کولی شی چه دعدت دپوره کیدو ترمنځه خپلی بنځی ته رجوع وکړي .
 (۱) تفریق به سبب غیاب درحکم للاق رجعی مییاشد .
 (۲) هرگاه زوج غایب حاضر نازوج محبوس رها گردد ، میتواند بل از تکمیل عدت به زوجه خود رجوع نماید .

نهم مبحث - داز دواج دمنحلیدلو آثار لمړی فرعه - عدت
ماده ۱۹۸ -

عدت دیوی ټاکل شوی مدی څخه عبارت دی چه دهغې په تیریدو سره داز دواج ټول مرتب آثار دمنځه شی .
 عدت عبارت از مدت معینیست که انقضای آن تمام آثار مرتبه ازدواج ازین میرود .
ماده ۱۹۹ -

(۱) قبل از تکمیل عدت هیچکس بدون از زوج نمی تواند با معتده ازدواج نماید .
 (۱) دعدت دپوره کیدو ترمنځه هیڅوک بی دمپړه څخه نه شی کولی چه دمعتدی سره از دواج وکړي .

(۲) به لاندنیو مواردو کنبی په
بنځه عدت لازمیری :

۱- په هغه حالت کنبی چه
دزوجینو ترمنځ جدایی په صحیحی
نکاح یا فاسدی نکاح کنبی ددخول
یا صحیح خلوت یا فاسد خلوت
څخه وروسته په صحیحی نکاح کنبی
صورت موندلی وی، عام له دی چه
دا جدایی درجعی ، یا بائن صغری
یا بائن کبری طلاق په اساس صورت
موندلی وی .

(۲) در موارد ذیل عدت برزوجه
لازم میگردد :

۱- در صورتیکه تفریق بین
زوجین در نکاح صحیح یا فاسد، بعد
از دخول و یا بعد از خلوت صحیحه
یا خلوت فاسده در نکاح صحیح
صورت گرفته باشد . خواه این
تفریق باساس طلاق رجعی ، بائن
صغرا یا طلاق بائن کبری صورت
گرفته باشد .

۲- په هغه حالت کنبی چه جدایی
دلغان ، عیب ، دمردکموالی ، د بلوغ
دخیار ، دنفقی دنه ورکولو ، فسخ ،
په فاسدی نکاح کنبی دمترکی یا په
شبهی سره دوطی په سبب صورت
موندلی وی .

۲- در حالیکه تفریق به سبب
لعان ، عیب ، نقصان مهر ، خیار
بلوغ و افاقه ، فسخ ، متارکه در
نکاح فاسد یا وطی به شبهه صورت
گرفته باشد .

۲۰۰- ماده

ماده ۲۰۰ -

که میره په صحیحی نکاح کنبی
ددخول څخه ترمنځه یا دهغی څخه
وروسته مړشی ، پربنځه عدت لازمیری .

هرگاه زوج در نکاح صحیح قبل
از دخول و یا بعد از آن وفات نماید،
عدت برزوجه لازم می گردد .

۲۰۱- ماده

ماده ۲۰۱ -

(۱) دطلاق عدت او دفسخی دټولو
انواعو عدت دداسی بنځی دپاره چه
په صحیحی نکاح کنبی پری په
حقیقی یا حکمی توگه دخول شوی وی
او حامله نه وی، درې پوره حیضونه
دی، که حیضه کبری .

(۱) عدت در طلاق و تمام انواع
فسخ بعد از نکاح صحیح برای زن
مدخول بهای حقیقی یا حکمی که
حامله نبوده و حیض گردد ، سه
حیض کامل میباشد .

(۲) په هغه حیض کنبی چه طلاق
باجدائی صورت موندلی، نه حسابیری .

(۲) حیضیکه در آن طلاق یا تفریق
صورت گرفته در عدت محسوب
نمی گردد .

۲۰۲- ماده

دهفی بنخی دپاره چه صغیره وی یایی حیض قطع شوی وی یا منکوحه چه دبلوغ عمر ته رسیدلی وی خونه حیاضه کبیری، په طلاق یا فسوخ کبنی بی عدت پوره دری میاشتی دی.

ماده ۲۰۲ -

عدت در طلاق یا فسوخ برای نکوحه آیسه یا منکوحه ایکه به سن بلوغ رسیده و حیاض نگردیده سه ماه کامل می باشد .

۲۰۳- ماده

که مرا هقی او هفی بنخی چه حیض بی قطع شوی وی او خبل عدت بی دمیاشتی په حساب شروع کپی وی او درری میاشتی دپوره کیسو ترمنه حیاضی شی، دهغوی عدت پوره دری حیضه دی .

ماده ۲۰۳ -

هرگاه مرهقه و آیسه عدت شان بحساب ماه آغاز کرده و قبل از تکمیل سه ماه حیاض شوند، عدت مان سه حیض کامل می باشد .

۲۰۴- ماده

(۱) دعادی بنخی عدت چه دوام لرونکی پاکمی ولری او نه حیاضه کبیری پوره یو کال دی، په دی شرط چه معتده ددی مدی په اوږ دو کبنی حیاضه نه شی . په هغه صورت کی چه په لمړنی کال کبنی حیاضه شی، نو عدت ددوهم کال په پای کبنی چه معتده په کبنی حیاضه نه شی، پوره کبیری .

ماده ۲۰۴ -

(۱) عدت زوجه عادی به طهر متداوم، یک سال کامل است . مشروط بر اینکه معتده در خلال این مدت حیاض نشود . در صورت حیاض شدن در سال اول ، عدت باختم سال دوم که معتده در آن حیاض نشده باشد، تکمیل میگردد .

(۲) که په دوهم کال کبنی هم حیاضه شی، نو عدت په دریم کال کبنی دوینو دلیدو سره سم او که په دریم کال کبنی بی وینه ونه لیده، دهفی کال په پای کبنی بی عدت پوره کبیری .

(۲) اگر در سال دوم نیز حیاض گردد ، عدت بمجرد مشا هده خون در سال سوم و یا به ختم آن، بدون مشاهده خون تکمیل می گردد .

۲۰۵- ماده

که بنیخی په دوام لرونکی وینسی تویدو داسی عادت پیدا کړی وی چه خپل میاشتنی عادت یی هیر کړی وی، نو دداسی بنیخی عادت دطلاق یافسرخ کیدو وروسته ، پوره اووه میاشتنی دی .

ماده ۲۰۵ -

عدت زوجه عادی بخون ریزی متداوم که ترتیب عادت ماهوار خود را فراموش کرده باشد، بعد از وقوع طلاق ویافسرخ، هفت ماه کامل میباشد .

۲۰۶- ماده

دحاملی بنیخی عادت دحمل دپوره زپړیدو سره پوره کپړی ، په دی شرط چه دحمل داعضاوو تشکل پوره پایوه حصه یی ظاهر شوی وی .

ماده ۲۰۶ -

عدت زوجه حامله باوضع کامل حمل تکمیل میگردد. مشروط براینکه تشکل اعضای حمل تماماً ویاقسماً ظاهر باشد .

۲۰۷- ماده

دمرگ عدت خلور میاشتنی اولس ورخی دی ، مگر داچه بنیخه حامله وی ، په دی صورت کبسی ددی قانون د (۲۰۶) مادی درج شوی حکم تطبقیری .

ماده ۲۰۷ -

عدت وفات چارماه وده روزاست، مگر اینکه زوجه حامله باشد . درین صورت حکم مندرج ماده (۲۰۶) این قانون تطبیق میگردد .

۲۰۸- ماده

که میړه دخپلی بنیخی دعدت دپوره کیدو ترمخه مړ شو، دطلاق عدت بیخی لغو او ددی قانون د (۲۰۷) مادی ددرج شوی حکم سره سم دوفات عدت لازمیری ، عام له دی چه داطلاق دمیرپه په صحت یا دمرگ په مرض کبسی واقع شوی وی .

ماده ۲۰۸ -

هر گاه زوج قبل از تکمیل عدت طلاق زوجه خود و فات نماید، عدت طلاق تماماً ملغی و عدت وفات مطابق بحکم ماده (۲۰۷) این قانون لا زم میگردد . خواه این طلاق در حال صحت و یا مرض موت زوج صورت گرفته باشد .

۲۰۹- ماده

که میړه دمرگ په مرض کبسی خپله بنیخه بی دهغی درضا شخه په

ماده ۲۰۹ -

هرگاه زوجیکه در حال مرض موت، زوجه اش را بدون رضای وی

بائن طلاق، طلاقه کمی او دعدت په اوږدو کښی مړشی، ښځه دمیراث حق لری، په طلاق او وفات دواړو کښی چه دهریو دعدت مده او ږده وهغه به پوره کوی .

۲۱۰- ماده

طلاق بائن نموده و در خلال عیدت وفات نماید ، زوجه مستحق میراث گردیده ، هر یک از عدت طلاق یا وفات را که مدت آن بیشتر باشد ، تکمیل مینماید .

ماده ۲۱۰ -

که میړه دبائن صغری دطلاق معتدی سره دعدت په اوږدو کښی ازدواج وکی او بیایی طلاقه کی، په دی صورت کښی ښځه دپوره مهر حق لری، نوی عدت به پوره کوی که څه هم داطلاق ددخول څخه تر مخه واقع شوی وی .

۲۱۱- ماده

هرگاه زوج با معتده طلاق بائن صغری در خلال عدت ازدواج نموده و مجدداً طلاق نماید، درین صورت زوجه مهر کامل را مستحق گردیده عدت جدید را تکمیل مینماید. گرچه این طلاق قبل از دخول صورت گرفته باشد .

ماده ۲۱۱ -

عدت دطلاق دواقع کیدو، وفات، فسخ، جدایی او یا په فاسده نکاح کښی دمتارکی سره یو ځای پیل کیری .

عدت بمجرد وقوع طلاق، وفات، فسخ ، تفریق و یا متارکه در نکاح فاسد آغاز می گردد .

دوهمه فرعه - دعدت نفقه

۲۱۲- ماده

هر نوع جدایی چه دمیره له خوا واقع کیری ، عام له دی چه طلاق وی یا فسخ، دعدت دنفقی دساقطیدو موجب نه گرځی ، که څه هم میړه په هغی کښی تصورونه لری. دلاندنیو معتدو نفقه پر میړه لازمه ده :

فرع دوم - نفقه عدت

ماده ۲۱۲ -

هر نوع تفریقیکه از جانب زوج واقع می گردد، خواه طلاق باشد و یا فسخ ، موجب اسقاط نفقه عدت زوجه نمی گردد ، گرچه زوج قصوری در آن نداشته باشد . نفقه معتدات آتی الذکر بزوجه لازم است :

۱- معتده طلاق رجعی ، بائن صغری وبائن کبری ، خواه زوجه حامله باشد یا نه .

۱- درجعی ، بائن صغری، بائن کبری معتده ، عام له دی چه ښځه حامله وی او که نه وی .

۲- معتده لعانه، ایلا و خلیع . مگر اینکه از نفقه خود ابراء دا ده باشد .

۳- معتدهایکه تفریق وی به سبب امتناع زوج از قبول اسلام صورت گرفته باشد .

۴- معتدهایکه زوج عقد نکاح را به سبب خیار بلوغ و افاقه، فسخ نموده باشد .

۵ - معتدهایکه تفریق وی باثر مرتد شدن زوج یا به اثر ارتکاب فعلیکه موجب حرمت مصاهره می- گردد ، صورت گرفته باشد .

ماده ۲۱۳ -

نفقه معتدهایکه عقد نکاح را به سبب خیار بلوغ ، نقصان مهر یا معیوب بودن زوج فسخ نموده باشد، ساقط نمی گردد . مشروط بر اینکه معتده در مورد فوق قصوری نداشته باشد .

ماده ۲۱۴ -

هر نوع تفریقیکه به سبب قصور زوجه و مطالبه وی واقع شده باشد، موجب اسقاط نفقه عدت می گردد . در صورت فوق گرچه سبب تفریق قبل از تکمیل عدت از بین رفته باشد ، معتده دو باره مستحق نفقه نمی گردد .

۲- دلغان، ایلاء اوخلع معتده، مگر داچه دنفقی خخه یی ابراء ور کپی وی .

۳- دهغی معتدی چه جدایی داسلام خخه دهغی دمیره دخوان ژغورلو په سبب صورت موندلی وی .

۴- هغه معتده چه میره دنکاح دعقد دبلوغ دخیار او ادراک په سبب فسخ کپی وی .

۵- هغه معتده چه دهغی جدایی دمیره دمترتد کیدو په اثر یا دداسی فعل دارتکاب په اثر صورت موندلی وی، چه دمصاهرت د حرمت موجب وگرخی .

ماده ۲۱۳ -

دهغی معتدی نفقه چه دنکاح عقدیی دبلوغ دخیار، دنفقی دکموالی یادمیره دمعیوبیت به سبب فسخ شوی وی، نه ساقطیری . خو په دی شرط چه معتده په پورتنیو مواردو کبسی قصور ونه لری .

ماده ۲۱۴ -

هر نوع جدایی چه دنسخی دقصور او غوښتنی په سبب واقع شوی وی، دعدت دنفقی دسقوط موجب کیری . په ذکر شوی صورت کبسی که خه هم دجدایی سبب دعدت دپوره کیدو تر مخه له منخه تللی وی، معتده ، بیا دنفقی حق نه لری .

- ۲۱۵- ماده** دمیره دو فات په صورت کبسی،
 ښځه دنفقی حق نه لری عام له دی چه
 حامله وی او که نه وی .
۲۱۶- ماده که دمعدی نفقه دمیره له خوا
 ونه ټاکل شی او معتده هم دعدت
 ترپای پوری دهغی غوښتنه ونه کی،
 دعدت نفقه ساقطیری .
- ۲۱۵- ماده** درصورت وفات زوج ، زوجه
 مستحق نفقه نمیگردد، خواه زوجه
 حامله باشد یا نه .
۲۱۶- ماده هرگاه نفقه معتده از طرف زوجه
 تعیین نگردیده و معتده نیز مطا لبه
 آنرا تا ختم عدت نکرده باشد، نفقه
 عدت ساقط میگردد .
- ۲۱۶- ماده** لسم مبحث- داوولاد حقوق
 لهری فرعه - نسب
 لهری جزء - په صحیحی نکاح
 کبسی دنسب ثبوت
۲۱۷- ماده دحمل کهمه مده سپر میاشتی او
 زیاته مده یی دوه کاله دی .
۲۱۸- ماده په صحیح ازدواج کبسی دهری
 ښځی طفل میړه ته منسوبیری، په دی
 شرط چه داز دواج په عقد کبسی
 دحمل کهمه مده تیره شوی وی، دمیره
 او دښځی ترمنځ یو ځای والی او
 صحیح خلوت ثابت وی .
- ۲۱۷- ماده** کمترین مدت حمل ششماه واكثر
 آن یکسال است .
۲۱۸- ماده طفل هر زوجه در ازدواج صحیح
 منسوب به زوج میگردد . مشروط
 براینکه کمترین مدت حمل در عقد
 ازدواج سپری شده مقاربت و خلوت
 صحیحه بین زو جین ثابت باشد .
- ۲۱۹- ماده** که ښځه داز دواج دعقد څخه
 وروسته دسپرو میاشتو څخه په کهمه
 هرگا هزوجه در مدت کمتر از
 ششماه از عقد ازدواج وضع حمل

مده کنبی طفل وزیروی ، نو طفل میړه ته نه منسوبیږی. مگر داچه میړه بی دزنا دلاری څخه دطفل نسبت خان ته وکی .
نماید ، چنین طفل منسوب به زوج نمی گردد . مگر اینکه زوج نسبت طفل را بغیر از طریق زنا بخود ادعا نماید .

دوهم جزء - دجدائی او دمیره دمرگ وروسته ، دنسب ثبوت
جزء دوم - ثبوت نسب بعد از تفریق یاوفات زوج

ماده ۲۲۰ -

۲۲۰- ماده

هر گاه معتده طلاق یاوفات در مدت بیشتر ازیکسال ازطلاق یاوفات زوج وضع حمل نماید ، دعوی نسب چنین معتده قابل سمع نمی باشد . مگر اینکه در صورت طلاق زوج ودر وفات ، ورثه زوج نسبت طفل را بخود ادعا نماید .
که دطلاق یا وفات معتده دمیره دطلاق یا وفات څخه وروسته دیوه کال څخه په زیاته مده کنبی وزیروی، ددا سی معتدی دنسب دعوی نه اوریدله کیږی. مگر دا چه دطلاق په صورت کنبی پخپله میړه اودوفات په صورت کنبی دمیره ورثه، دطفل نسبت خپل خان ته وکی .

ماده ۲۲۱ -

۲۲۱- ماده

هرگاه مطلقه یا زوجه بعد ازوفات زوج به تکمیل عدت خود اقرارنماید، نسبت طفل او به زوج وقتی ثابت می گردد که وضع حمل در مدت کمتر از ششماه از اقرار ویاکمتر از یک سال از طلاق یاوفات زوج، صورت گرفته باشد .
که طلاقه شوی یا بنسخه دخپل میړه دمرگ څخه وروسته دخپل عدت په پوره کیدو اقراروکی، دهغوی دطفل نسبت میړه ته هغه وخت ثابتیږی چه زیرید نه داقرار څخه وروسته دشپږ میاشتو څخه په کمه مده کنبی یا دمیره دطلاق یا وفات څخه دیوه کال نه په کمه مده کنبی صورت موندلی وی .

دریم جزء - په فاسده نکاح کښی او دشبهي په دخول کښی دنسب ثبوت

۲۲۲- ماده

(۱) دبنځي طفل په فاسده نکاح کښی هغه وخت ميره ته منسو بپری چه طفل کم ترکه شپږ میاشتی وروسته ددخول دنیټی څخه زیږیدلی وی .

(۲) دمتارکي یا جدانی په حالت کښی، طفل هغه وخت ميره ته منسوبیږی چه کم ترکه دیوه کال په اږدو کښی زیږیدلی وی .

۲۲۳- ماده

دنسب دثبوت په حالت کښی که څه هم نکاح فاسده وی یا دخول په شبهي سره صورت موندلی وی، دخپلوی مرتب آثار لکه نفقه، میراث، حرمت او داسی نور ثابتیږی .

خلوروم جزء - په نسب اقرار

۲۲۴- ماده

په نسب ثبوت دزوی ولی داقرار په وسیله که څه هم دمرگ په مرض کښی وی، هغه وخت صورت موندلی شی چه :

۱- اقرار کوونکی په داسی عمر کښی وی چه اقرار کړه شوی دهغه زوی کیدلی شی .

۲- اقرار کړه شوی معلوم نسب

ونه لری .

جزء سوم - ثبوت نسب در نکاح فاسد و دخول به شبهي

ماده ۲۲۲ -

(۱) طفل زوجه در نکاح فاسد وقتی به زوج منسوب میگردد که طفل اقلا بعد از ششماه از تاریخ دخول تولد شده باشد .

(۲) در صورت متارکه یا تفریق، طفل وقتی به زوج منسوب میگردد که حد اکثر در خلال مدت یکسال تولد شده باشد .

ماده ۲۲۳ -

در صورت ثبوت نسب گرچه در نکاح فاسد یا دخول به شبهي باشد، آثار مرتبه قرابت از قبیل نفقه ، ارث ، حرمت و امثال آن ثابت می گردد .

جزء چارم - اقرار به نسب

ماده ۲۲۴ -

ثبوت نسب توسط اقرار به بنوت گرچه در حال مرض موت باشد، وقتی صورت می گیرد که :

۱- مقرر درسنی باشد که مقرر له فرزند وی شده بتواند .

۲- مقرر له نسب معلوم نداشته باشد .

۳- ممیز اقرار کره شوی د اقرار
کونکی دعوی تصدیق کی .
ماده ۲۲۵

۳- مقررله ممیز ادعای مقرر
تصدیق نماید .
ماده ۲۲۵ -

د نسب اقرار د بنخی یا معتدی په
وسیله، هغه وخت ثابتیری چه میړه
د بنخی اقرار تصدیق یا د بنخی له
خوا ثابتوونکی دلیلونه اقامه شوی
وی .

نسب توسط اقرار زوجه یا معتده ،
وقتی ثابت میگردد که زوج اقرار
زوجه را تصدیق و یا از طرف زوجه
ادله مثبتة ارائه گردیده باشد .

ماده ۲۲۶

که دچا نسب معلوم نه وی او د بل چا
په پلارولی یا مورولی اقرار وکی ،
دهغه نسب هغه وخت ثابتیری چه :
۱- اقرار کونکی په داسی عمر
کی وی چه د اقرار کره شوی زوی
کیدلی شی .
۲- اقرار کره شوی د اقرار کونکی
دعوی تصدیق کړی .

شخصیکه نسب وی معلوم نباشد
وبه ابوت یا امومت شخص اقرار
نماید ، نسب وی وقتی ثابت می-
گردد که :

۱- مقرر درسنی باشد که فرزند
مقررله شده بتواند .
۲- مقررله ادعای مقرر را تصدیق
نماید .

ماده ۲۲۷

په دی صورت کبسی د پلار ولی او
زوی ولی حقوق دیو په بل ثابتیری .
په نسب اقرار د زوی ولی، پلارولی
او مور ولی نه بهر په بل چا تاثیر نه
لری، مگر داچه تصدیق یی کړی وی .

درین صورت حقوق ابوت و بنوت
در برابر یکدیگر ثابت میگردد .
ماده ۲۲۷ -

ماده ۲۲۸

که دچا نسب معلوم وی او د زوی
په صفت و نیول شی، د نسب د ثبوت
آثار لکه نفقه ، د حضانت اجوره ،
میراث ، دمصاهرت حرمت او د طلاقی
شوی بنخی حرمت پری نه مرتبیری .

اقرار به نسب در خارج از بنوت،
ابوت و امومت بر غیر تاثیر ندارد،
مگر اینکه تصدیق نموده باشد .
ماده ۲۲۸ -

شخصیکه نسب وی معلوم بوده
وبه صفت فرزند خوانده شود ، آثار
ثبوت نسب از قبیل نفقه ، اجرت
حضانت ، میراث ، حرمت مصاهره
و حرمت ازدواج مطلقه بر آن مرتب
نمی گردد .

<p>فرع دوم - رضاع ماده ۲۲۹ - اجرت شیر دادن طفل بدو ماه شخصی است که به ادای نفقه وی مکلف است . این اجرت بمقابل تغذیه طفل پرداخته میشود .</p>	<p>دوهمه فرعه - رضاع ماده ۲۲۹ دطفل دشیدو ورکولو اجوره دهغه چا په غاړه ده چه دهغه دنفقی په ورکولو مکلف وی . دا اجوره دطفل دتغذیه په مقابل کښی ورکول کښی .</p>
<p>ماده ۲۳۰ - مادر تاوقتیکه در قید نکاح زوج بوده یادر عدت طلاق رجعی باشد ، مستحق اجرت شیر دادن طفل نمی- گردد .</p>	<p>ماده ۲۳۰ - مورچه ترخو دمیره دنکاح په قید یا درجعی طلاق په عدت کښی وی ، طفل ته دشیدو دورکولو داجوری حق نه لری .</p>
<p>ماده ۲۳۱ - هرگاه مادر طفلش را درخلال عدت طلاق بانن یا بعد از تکمیل آن شیر بدهد ، مستحق اجرت میگردد .</p>	<p>ماده ۲۳۱ - که مور خپل طفل ته دبائن طلاق عدت په اوږدو کښی یا دهغی دپوره کیدو وروسته ، شیدی ورکسی ، داجوری حق لری .</p>
<p>ماده ۲۳۲ - مادر بیش از دو سال ، مستحق اجرت شیر دادن طفل نمی گردد .</p>	<p>ماده ۲۳۲ - مور ددوه کلونو څخه د زیا تی مدی ، طفل ته دشیدو دور کولو داجوری حق نه لری .</p>
<p>ماده ۲۳۳ - هرگاه زن دیگری بدون اجرت یا به اجرت کمتر از آنچه مادر مطالبه می نماید، به شیر دادن طفل حاضر شود ، مادر مستحق اجرت شیردادن نمی گردد .</p>	<p>ماده ۲۳۳ - که بله ښځه بی له اجوری یا دهغی اجوری څخه چه دطفل مور یی غواړی ، په کمه اجوره دطفل شیدو ورکولو ته حاضره شی ، مور دشیدو ورکولو حق نه لری .</p>

ماده - ۲۳۴

کومه اجوره چه دشیدو ور کولو له امله مورته ټاکل شوی، د طفل د پلار دمپړنی له امله نه ساقپیری اودمپړی دترکی څخه دنورو قرضونو په خیر اداء کپړی .

ماده ۲۳۴ -

اجرتیکه نسبت شیر دادن برای مادر تعیین گردیده، به علت و فات پدر طفل ساقط نشده، از ترکه متوفی مثل سایر دیون پر داخته میشود .

ماده - ۲۳۵

کومه بښڅه چه طفل ته دهغه دزیریدو دنیته څخه تر دوه کلونو پوری شیدی ورکی، د طفل رضا عی مور او دکوم سړی دیو ځای وا لی څخه چه دهغه شیدی پیدا شوی ، د طفل رضاعی پلار گڼل کپړی اوددی قانون د (۸۴) مادی درج شوی حکمونه ور باندی تطبیقپړی .

ماده ۲۳۵ -

زنیکه طفلی را قبل از تکمیل مدت دوسال از تولدوی شیر بدهد، مادر رضاعی طفل و شخصیکه به سبب مقاربت او شیر بو جود آمده باشد، پدر رضاعی وی محسوب شده، واحکام مندرج ماده (۸۴) این قانون برآن تطبیق می گردد .

دریمه فرعه - حضانت

فرع سوم - حضانت

ماده - ۲۳۶

(۱) حضانت د طفل دساتنی او پالنی څخه په هغه مدی کښی عبارت دی، چه طفل د بښڅی ساتنی او پالنی ته محتاج وی .

ماده ۲۳۶ -

(۱) حضانت عبارت از حفا ظت وپرورش طفل است در مدتیکه طفل به حفاظت وپرورش زن محتاج باشد. (۲) حضانت حق اشخا صیست که به اساس این قانون تنظیم گردیده است .

(۲) حضانت دهغه چا حق دی چه ددی قانون په اساس تنظیم شوی دی.

ماده - ۲۳۷

نسبی مور د زوجیت په او زدوکی او د جدایی وروسته د طفل دساتنی او پالنی په باره کښی دلمړیوالی حق لری، خو په دی شرط چه د حضانت دشرطونو لرونکی وی .

ماده ۲۳۷ -

مادر نسبی در خلال زو جیت و بعد از تفریق به حفاظت و پرورش طفل حق اولیت دارد . مشروط بر اینکه واجد شرایط اهلیت حضانت باشد .

۲۳۸- ماده

کومه بنیخه چه دطفل حضانت په غاړه اخلي باید چه عاقله ، بالغه او امینه وی چه دطفل ضایع کیدل دهغی دبی پروایی له امله متصور نه وی ، او دطفل دساتنی او پالننی توان ولری .

ماده ۲۳۸ -

زنيکه حضانت طفل را بعهده می‌گیرد باید عاقله ، بالغه و امینه بوده که خوف ضیاع طفل نسبت عدم واریسی وی متصور نباشد و توان حفاظت و پرورش طفل را داشته باشد .

۲۳۹- ماده

کومی بنیخی چه دطفل د حضانت حق لری ، دحق لرلو ددرجی په ترتیب په لاندی ډول دی :

۱- مور، دمور مور او یا ترهغی پورته .

ماده ۲۳۹ -

زنانيکه حق حضانت طفل را دارند بترتيب درجه ۱ مستحقان عبارت اند از :

۱- مادر، مادر مادر و یا بالاتر از آن .

۲- دپلار مور .

۲- مادر پدر .

۳- اعیانی خور .

۳- خواهر اعیانی .

۴- اخیافی خور .

۴- خواهر اخیافی .

۵- علاتی خور .

۵- خواهر علاتی .

۶- داعیانی خورلور .

۶- دختر خواهر اعیانی .

۷- اخیافی خور لور .

۷- دختر خواهر اخیافی .

۸- دعلاتی خور لور .

۸- دختر خواهر علاتی .

۹- اعیانی ترور .

۹- خاله اعیانی .

۱۰- اخیافی ترور .

۱۰- خاله اخیافی .

۱۱- علاتی ترور .

۱۱- خاله علاتی .

۱۲- دپلار اعیانی ترور .

۱۲- خاله اعیانی پدر .

۱۳- دپلار اخیافی ترور .

۱۳- خاله اخیافی پدر .

۱۴- دپلار علاتی ترور .

۱۴- خاله علاتی پدر .

۱۵- دمور عمه .

۱۵- عمه مادر .

۱۶- دپلار عمه .

۱۶- عمه پدر .

۲۴۰- ماده

که ددی قانون د (۲۳۹) مادی اشخاص موجود نه شو یا دحضانت دشرطونو اهلیت ونه لری، دحضانت حق دطفل عصبه وو ته دمیراث په ترتیب انتقالیږی .

۲۴۱- ماده

که ددی قانون د (۲۳۹- ۲۴۰) مادو درج شوی اشخاص موجود نه وو یا دحضانت دشرطونو اهلیت و نه لری نو طفل دساتنی او پالنی دپاره دذوی الارحامو دجملی څخه نږدی محرم ته دحق لرلو د درجی په ترتیب ، لاندنیو اشخاصو ته سپارل کیږی :

۱- دمور پلار .

۲- اخیافی ورور .

۳- داخیافی ورور ځوی .

۴- اخیافی تره .

۵- اعیانی ماما .

۶- علاتی ماما .

۷- اخیافی ماما .

دکاکا لور ، دعمی لور ، دماما لور او دترور لور (دخالی لور) دهلکانو دحضانت حق نه لری . د کاکا زوی ، دعمی زوی ، دماما زوی ، او دترور زوی (دخالی زوی) دجنکیانو دحضانت حق نه لری .

۲۴۰- ماده

هرگاه اشخاص مندرج ماده (۲۳۹) این قانون وجود نداشته یا فاقد شرایط اهلیت حضانت باشند، حق حضانت به عصبات طفل به ترتیب میراث انتقال مینماید .

۲۴۱- ماده

هرگاه اشخاص مندرج مواد (۲۳۹ و ۲۴۰) این قانون وجود نداشته یا فاقد شرایط اهلیت حضانت باشند ، طفل جهت حفاظت پرورش به نزدیکترین محرم از ذوی الارحام وی به ترتیب درجه استحقاق ، به اشخاص ذیل سپرده میشود :

۱- پدر مادر .

۲- برادر اخیافی .

۳- پسر برادر اخیافی .

۴- کاکای اخیافی .

۵- مامای اعیانی .

۶- مامای علاتی .

۷- مامای اخیافی .

دختر کاکا ، دختر عمه ، دختر ماما و دختر خاله در صورتیکه طفل پسر باشد ، همچنان پسر کاکا ، پسر عمه ، پسر ماما و پسر خاله در صورتیکه طفل دختر باشد ، حق حضانت وی را ندارند .

۲۴۲- ماده

که له یوه څخه زیات اشخاص دحضانت حق ولری ، قاضی کولی شی هغه شخص انتخاب کی چه دطفل په گټه وی .

ماده ۲۴۲ -

هرگاه بیش از يك نفر حق حضانت طفل را داشته باشند، محکمه می تواند هر کدام را که بیشتر به مصلحت طفل باشد، انتخاب نماید.

۲۴۳- ماده

که دحضانت حق په یوه قانونی سبب ساقط شی ، نو کله چه سبب دمیځه لارشی ، داحق بیرته عودت کوی .

ماده ۲۴۳ -

هرگاه حق حضانت به سببی از اسباب قانونی ساقط گردد ، با از بین رفتن سبب مذکور، این حق دوباره اعاده میگردد .

۲۴۴- ماده

دحضانت اجوره په پلار لازمه ده او دا درضاع او نفقی څخه جدا ده، که طفل دشخصی شتمنی خاوند وی نو دحضانت اجوره دهغه دشتمنی څخه ور کوله کیږی، مگر دا چه پلاریی په تبرعی صورت ورکی .

ماده ۲۴۴ -

اجرت حضانت غیر از اجرت رضاع و نفقه بوده و پدر طفل به پرداخت آن مکلف می باشد . در صورتیکه طفل مالک دارائی شخصی باشد ، این اجرت از دارائی وی پرداخته میشود . مگر اینکه پدر تبرعاً آنرا بپردازد .

۲۴۵- ماده

(۱) مور چه ترخو دنکاح په قید یا درجعی طلاقو په عدت کښی وی دحضانت دا جوړی حق نه لری .

ماده ۲۴۵ -

(۱) مادر تاوقتیکه در قید نکاح یا عدت طلاق رجعی زوج باشد، مستحق اجرت حضانت نمیگردد .

(۲) که دطفل مور دبائن طلاق په عدت کې وی یا دطفل دمحرم سره نکاح کړی وی او یا دهغه په عدت کښی وی ، دحضانت اجوری حق لری .

(۲) در صورتیکه در عدت طلاق بائن بوده یا باشخصی که محرم طفل است ازدواج کرده و یا معتدۀ او باشد، مستحق اجرت حضانت می گردد .

۲۴۶- ماده

که څوک دحضانت داجوری په ورکولو مکلف وی خو غریب وی او دطفل یوه محرمه دهغه حضانت بی له اجوری په غاړه واخلي ، نو هغه څوک چه دحضانت حق لری ، کولی شی چه دور کوتی حضانت بی له اجوری په غاړه واخلي او یایی هغه چا ته پرېږدی چه اجوره نه غواړی .

۲۴۶- ماده

هرگاه شخص مکلف به پرداخت اجرت حضانت، معسر بوده و یکی از محارم حضانت طفل را تبرعاً بعهده گیرد ، حاضنه مخیر است که حضانت را بدون اجرت بعهده گرفته و یا او را به متبرع واگذار شود .

۲۴۷- ماده

که څوک د حضانت داجوری په ورکولو مکلف وی او شتمن وی او طفل هم شتمن وی ، طفل دمثلی اجوری په مقابل کښی مورته سپارل کیږی، که څه هم دا اجوره د طفل د شتمنی څخه ور کول شی .

۲۴۷- ماده

هرگاه شخص مکلف بپیر دا خت اجرت حضانت، موسر بوده و طفل نیز مالک دارائی باشد، طفل در مقابل اجرت مثل، بمادر تسلیم میگردد . گر چه این اجرت از دارائی صغیر پرداخته شود .

۲۴۸- ماده

که ښځه ناشزه شی او دطفل عمر دپنځو کلونو څخه زیات وی ، محکمه کولی شی چه دزوجینو څخه هر یو چه دطفل په گټه وی هغه ته یسی تسلیم کی .

۲۴۸- ماده

هرگاه زوجه ناشزه گردد و سن طفل از پنج سال متجاوز باشد، محکمه می تواند طفل را بهر يك از زوجین که بیشتر بمصلحت طفل باشد، تسلیم نماید .

۲۴۹- ماده

دهلك دحضانت مده پوره اووه کاله او دجلی پوره (۹) کاله ده .

۲۴۹- ماده

مدت حضانت پسر باسن هفت و از دختر باسن (۹) سالگی تمام خاتمه پیدا می کند .

۲۵۰- ماده

محکمه کولی شی چه د دی قانون د (۲۴۹) مادې درج شوی د حضانت

۲۵۰- ماده

محکمه می تواند مدت حضانت مندرج ماده (۲۴۹) این قانون را

مده اوږده کی. خو په دی شرط چه دوده کلونو څخه زیاته نه وی .

تمدید نماید. مشروط براینکه مدت مدید شده از دو سال تجاوز نگیرد.

۲۵۱- ماده

ماده ۲۵۱ -

که ثابته شی هغه څوک چه دطفل حضانت په غاړه لری دطفل په گټه نه وی، که څه هم پلارپېوی، په دی صورت کښی محکمه کولی شی چه طفل دساتنی او پالنی دپاره هغه چاته وسپاری چه په دوهمه درجه کښی دحضانت حق لری .

هر گاه ثابت گردد شخصیکه حضانت طفل را بعهدہ دارد گر چه پدر وی نیز باشد ، به مصلحت طفل تمام نمی شود ، محکمه می تواند طفل را جهت حفاظت و پرورش به شخصیکه به درجه دوم مستحق حضانت است ، تسلیم نماید .

۲۵۲- ماده

ماده ۲۵۲ -

مورچه ترڅو دنکاح او عدت په قید کی وی، نه شی کولی چه طفل دخان سره بی دهغه دپلار داجازی سفرته ویسی .

مادر تا وقتیکه در قید نکاح یا عدت باشد ، نمی تواند بدون اجازه پدر ، طفل را باخود به سفر ببرد.

۲۵۳- ماده

ماده ۲۵۳ -

که حاضنه دمور څخه پرته بل څوک وی، نونه شی کولی چه دطفل دولی داجازی په غیر هغه دخان سره سفرته ویسی .

حاضنه غیر از مادر نمی تواند بدون اجازه ولی ، طفل را با خود به سفر ببرد .

۲۵۴- ماده

ماده ۲۵۴ -

دطفل پلار نه شی کولی چه دحضانت په مده کښی دحاضنی داجازی په غیر، طفل دخان سره سفرته ویسی .

پدر طفل نمی تواند در خلال مدت حضانت بدون اجازه حاضنه، طفل را باخود به سفر ببرد .

۲۵۵- ماده

ماده ۲۵۵ -

کومه ښځه چه میړه نه لری او دنفقی قدرت هم نه لری، نفقه به یی

زنیکه شو هر نداشته و نتواند تأمین معیشت نماید ، نفقه وی را ولی محرمش تا وقتی می پر دازد که

محرم ولی ترهغی ورکوی چه دم محرم مشارالیهها در مستکن ولی محرم مذکور
ولمی سره یوخای اوسیری . سکونت داشته باشد .

خلورمه فرعه - دنفقی ورکول
لمری جزء - داوولاد نفقه
ماده ۲۵۶ - ماده

نفقه دتولو انواعو سره دصغیر هلك دپاره ترهغه وخته پوری چه
دکسب او کار قدرت پیدا کی ، اود
صغیری جلی دپاره ترهغه وخته
پوری چه از دواج وکی، دپلار به
غازه ده .

ماده ۲۵۷ - ماده

دبالغ زوی نفقه چه دکسب اوکار
قدرت نه لری او فقیری اوهمدارنگه
دبالغی فقیری لور نفقه ، ترخو چه
واده شی، دپلار به غازه ده .

ماده ۲۵۸ - ماده

(۱) دهلك یا جلی دنفقی مصرف
چه دکسب او کار خاوندان وی
دهغوی دعایداتو خخه تا مینیری او
که عایداتو بی نفقه نه پوره کو له
نو پاتی برخه نفقه بی دپلار به غازه
ده .

(۲) که دهلك او جلی دکسب او
کار عایدات دهغوی دنفقی داندازی
خخه زیات وی ، زیاته برخه عایدات
دپلار له خوا ذخیره کییری، دبلوغ
خخه وروسته دهغوی ته ورکول کییری .

۲۵۹- ماده

که پلار خپل اولاد ته دنفقی ورکولو قدرت ونه لری او دکسب اوکارخه هم عاجز وی ، دنفقی دور کولو مکلفیت هغه ولی ته انتقا لیری چه دپلار پسی درجی کبسی واقع دی .

۲۶۰- ماده

که پلار غریب وی او دکسب او کار قدرت ولری ، داوولاددنفقی ورکول دهغه دذمی خخه نه ساقطیری . په دی صورت کبسی هغه ولی چه دپلار پسی درجی کبسی واقع دی دپلار دشتمنی پوری داوولاد په نفقی ورکولو مللف دی .

۲۶۱- ماده

کوم طفل چه پلارنه لری اودشخصی شتمنی مالک هم نه وی ، نو که دطفل خپلوان ځینی اصول وی اوځینی یی داصولو حواشی وی ، نفقه یی په راتلونکی ترتیب ورکول کیری :

۱- که یواځی اصول یا یوا ځسی حواشی وارثان وی ، دطفل نفقه په اصولو لازمه ده عام له دی چه وارثان وی او که نه وی .

۲- که اصول او حواشی دوا په وارثان وی ، دطفل دنفقی ور کول دهغوی دمیراث دحصی په اندازی لازمیری .

۲۵۹- ماده

هر گاه پدر توان پر داخت نفقه اولاد خود را نداشته واز کسب وکار نیز عاجز باشد ، مکلفیت نفقه اولاد به ولی بعد از پدر انتقال مینماید .

۲۶۰- ماده

هرگاه پدر معسر بوده وازکسب وکار عاجز نباشد ، پر داخت نفقه اولاد از ذمه وی ساقط نمی گردد . درین صورت ولی ایکه بعد از پدر قرار دارد مکلف به پر داخت نفقه اولاد بوده ، حین یسار پدر مصارف نفقه را از وی مطالبه مینماید .

۲۶۱- ماده

طفلیکه پدرش وجود نداشته و مالک دارائی مشخصی نباشد درحالیکه اقارب طفل مرکب از اصول و حواشی باشد ، نفقه وی به ترتیب آتی پرداخته می شود :

۱- در صورتیکه تنها اصول ویا حواشی وارث طفل باشد . اصول خواه وارث طفل گردد یا نه ، مکلف به پرداخت نفقه می باشد .

۲- در صورتیکه اصول و حواشی مشترکاً وارث طفل باشند ، نفقه به تناسب سهم میراث هر کدام پرداخته میشود .

۲۶۲- ماده

پلار دخپل زوی دښځي په نفقي ورکولو مکلف نه دی ، مگر دا چه تر مخه یی دهغی دور کولو وعده کړی وی، په دی صورت کښی به نفقه په زوی دهغه تر شتمنی پوری پوروی .

۲۶۳- ماده

زوجین کولی شی چه دخپل اولاد دنفقی دمصرف په باره کښی صلحه وکی . که صلحه دنفقی دلزامی اندازی څخه په کمه اندازه شوی وی، پلار دنفقی په پوره کولو مکلف دی، او که صلحه دنفقی دلزامی اندازی څخه په زیاته اندازه وی او دفاحش تفاوت سره یی صورت موندلی وی، پلار دزیاتی اندازی په ورکولو نه مکلف کیږی .

دوهم جزء - دپلرونواو خپلوانو نفقه

۲۶۴- ماده

دمور ، پلار، نیکونو، اونیاکانو نفقه که دکسب قدرت ولری او که یی ونه لری خو چه فقیر وی دهغه اولاد په غاړه ده چه شتمن وی عام له دی چه اولاد زوی وی یالور ، صغیروی او که کیږی .

۲۶۵- ماده

که څوک فقیروی او دجسمی،عقلی او عصبی مرضونو له امله دکسب او کار قدرت ونه لری دهغه نفقه

ماده ۲۶۲ -

پدر مکلف به پرداخت نفقه زوجه پسرش نمی باشد ، مگر اینکه قبلا به آن تعهد نموده باشد. درینصورت پدر حین یسار مصارف نفقه را از وی مطالبه مینماید .

ماده ۲۶۳ -

زوجین می توانند در مورد مصارف نفقه اولاد شان صلح نمایند . هرگاه صلح بکمتر از نفقه لازمه صورت گرفته باشد ، پدر مکلف به تکمیل نفقه بوده و در صورت صلح بمقدار بیشتر از نفقه لازمه وجود تفاوت فاحش ، پدر بپدر داختمقدار اضافی مکلف گردانیده نمی شود .

جزء دوم - نفقه ابا واقارب

ماده ۲۶۴ -

نفقه والدین ، اجداد و حداتیکه فقیر باشند خواه توان کسب وکار را داشته باشند یا نه ، بدوش فرزندیست که موسر باشد خواه فرزند پسر باشد یا دختر ، صغیر باشد یا کبیر .

ماده ۲۶۵ -

نفقه شخص فقیر که بعلت مریمی جسمی یا عقلی و عصبی توان کسب وکار را نداشته باشد، به تناسب

دمیراث دحسی په تناسب د شتمنو خپلوانو په غاړه ده .
سپم ارث بدوش اقارب موسر می- باشد .

ماده ۲۶۶-

ماده ۲۶۶-

داصولو او فروعو دنفقی څخه په غیر ، نفقه ددین په اختلاف ساقطیږی .
باستثنای نفقه اصول و فروع ، نفقه باختلاف دین ساقط میگردد .

ماده ۲۶۷-

ماده ۲۶۷-

دخپلوانو نفقه دهغوی دغو بښتنی دنیته څخه لازمیږی .
نفقه اقارب از تاریخ مطا لیه آن لازم میگردد .

پنځمه فرعه - دمالونو اداره

فرع پنجم - اداره اموال

لمری جزء - ولایت

جزء اول - ولایت

ماده ۲۶۸-

ماده ۲۶۸-

(۱) داهلیت نقصان لرونکو اولادونو دمالونو ولایت په لمړی درجه کښی دپلار بیا دصحیح نیکه دی . خو په دی شرط چه دپلار له خوا وصی نه وی ټاکل شوی .
(۱) ولایت اموال اولاد نا قص اهلیت ، بدرجه اول به پدر و ثانیاً بجد صحیح، تعلق میگیرد. مشروط براینکه از طرف پدر وصی تعیین نگردیده باشد .

(۲) ولی او وصی نه شی کو لی چه بی د صلاحیت لرونکی محکمی له اجازی دهغه دمال دپالنی او ساتنی څخه خان وژغوری .
(۲) درینصورت ولی ووصی نمی- توانند، بدون اجازه محکمه باصلاحیت از سرپرستی اموال وی کناره گیری نمایند .

ماده ۲۶۹-

ماده ۲۶۹-

ولی هغه وخت کولی شی چه دولایت پوری دمربوطو حقوقو څخه استفاده و کمی چه دخپلو مالونو په باره کښی دعین حقوقو داستفادی کولو پوره اهلیت ولری .
ولی وقتی می تواند از حقوق متعلق بولایت استفاده نماید که واجد اهلیت کامل در مورد استفاده از عین حقوق متعلق به اموال خود باشد .

۲۷۰- ماده

ولې کولی شی چه دکومواشخاصو مالونه دهغه دولايت لاندی دی، ددی قانون دحکمونو سره سم دهغوی دمالونو داداری او پالنې په منظور، تصرف وکي .

۲۷۱- ماده

که داهلیت ناقصو اشخاصو ته یومال په تبرع ورکول شی اوداشروط شوی وی چه ذکر شوی مال دی دولی دولايت لاندی نه ایښودل کیری نو په استثنائی توگه دارنگه مالونه دولی دولايت څخه ویستل کیری .

۲۷۲- ماده

ولې نه شی کولی دهغه اشخاصو مالونه چه دده دولايت لاندی دی بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی څخه ، چا ته په تبرع ورکي .

۲۷۳- ماده

(۱) ولې نه شی کولی بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی څخه دخپل ولایت لاندی اشخاصو په منقولو مالونو کښی داسی تصرف وکي چه په هغی کښی پخپله دوی یا دهغه دښخی یایی تر څلورمی درجی پوری دخپلوانو گټه وی .

(۲) ولې نه شی کولی چه دخپل ولایت لاندی اشخاصو عقار دهغه دین په گروی کښی ورکي چه دده په ذمه وی .

ماده ۲۷۰ -

ولې بمنظور اداره و سر پرستی اموال اشخاص تحت ولایت خود، می- تواند مطابق با حکام مندرج این قانون تصرف نماید .

ماده ۲۷۱ -

هرگاه باشخاص ناقص اهلیت مالی تبرع گردیده و چنان شرط گذاشته شده باشد که مال مذکور تحت ولایت ولی قرار داده نشود ، استثناء چنین مال از تحت ولایت ولی خارج ساخته میشود .

ماده ۲۷۲ -

ولې نمی تواند اموال اشخاص تحت ولایت خود را بدون اجازه محکمه باصلاحیت باحدی تبرع نماید .

ماده ۲۷۳ -

(۱) ولې نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلاحیت در اموال غیر منقول اشخاص تحت ولایت خود چنان تصرفات نماید که نفع خود ، ولې یازوجه یا اقارب شان تا درجه چارم در آن مضمرباشد .

(۲) همچنان ولې نمی تواند اموال غیر منقول اشخاص تحت ولایت خود را در عوض دینیکه بر ذمه ولې باشد برهن بگذارد .

۲۷۴- ماده

پلار نه شی کولی بی دصلا حیت لرونکی محکمی داجازی دخپل ولایت لاندی اشخاصو په غیر منقولو مالونو، لکه تجارت خانه او قیمتى پاڼو او مالی سندونو کښی چه دشل زرو افغانیو څخه زیات قیمت ولسری، تصرف وکی. په داسی مواردو کښی به محکمه دتصرف دجواز په بازه کی دحکم دصادرو لو څخه خان نه ژغوری. مگر دا چه دیلار تصرف دهغه دولایت لاندی اشخاصو دمالونو دتلفه ولویا دمال دقیمت دپنځمی حصی دقیمت څخه دزیات غبن سبب شی .

ماده ۲۷۴ -

پدرنمی تواند بدون اجازه محکمه باصلا حیت در اموال غیر منقول، تجارت خانه واوراق واسناد مالی و بهادار اشخاص تحت ولایت خودکه بیش از بیست هزار افغانی قیمت داشته باشد، تصرف نماید، در همچو موارد محکمه از اصدار حکم مبنی بر جواز تصرف و قتی امتناع می ورزد، که تصرف پدر در اموال اشخاص تحت ولایت سبب اتلاف و یا غبن بیش از خمس قیمت مال مذکور گردد .

۲۷۵- ماده

که داهلیت نقصان لرونکی شخص مورث وصیت کړی وی چه و لی دی په میراثی مال کښی تصرف نه کوی، نو ولی نه شی کولی چه بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی او نظارت څخه په هغی کښی تصرف وکی .

ماده ۲۷۵ -

هرگاه مورث شخص ناقص اهلیت بعدم تصرف ولی در اموال مورثه وصیت نموده باشد، ولی نمی تواند بدون اجازه و نظارت محکمه باصلاحیت در آن تصرف نماید .

۲۷۶- ماده

ولی نه شی کولی بی دصلا حیت لرونکی محکمی داجازی څخه دخپل ولایت لاندی اشخاصو په مالونو کښی لاندنی تصرفونه وکی :

ماده ۲۷۶ -

ولی نمی تواند در اموال اشخاص تحت ولایت خود بدون اجازه محکمه باصلاحیت تصرفات ذیل را بعمل آرد :

- ۱- قرض دادن یا قرض گرفتن.
- ۲- اجازه دادن به مدتیکه بعد از رسیدن به سن رشد دوام نماید .

- ۱- قرض ورکول یا قرض اخستل.
- ۲- ترهغی مدی پوری په اجازه ورکول چه درشد د عمر څخه وروسته دوام کوی .

- ۳- هغه تجارت ته دوام ور کول چه داهلیت نقصان لرونکی شخص پوری مربوط وی .
- ۴- دداسی هبی یا وصیت قبولول چه دتاکلوزمه واریوسره یو ځای وی .
- ۳- دوام دادن به تجارتيکه بسه شخص ناقص اهلیت تعلق بگیرد .
- ۴- قبول نمودن هبه یا وصیتیکه توأم با تعهدات معین باشد .

۲۷۷- ماده

ماده ۲۷۷ -

(۱) که صغیر داتلس کلنی عمر ته رسیدلی وی، ولی کولی شی چه دتجارت دپاره څه پیسی وزکی خوبه دی شرط چه دصلاحیت لرونکی محکمی څخه یی اجازه اخستی وی.

(۲) دتجارت اجازه مطلقه وی او که مقیده، دولی په مرگ یا عزل دمینځه نه شی .

۲۷۸- ماده

ماده ۲۷۸ -

دمازون صغیر تصرفو نه په هغه حدو دو کنبی چه صلاحیت لرونکی محکمی ورته پخپل مال کنبی اجازه ور کړی دهغه شخص په څیر دی چه درشد عمر ته رسیدلی وی .

۲۷۹- ماده

ماده ۲۷۹ -

پلار کولی شی یو عقد دخپل ولایت لاندی شخص په نامه په خپل حساب یا دبل شخص په حساب منعقد کي. مگر داچه قانون دهغی په خلاف حکم کړی وی .

۲۸۰- ماده

ماده ۲۸۰ -

نیکه نه شی کولی بی دصلاحیت لرونکی محکمی داجازی دخپل ولایت لاندی اشخاصو په مالونو کنبی

(۱) هر گاه صغیر به سن (۱۶) سالگی رسیده باشد ولی می تواند به اجازه محکمه باصلاحیت مبلغی را برای تجارت بدسترس وی بگذارد.

(۲) اذن به تجارت ، خواه مطلق باشد یا مقید ، باوفات یا عزل ولی از بین نمیروند .

تصرفات صغیر مازون در حدودیکه محکمه باصلاحیت در اموال وی مجاز قرار داده است، بمنزله تصرف شخصیت که به سن رشد رسیده باشد .

پدر می تواند عقدی را باسم شخص تحت ولایت خویش بحساب خود یا شخص دیگری انجام دهد . مگر اینکه قانون خلاف آن حکم کرده باشد .

پدر کلان نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلاحیت در مورد اموال شخص

تصرف وکی یا داسی صلحه وکی چه دهغوی په ضرروی یا دهغوی دتا میناتو څخه تنازل وکی او یا په کبئی کموالی راوری .

ماده ۲۸۱ -

ولی مکلف دی چه دخپل و لایت لاندی اشخاصو دمالونو پوره فمهرست ولایت دیپل څخه ددوه میاشتنو په اوږدو کبئی یا دهغی نیټی څخه چه ولایت لاندی شخص دشتمنی مالک شوی ترتیب کی او دصلاحیت لرونکی محکمی مربوطی اداری ته یی وړاندی کی .

ماده ۲۸۱ -

ولی مکلف است فمهرست مکمل اموال متعلق به شخص تحت و لایت خودرا در طرف دو ماه از آغاز ولایت یا از تاریخیکه شخص تحت ولایت ، مالک دارائی گردیده است ، ترتیب نموده و به اداره مربوط محکمه با صلاحیت تسلیم نماید .

ماده ۲۸۲ -

ولی می تواند از مال شخص تحت ولایتش نفقه خود ویاشخص دیگری را تأمین نماید . مشروط بر اینکه قانوناً نفقه شان در مال شخص مذکور لازم دانسته شود .

ماده ۲۸۲ -

ولی کولی شی چه دخپل و لایت لاندی مالونو څخه دخپل ځان یادبل شخص نفقه تا مین کی ، خو په دی شرط چه دهغوی نفقه دقانون له حیثه لازم گیل شوی وی .

ماده ۲۸۳ -

هر گاه سن شخص تحت و لایت به هیجده سال تمام برسد، ولایت ولی بانجام میرسد، مگر اینکه به سببی از اسباب حجر محکمه باصلاحیت بدوام آن حکم نموده باشد .

ماده ۲۸۳ -

که دولایت لاندی شخص عمر پوره اتلسو کلونو ته ورسیری ، دو لی ولایت پای ته رسیری، مگر دا چه دحجر دسببونو څخه په یوه سبب صلاحیت لرونکی محکمی دو لایت په دوام باندی حکم کړی وی .

ماده ۲۸۴ -

هرگاه نسبت سوء تصرف ولی ضرری به اموال شخص تحت ولایت

ماده ۲۸۴ -

که دولی دید تصرف له امله دشخص مالونو ته چه دده دو لایت

لاندی دی ضرر متوجه شی، محکمه کولی شی چه دو لی ولایت سلب او یایی واک محدود کی .

ماده - ۲۸۵

ماده ۲۸۵ -

که ولی غایب و گهل شی یا دیوه کال خخه په زیات حبس محکوم شی، محکمه به دهغه دولایت په متوقف کولو حکم صادر وی .

ماده - ۲۸۶

ماده ۲۸۶ -

که ددی قانون د(۲۸۴ - ۲۸۵) مادو سره سم دو لی ولایت سلب، محدود یا متوقف شی، نو دمو جبهه سببونو دلری کیدو سره او دواک لرونکی محکمی په قرار دهغه دولایت حق بیرته اعاده کیری .

ماده - ۲۸۷

ماده ۲۸۷ -

که دپلار دفاحشو خطاگانوله امله دشخص مالونو ته چه یی دو لایت لاندی دی خساره ورسیری، مسئول دی، نیکه په دی مورد کنبی دوصی په خیر مسئولیت لری .

ماده - ۲۸۸

ماده ۲۸۸ -

ولی یا ورته نی مکلف دی چه دولایت لاندی شخص مالونه چه درشد عمر ته ورسیری ورته یی تسلیم کی، اوکه یی په کنبی تصرف کړی وو، نو دتصرف دورخی دنرخ سره دی سم دهغی قیمت ورکی .

دوهم جزء - وصايت

اول - دوصى ټاكل

ماده ۲۸۹-

وصى بايد چه عادل ، كفايت لرونكى او دپوره اهليت لرونكى وي او دهغه چاسره چه دده دو صايت لاندې واقع كيږي شريك دين ولري.

۲۹۰- ماده

لاندني اشخاص دوصى په حيث نه شي ټاكل كيدي .

۱- كه څوك دعمومي آدابو يا دعفت منافي جر مونو كښي دمحكمي په قطعي حكم محكوم شوي وي .

۲- كه څوك بد شهرت و لري يا دخپل ژوند دتا مين دپاره مشروع سبب ونه لري .

۳- كه څوك دمحكمي په قطعي حكم په افلاس محكوم شوي وي او حيثيت يي نه وي اعاده شوي .

۴- كه څوك ترمخه دمحكمي په قطعي حكم دولايت يا وصايت څخه عزل شوي وي .

۵- كه څوك دپلار يا نيکه دمرگ څخه ترمخه په ليكلي توگه دو صايت له حقه محروم كړي شوي وي .

۶- كه څوك پخپله يا دهغه يو اصل يا فرعه يانبځه داهليت دنقصان لرونكي سره قضائي جگړه او يا كورني اختلاف ولري چه دهغي په اثر

جزء دوم - وصايت

اول - تعيين وصى

ماده ۲۸۹ -

وصى بايد شخص عادل ، باكفايت وواجد اهليت كامل بوده با شخصيکه تحت وصايت او قرار مي گيرد دين مشترك داشته باشد .

۲۹۰- ماده

اشخاص ذيل وصى تعيين شده نمي توانند .

۱- شخصيکه بحكم قطعي محكمه به جر منافي آداب عامه يا عفت محكوم بجزاء شده باشد .

۲- شخصيکه شهرت بد داشته يا مدرك مشروع برای تأمين معيشت نداشتنه باشد .

۳- شخصيکه بحكم قطعي محكمه محكوم بافلاس شده و حيثيت او اعاده نشده باشد .

۴- شخصيکه قبلا از ولايت يا وصايت شخص ديگري بحكم قطعي محكمه عزل شده باشد .

۵- شخصيکه از طرف پدر يا جد قبل از وفات از حق وصايت كسباً محروم ساخته شده باشد .

۶- شخصيکه خودش يا يکي از اصول، فروع يا زوجه اش با شخص ناقص اهليت منازعه قضائي داشته يا چنان اختلاف فاميلي موجود باشد که

لمری قسمت - حقیقی شخص

مادی (۲۹۱-۲۹۳)

داهلیت دنقصان لرونکی بئیکنوته
دضرر ویره مو جوده وی .

دوهم - اختیاری وصی

ماده ۲۹۱ -

(۱) پدر می تواند برای اولاد ناقص اهلیت یا حمل ثابت در بطن ،وصی تعیین نماید . همچنان شخص متبرع می تواند در حالت مندرج ماده (۲۷۱) این قانون وصی اختیار نماید .

(۲) اختیار وصی در چنین موارد توسط وصایت خط رسمی یا عرفی صورت می گیرد که بخط وامضای پدر یا متبرع باشد و یا از امضا و یا شصت شان در چنین اسناد تصدیق بعمل آمده باشد .

ماده ۲۹۲ -

پدر و متبرع می توانند در مورد اختیار وصی از تصمیم شان رجوع نمایند .

ماده ۲۹۳ -

شخصیکه وصایت را درحین حیات موصی قبول کرده باشد ، نمی تواند از آن منصرف گردد . مگر اینکه انصراف از وصایت را قبلا به اراده خود منوط ساخته باشد .

دوهم - اختیاری وصی

ماده ۲۹۱ -

(۱) پلار کولی شی چه دخپل اهلیت نقصان لرونکی اولاد یا په گیوه کبئی ثابت حمل د پاره اختیاری وصی وټاکی، همدا رنگه تبرع کوونکی کولی شی چه ددی قانون د (۲۷۱) مادی په حالت کبئی اختیاری وصی وټاکی .

(۲) په داسی مواردو کبئی دوصی اختیار درسمی یا عرفی وصایت خط په وسیله کبیری چه دپلار یا تبرع کوونکی په لیک یا امضاء شوی وی یا په ذکر شوو سندونو کبئی دهغوی دامضاء یا دگوتی تصدیق شوی وی .

ماده ۲۹۲ -

پلار او وصی کولی شی چه دااختیاری وصی په باره کبئی دخپل تصمیم څخه رجوع وکی .

ماده ۲۹۳ -

که چا دوصیت کوونکی په ژوند کبئی وصیت قبول کړی وی، نه شی کولی چه ورڅخه و گرځی مگر داچه ترمخه یی دوصایت څخه گرځیدل دخپلی ارادی پوری مربوط کړی وی.

- ماده ۲۹۴ -** دوصایت رده ول باید چه دوصایت کوونکی په ژوند کښی صورت ونیسی او هغه پری خیرشی .
- ماده ۲۹۵ -** که چا ددی قانون د(۲۹۴) مادی ددرج شوو حکمونو سره سم وصیت رد کړی وی، نه شی کولی چه دوصیت کوونکی دمرگ وروسته هغه قبول کی .
- ماده ۲۹۶ -** دوصی اختیار هغه وخت نافذگڼل کیږی چه دواک لرونکی محکمې له خوا تائید شوی وی .
- دریم - قضائی وصی**
- ماده ۲۹۷ -** که داهلیت د نقصان لرو نکښی شخص یا په گیپه کښی د ثابت حمل دپاره اختیاری وصی پیدانه شی ، محکمه به وصی ټاکي ، وصایت په گیپه کښی د ثابت حمل دپاره دحمل دزیږیدو وروسته دزیږیدلی دپاره هم نافذ دی ، مگر دا چه محکمې دهغه په عوض نوی وصی ټاکلی وی .
- ماده ۲۹۸ -** (۱) محکمه کولی شی د ضرورت په وخت کښی داهلیت د نقصان لرونکی دپاره دپوه څخه زیات وصیان
- ماده ۲۹۴ -** رد وصایت باید حین حیات موصی صورت گرفته وباطلاع وی رسانیده شود .
- ماده ۲۹۵ -** شخصیکه وصایت را طبق احکام مندرج ماده (۲۹۴) این قانون رد نموده است ، قبولی وی بعد از وفات موصی اعتبار ندارد .
- ماده ۲۹۶ -** اختیار وصی وقتی نافذ شمرده میشود که از طرف محکمه یا صلاحیت تأیید شده باشد .
- سوم - وصی قضائی**
- ماده ۲۹۷ -** هر گاه برای شخص ناقص اهلیت یا حامل ثابت در بطن وصی اختیاری موجود نباشد ، محکمه وصی تعیین مینماید . وصایت برای حامل ثابت در بطن بعد از وضع حمل برای مولود نیز نافذ است . مگر اینکه محکمه وصی جدیدی را عوض وی تعیین کرده باشد .
- ماده ۲۹۸ -** (۱) محکمه می تواند حین ضرورت برای شخص ناقص اهلیت بیش از یک وصی تعیین نماید . در صورت

تعدد وصی ، او صیا نمیتوانند در اموال شخص تحت وصایت شان منفرداً تصرف نمایند ، مگر اینکه همچو تصرف کا ملا به مصلحت ناقص اهلیت باشد .

(۲) حین اختلاف نظر بین اوصیا تجویزیکه از طرف محکمه اتخاذ میگردد ، قابل تعمیم می باشد .

ماده ۲۹۹ -

محکمه در حالات ذیل وصی خاص وموقت تعیین می نماید :

۱- در صورتیکه مصلحت شخص ناقص اهلیت با مصلحت و صی ، زوج وی یا یکی از اصول و فروع وصی و یا با مصلحت اشخا صیکه وصی نمایند قانونی شان می باشد ، متصادم واقع گردد .

۲- در صورتیکه به شخص ناقص اهلیت مالی تبرع گردیده و چنان شرط گذاشته شده باشد که مال مذکور تحت ولایت ولی قرار داده نشود .

۳- در صورتیکه اجرای وصایت اوصاف خاصی را که وصی دایمی فاقد آنست ایجاب نماید .

ماده ۳۰۰ -

محکمه در حالات ذیل وصی موقت تعیین می نماید :

۱- در صورتیکه محکمه ولایت ولی را متوقف نموده و شخص ناقص

وفاکی ، وصیان نه شی کولی دخیل وصیت لاندی شخص به مالونو کنبی به خانگری توگه تصرف وکی مگر داچه تصرف بیخی داهلیت دنقصان لرونکی به گته وی .

(۲) که دوصیانو ترمنخ اختلاف پیدا شی نو کوم تصمیم چه محکمه نیسی دعمل کولو وړ دی .

ماده ۲۹۹ -

به لاندنیو حالونو کنبی به محکمه خاص او موقف وصی وفاکی :

۱- که داهلیت دنقصان لرونکی بنیگنی او دوصی ، یا دهغه دنبخی یا دوصی دیوه اصل یا فرعی یاددهغه چا دینیگنو سره چه وصی بی قانونی نمایند وی فکر وکی .

۲- به هغه حالت کنبی چه داهلیت نقصان دپاره مال تبرع شوی وی او داسی شرط اینبودل شوی وی چه ذکر شوی مال دی دولی دولایت لاندی نه اینبودل کیزی .

۳- به هغه صورت کنبی چه دوصایت اجرا چه دایمی وصی دهغه دخاصوصفتونو فاقد دی ایجاب کری .

ماده ۳۰۰ -

محکمه به به لاندنیو حالونو کنبی موقت وصلی وفاکی :

۱- به هغه حالت کنبی چه محکمه دولی ولایت متوقف کی او داهلیت

- نقصان لرونکی بل ولی ونه لری .
 ۲- په هغه حالت کښی چسه
 وصایت پخپله دوصی په غوښتنه
 متوقف شوی وی .
 ۳- په هغه حالت کښی چه موقتی
 عوامل دوصیت داجراء کولو مانع
 گرځیدلی وی .

۳۰۱- ماده

ماده ۳۰۱ -

- محکمه کولی شې داهلیت دنقصان
 لرونکی ددعوو دحل او فیصلی دپاره
 دجگړی وصی وټاکي، که څه هم
 داهلیت نقصان لرونکی دشتمنی
 مالک نه وی .

۳۰۲- ماده

ماده ۳۰۲ -

- وصی کولی شی په ټولو هغو
 مواردو کښی چه دوصیت داجراء
 کولو واک لری بل څوک دوکیل په
 حیث وټاکي ، وکیل دوصی دمرگ
 یا دوصایت لاندی شخص دمرگ سره
 یو ځای معزول کیری .

۳۰۳- ماده

ماده ۳۰۳ -

- ددی قانون د(۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱)
 مادو ددرج شوو اشخاصو وظیفی چه
 دوصی په حیث ټاکل شوی ، هغه
 وخت پای ته رسیږی چه دوصایت
 موضوع ترسره شوی وی یادوصایت
 ټاکل شوی مده تیره شوی وی .
- وظایف اشخاص مندرج مواد
 (۲۹۹-۳۰۰-۳۰۱) این قانون که
 بحیث وصی تعیین گردیده اند وقتي
 خاتمه پیدا میکند ، که مو ضوع
 وصایت انجام یافته و یا مدت معینه
 وصایت منقضی گردیده باشد .

خلورم - دوصی مکلفیتونه

۳۰۴- ماده

وصی نه شی کولی دواک لرونکی محکمی داجازی په غیر دو صابیت لاندی شخص په مالونو کبسی راتلونکی تصرفونه وکی :

۱- اخستل، خرشول، مقایضه، شراکت، گروی، پور ورکول او بل هر نوع تصرف چه دملکیت دانتقال دعینی حق داثبات موجب وگرځی .

۲- دهغه پور حواله ورکول چه داهلیت نقصان لرونکی یی دبل چا په ذمه لری یا په هغه دپور دحوالی قبول .

۳- دمالونو ایښودل دپوره برداری په منظور او دهغی تصفیه یادناقص اهلیت لرونکی په حساب دپور اخستل .

۴- ددری کلونو څخه دزیاتی مدی دپاره دزراعتی ځمکو په اجاری ورکول، او دیوه کال څخه دزیاتی مدی دپاره د عمارت په اجاری ورکول .

۵- داهلیت دنقصان لرونکی دعقار تردومره مدی پوری په اجاره ورکول چه دهغه درشد د عمر درسپیدو وروسته یو کال دوام وکی .

۶- دداسی تبرعاتو قبول یاردول چه دشرط پوری مربوط وی .

۷- داهلیت دنقصان لرونکی دشتمنی څخه دهغه چا نفقه ورکول

چهارم - مکلفیت های وصی

ماده ۳۰۴ -

وصی نمی تواند بدون اجازه محکمه باصلاحیت در اموال شخص تحت وصایت تصرفات ذیل را بعمل آرد :

۱- خرید و فروش، مقایضه، شراکت، رهن، قرض دادن و هر نوع تصرف دیگر که موجب انتقال ملکیت یا اثبات حق عینی گردد .

۲- حواله دادن دینیکه شخص ناقص اهلیت بذمه شخص دیگر ی دارد ویا قبول حواله دین علیه او .

۳- گذاشتن اموال بمنظور بهره برداری و تصفیه حسابات مربوط به آن یا قرض گرفتن بحساب شخص ناقص اهلیت .

۴- اجاره دادن اموال غیر منقول شخص ناقص اهلیت برای مدت بیش از سه سال، در صورتیکه اموال غیر منقول زمین زراعتی و مدت بیش از یکسال در صورتیکه اموال غیر منقول عمارت باشد .

۵- اجاره دادن اموال غیر منقول شخص ناقص اهلیت برای مدتیکه بعد از رسیدن به سن رشد تا یکسال دوام نماید .

۶- قبول یارد تبرعاتیکه مشروط بشرط باشد .

۷- پرداخت نفقه اشخا صیکه نفقه آنها بر ذمه شخص ناقص

- چه په ذمه یی لازمه ده، مگر دا چه لازمی نفقه دمحکمی په قطعی حکم ثابت شوی وی .
- ۸- صلحه او حکمیت .
- ۹- دهغه التزاماتو ترسره کول چه په ترکه یا داهلیت دنقصان لرونکی په ذمه ثابت وی ، مگر داچه په دی باره کبسی دمحکمی قطعی حکم صادر شوی وی .
- ۱۰- ددعوو اقامه کول، مگر داچه دهغی په تاخیر کبسی داهلیت دنقصان لرونکی ضرر یا دهغه دحقوقو دضایع کیدو ویره وی .
- ۱۱- دحقوقو او دعوو څخه تیریدل، یا دمحکمی په داسی حکمونو قناعت چه دعادی اعتراض قابلیت ولری یا ددعوی داقامه کیدو وروسته دداسی اعتراضونو څخه تیریدل ، اودمحکمی دحکمونو په مقابل کبسی دغیر عادی اعتراضونو اقامه کول .
- ۱۲- دتا میناتو څخه تیریدل یا دهغی کموالی په دی شرط چه داهلیت دنقصان لرونکی په ضرروی .
- ۱۳- داهلیت دنقصان لرونکی مالونو دخپل ځان یا بنځی بادخلورمی درجی پوری دخپلوانو دپاره یا دهغه چا دپاره چه وصی دهغه نائب وی ، په اجاره ورکول .
- ۱۴- داهلیت دنقصان لرونکی په واده مصرف کول .
- اهلیت لازم است ، مگر اینکه نفقه لازم بحکم قطعی محکمه ثابت گردیده باشد .
- ۸- صلح و حکمیت .
- ۹- ایفای تعهدات که بر متروکه ویا بر ذمه شخص ناقص اهلیت ثابت باشد ، مگر اینکه حکم قطعی محکمه د رمورد صا در گر دیده باشد .
- ۱۰- اقامه دعاوی ، مگر اینکه در تأخیر آن ضرر و یاضیاع حقوق شخص ناقص اهلیت متصور باشد .
- ۱۱- انصراف از حقوق دعاوی ویا قناعت بچنان احکام محکمه که قابل اعتراضات عادی باشد یا انصراف از چنین اعتراضات بعد اقامه آن و اقامه اعتراضات غیرعادی در برابر احکام محکمه .
- ۱۲- انصراف از تأمینات یا تقلیل آن که بضرر ناقص اهلیت تمام شود .
- ۱۳- اجاره اموال شخص ناقص اهلیت برای خود ، زوج یا یکی از اقارب شان تا درجه چارم و یا برای کسی که وصی نائب وی باشد .
- ۱۴- پرداخت مصارف از دواج شخص ناقص اهلیت .

۱۵- بر داخت بصراف تعلیمی و یا پرداخت چنان مضافیکه شخص ناقص اهلیت در اجرای شغل معین به آن ضرورت دارد .

ماده ۳۰۵ -

(۱) وصی مکلف است تمام عایدات نقدی شخص تحت وصایت خود را بعد از وضع مضاف نفقه و مضاف متفرقه ای که از طرف محکمه تعیین گردیده است، بحساب امانت محکمه یا بانکی که از طرف محکمه معرفی شده ، بنام وی بدهد و بگذارد .

(۲) همچنان وصی باید تمام اشیاء از قبیل اوراق بها دار ، زیورات ، جواهرات و امثال آنرا حسب لزوم دید محکمه بدهد و بگذارد . این اجراءات وصی باید در ظرف (۱۵) روز از تسلیمی عواید و اشیاء متذکره صورت گیرد .

(۳) وصی نمی تواند آنچه را که در بانک بودیعت گذاشته بدون اجازه محکمه اخذ نماید .

ماده ۳۰۶ -

وصی مکلف است دعاوی را که علیه شخص ناقص اهلیت اقامه می گردد ، توأم با اجراءات مربوط به آن ، باطلاع محکمه رسانیده و اوامر محکمه را در مورد پیروی نماید .

۱۵- دتعلیمی مصر فونو یادداسی مصرفونو ورکول چه داهلیت نقصان لرونکی دیو تاکلی کسب داجراء کولو دپاره هغی ته ضرورت لری .

ماده ۳۰۵ -

(۱) وصی مکلف دی چه دوصایت لاندی شخص پول عایدات دتفقی او نورو مصرفونو چه دمحکمی له خوا تاکل شوی ، دوضع کیدووروسته ، دمحکمی دامانت په حساب یا په هغه بانک کبندی چه دمحکمی له خوا معرفی کیری دهغه په نامه په ودیعت کببیری دی .

(۲) همدارنگه وصی باید پولی قیمت لرونکی پانی ، گانی ، اوداسی نور چه محکمه بی لازم گنهی په ودیعت کببیری دی ، دوصی دا اجراءات باید چه دپنخلس ورخو په اوږدو کببیری دعایداتو یا دذکر شوو شیانو دتسلیمیدو وروسته ترسره شی .

(۳) وصی نه شی کولی هغه چه بی په بانک کببندی په ودیعت ایبندی دی دمحکمی داجازی په غیر واخلی .

ماده ۳۰۶ -

وصی مکلف دی چه کومی دعوی داهلیت په نقصان لرونکی اقامه کیری دهغی پوری دمربوطو اجراءاتو سره یو ځای ، محکمی ته اطلاع ورکوی او په دی باره کببندی دمحکمی دامرونو پیروی وکوی .

۳۰۷- ماده

وصی مکلف دی دکلنی حساب صورت او دهغی پوری مربوط سندونه دنوی کال دپیل کیدو تر مخه مربوطی محکمې ته وړاندی کی .

ماده ۳۰۷ -

وصی مکلف است صورت حساب سالانه را با استناد متعلق به آن ، قبل از آغاز سال جدید به محکمه مربوط تقدیم نماید .

۳۰۸- ماده

که دو صایت لاندی شخصس شتمنی دلس زرو افغانیو څخه زیاته نه وی، محکمه کولی شی چه وصی دلازمی حساب د صورت د ترتیب او وړاندی کولو څخه معاف کی .

ماده ۳۰۸ -

هرگاه دارائی شخص تحت وصایت بیش از ده هزار افغانی نبا شد ، محکمه می تواند وصی را از ترتیب و تقدیم صورت حساب لازمه معاف نماید .

۳۰۹- ماده

که دوصی پر خای بل څوک و ټاکل شی ، وصی مکلف دی دو صایت دپای ته رسیدو د نیتې څخه د دیرش ورځو په اوږدو کبسی دخپل وصایت لاندی شخص د مالونو د حساب صورت ترتیب او محکمې ته وړاندی کی .

ماده ۳۰۹ -

هرگاه شخص دیگری بعوض وصی تعیین گردد ، وصی مکلف است در ظرف سی روز از ختم و صایت صورت حساب متعلق باموال شخص تحت و صایت خود را ترتیب و به محکمه تقدیم نماید .

۳۱۰- ماده

دوصایت اجراء کول اصلا بی له اجوری دی ، محکمه په استثنائی ډول کولی شی دو صی دغو بنسټنی په اساس دیوه ټاکلی کار په مقابل کبسی د اجوری یا مکافات دور کولو امر وکی ، مگر د اجوری ورکول چه دغو بنسټنی دمدی تر مخه وی په هیڅ صورت جواز نه لری .

ماده ۳۱۰ -

اجرای وصایت بدون اجرت می- باشد . محکمه استثناء می تواند پرداخت اجرت یا مکافات را در برابر عمل معین بنابر مطالبه وصی امر نماید . مگر پرداخت اجرت برای مدت قبل از مطالبه بهیچ صورت جواز ندارد .

پنجم - دوصایت پای

۳۱۱- ماده

به لاندنیو حالونو کنبی دو صی
وظیفه پای ته رسیری :

۱- داهلیت دنقصان لرونکی
مرگ .

۲- داهلیت دنقصان لرو نکي عمر
اتلسو کلونو ته رسیدل مگر دا چه
دمحکمی په قرار دانلس کلنی د عمر
خخه ترمخه دوصایت په دوام امر
شوی وی یا داچه داهلیت نقصان
لرونکی ذکر شوی عمر ته درسیدو
په وخت کنبی معتوه یا لیونی وی .

۳- دولی دولايت بیرته اعاده کیدل .

۴- دهغه کار پای ته رسیدل چه
خاص وصی دهغی داجراء کولودپاره
ټاکل شوی دی .

۵- دوصی عزل یا دهغه داستعفی
قبول .

۶- دوصی دقا نونی اهلیت
نشتوالی یا دهغه غیاب یا مرگ .

۳۱۲- ماده

وصی به لاندنیو حالونو کنبی
عزل کیری :

۱- که ددی قانون د(۲۸۹-۲۹۰)

مادو دوصیت خخه دمخرو میدو ددرج

شوو سببونو خخه یو سببیداشی .

پنجم - ختم وصایت

ماده ۳۱۱ -

وظیفه وصی در حالات ذیل ختم
میگردد :

۱- وفات شخص ناقص اهلیت .

۲- رسیدن شخص ناقص اهلیت
به سن هیجده سالگی ، مگر در
صورتیکه دوام وصایت قبل از رسیدن
به سن مذکور معتوه یا مجنون باشد .

اینکه شخص ناقص اهلیت حین رسیدن
به سن مذکور معتوه یا مجنون باشد
۳- اعاده مجدد ولایت ولی .

۴- ختم عملیکه وصی خاص غرض
اجرای آن تعیین گردیده است .

۵ - عزل و صی یا قبول استعفای
وی .

۶- فقدان اهلیت قانونی و صی
یاغیاب ویا وفات وی .

ماده ۳۱۲ -

وصی درحالات ذیل عزل میگردد :

۱- هرگاه سببی از اسباب حرمان

وصایت مندرج مواد (۲۸۹-۲۹۰)

این قانون موجود گردد .

۲- که داهلیت نقصان لرونکی شخص دمالونو په اداری کبسی اهماال یابد تصرف وکی یا دهغه دوصایت په دوام کبسی داهلیت نقصان لرونکی گڼو ته تاوان وی .

۳۱۳- ماده

وصی مکلف دی دو صایت دپای ته رسیدو دنیټی څخه ددیرش ورځو په مده کبسی دخپلی اداری لاندی مالونه سره دحساب دصورت اودهغی پوری مربوط سندونه قایم مقام یا پخپله داهلیت نقصان لرونکی ته که درشد عمر ته رسیدلی وو او یا که مړ شوی وو نو دهغه ورثی ته تسلیم کی دتسلیمیدو وروسته دی دحساب صورت او دمالونو تسلیمیدل دمحکمی مربوطی اداری ته وړاندی کی .

۳۱۴- ماده

که وصی مړ شی یا حجر کړی شوی یا غایب و پیژندل شی ، دهغه ورثه یا هغه څوک چه بی قایم مقام دی دمالونو په تسلیمولو او دحساب دصورت په وړاندی کولو مکلف کیږی .

۳۱۵- ماده

محکمه کولی شی چه دوصسی دغوښتنی له امله دوصایت لاندی ټول یا یوه حصه مالونه داداری کولو دپاره پخپله داهلیت نقصان لرونکی

۲- اگر در اداره اموال شخص ناقص اهلیت اهماال یاسوء تصرف نماید، یا اینکه در عدم عزل وصی مصلحت وی بخطر مواجه باشد .

ماده ۳۱۳ -

وصی مکلف است در خلال سی روز ازختم وصایت اموال تحت اداره خودرا باصورت حساب و اسناد متعلق به آن به قایم مقام یاخود شخص ناقص اهلیت که به سن رشد رسیده باشد ویا در صورت وفات وی بورثه شخص ناقص اهلیت تسلیم نماید و پس از تسلیمی ، صورت حساب و تسلیمی اموال را به اداره محکمه مربوط تقدیم نماید .

ماده ۳۱۴ -

هرگاه وصی وفات نماید یا محجور علیه واقع گردد و یا غایب شناخته شود ، ورثه یا شخص قایم مقام او به تسلیمی اموال و تقدیم صورت حساب آن مکلف می گردد .

ماده ۳۱۵ -

محکمه می تواند باثر مطالبه وصی تسلیمی تمام و یا قسمتی از اموال تحت وصایت را غرض اداره بخود شخص ناقص اهلیت که به سن

(۱۶) سالگی رسیده باشد اجازه دهد، در صورت رد مطالبه، وصی نمی - تواند قبل از گذشتن یکسال از قرار نهائی محکمه مطالبه خود را مجدداً به محکمه تقدیم نماید .

ماده ۳۱۶ -

تعهد یا ابراء شخص ناقص اهلیت که به سن رشد رسیده باشد، بمنفعت وصی و قتی اعتبار دارد که وصی صورت حساب نهائی مربوط باموال وی را قبلاً ترتیب و تقدیم نموده باشد .

ماده ۳۱۷ -

(۱) شخص ناقص اهلیت که مأذون به اداره اموال باشد، مکلف است صورت حساب سالانه اموال را به محکمه مربوط تقدیم نماید . محکمه نظر و صی را حین رسیدگی حساب اخذ مینماید .

(۲) همچنان محکمه می تواند امر دهد تا عاواید خالص سالانه شخص مأذون بحساب امانت خود محکمه یا یکی از آنها طور پس انداز بودیعت گذاشته شود . درین صورت مأذون نمی تواند بدون اجازه محکمه از آن استفاده نماید .

ته چه (۱۶) کلنی عمرته رسیدلی وی اجازه ورکی . که دوصی غوشتنه رد شوه نو دمحمکی دآخرنی قرار دنیتی شخه دیوه کال دتیریدوترمخه نه شی کولی چه خپله غوشتنه بیا محکمکی ته وړاندی کی .

ماده ۳۱۶ -

داهلیت دنقصان لرونکی شخص تعهد یا ابراء چه درشد عمر ته رسیدلی وی دوصی په گټه هغه وخت اعتبار لری چه وصی دهغه دمال پوزی مربوط آخرنی دحساب صورت ترتیب او وړاندی کړی وی .

ماده ۳۱۷ -

(۱) داهلیت نقصان لرونکی شخص چه دمالونو داداری کولو اجازه ورکړی شوی وی، مکلف دی دمالونو د کلنی حساب صورت مربوطی محکمکی ته وړاندی کی، کله چه محکمه په حساب غور کوی دوصی نظریه به اخلی .

(۲) محکمه کولی شی چه امر وکی داجازی ورکړی شوی شخص کلنی خالص عایدات پخپله دمحمکی دامانت په حساب یاپه یوه بانک کبسی دپس انداز په توگه په ودیعت کبسی بنودل شی . په دی صورت کبسی اجازه ورکول شوی شخص نه شی کولی بی دمحمکی داجازی شخه دهغی شخه استفاده وکی .

۳۱۸- ماده

که اجازه ورکول شوی شخص- دمالونو په اداره کښی ددی قانون (۳۱۷) مادی ددرج شوو حکمونو په خلاف اجراءات وکړی یا پخپله اداره کښی بد تصرف وکړی یا داسی سببونه پیدا شی چه داجازی ورکړ شوی شخص دتصرف دوام لهامله دهغه داداری لاندی مالونه دضررسره مخامخ وی . محکمه کولی شی چه پخپل ابتکار یادخارنوال دغو بڼتی یا دیوه علاقه لرونکی شخص دغو بڼتی په سبب ، داجازی ورکړ شوی شخص ددلیلونو داوریدلو وروسته، ورکړ شوی اجازه محدودده یاسلب کړی .

دریم جزء - حجر

۳۱۹- ماده

(۱) بالغ شخص دلیو نتوب ، معتوهیت ، سفاهت یا غفلت په سبب په حجر محکومیری او ترهغه وخته دوام کوی چه محکمی دهغی په لری کولو حکم نه وی کړی .
(۲) محکمه به ددی قانون د درج شوو حکمونو سره سم دهغه شخص دمالونو داداری دپاره چه حجرکړی شوی دی ، قیم ټاکی .

ماده ۳۱۸ -

هرگاه شخص مأذون به اداره اموال مخالف احکام مندرج ماده (۳۱۷) این قانون اجراءات نموده یا در اداره خود سوء تصرف نماید و یا اسبابی موجود گردد که از رهگذر دوام تصرف شخص مأذون اموال تحت اداره وی مواجه به ضرری باشد، محکمه می تواند بر حسب صوابدید خود یا با اثر مطالبه خازنوال یا یکی از اشخاص ذیعلاقه پس از استماع دلایل شخص مأذون ، اجازه داده شده را محدود و یاسلب نماید .

جزء سوم - حجر

ماده ۳۱۹ -

(۱) شخص بالغ به سبب جنون، معتوهیت ، سفاهت یا غفلت وی در اداره اموال محکوم به حجر گردیده و تاوقتی دوام میکند که محکمه برفع آن حکم نه نموده باشد .
(۲) محکمه برای اداره اموال شخص مجبور علیه ، مطابق باحکام مندرج این قانون قیم تعیین می نماید .

ماده ۳۲۰ - ماده

دحجر کړی شوی دپالنې مصرفونه دټولو مصرفونو څخه و پړاندې گڼل کیږي .

ماده ۳۲۱ - ماده

(۱) که محکمی یو شخص دسفاهت یا غفلت په سبب دمالونو په اداره کښی په حجر محکوم کړی وی، محکمه کولی شی چه دیوی حصی مالونواداره دحجر کړی شوی په وسیله مجازکی .
(۲) په پورتنی صورت کښی دهغه اهلیت نقصان لرونکی پوری مربوط حکمونه چه دمالونو په اداره کولو کښی ورته اجازه کړه شوی وی تطبیقیری .

ماده ۳۲۲ - ماده

ددی قانون د(۲۸۹-۲۹۰) مادو درج شوی شرطونه دقیم په باره کښی اعتبار لری او همدارنگه دوصی پوری مربوط ټول حکمونه دهغه په باره کی دتطبیق وړ دی .

خلوروم جزء - غایب اوورک شوی

ماده ۳۲۳ - ماده

هغه څوک چه دقانونی اهلیت لرونکی وی، که دیوه کال یا دهغی څخه دزیاتی مدی دپاره غایب شی او ددی غیابت په اثر دهغه گټی دخطر سره مخامخ شی په راتلونکی حالونو کښی به محکمه دهغه له خوا وکیل ټاکي :

ماده ۳۲۰ - ماده

مصارف مربوط به سر پرستی حجورعلیه ، بر سایر مصارف مقدم می باشد .

ماده ۳۲۱ - ماده

(۱) هر گاه محکمه به سبب سفاهت یا غفلت شخصی را در اداره اموال بحجر محکوم نموده باشد . می تواند اداره قسمتی از اموال را توسط محجور علیه مجاز قرار دهد .
(۲) در صورت فوق احکام مربوط به ناقص اهلیت که مأذون به اداره اموال باشد ، تطبیق میگردد .

ماده ۳۲۲ - ماده

شرایط مندرج مواد (۲۸۹-۲۹۰) این قانون در مورد قیم اعتبار داشته و سایر احکام مربوط بوصی نیز در مورد وی قابل تطبیق می باشد .

جزء چهارم - غایب و مفقود

ماده ۳۲۳ - ماده

هرگاه شخص واجد اهلیت قانونی مدت یکسال و یابیشتر از آن غایب بوده و در اثر آن مصالح وی متاثر گردد . محکمه در حالات ذیل از طرف او وکیل تعیین مینماید :

۱- در صورتیکه مفقود الاثری بوده
حیات و وفات وی معلوم نباشد .

۲- در صورتیکه محل سکونت
یا اقامتگاه وی در خارج از افغانستان
معلوم نبوده و اداره امور مربوط
یا نظارت بر اجرا آن قایم مقام از جانب
شخص غایب ناممکن باشد .

ماده ۳۲۴ -

هرگاه شخص غایب قبل وکیل عام
و تمام برای خود گماشته باشد و وکیل
مذکور واجد تمام شرایط مربوط به
وصی باشد محکمه وکالت او را تأیید
و در غیر آن شخص دیگری را بحیث
وکیل تعیین می نماید .

ماده ۳۲۵ -

تمام احکام مربوط بوصی در مورد
وکیل شخص غایب نیز قابل تطبیق
است .

ماده ۳۲۶ -

(۱) هرگاه شخصیکه بیش از
چارسال مفقود گردیده و غالباً هلاک
وی متصور باشد . چنین شخص بحکم
محکمه با صلاحیت متوفی شناخته
میشود و در سایر موارد تشخیص
مدتیکه بعد از آن شخص مفقود
متوفی شناخته میشود ، مفوض برای
محکمه می باشد .

۱- په هغه حالت کښې چه وړک
وی او مړی او ژوندی ئی معلوم
نه وی .

۲- په هغه حالت کښې چه
دافغانستان څخه دباندي دهغه
داوسیدلو او اقامت ځای معلوم نه وی
او دغایب له خوا دمربوطو کارونو
اداره یا دقایم مقام په اجرا آتونظارت
ناممکن وی .

ماده ۳۲۴ -

که غایب شخص تر مخه دخان
دپاره عام او تام وکیل ټاکلی وی او
ذکر شوی وکیل دوصی پوری دټولو
مربوطو شرطونو لرونکی وی ، محکمه
به دهغه وکالت تائیدوی او دهغې په
غیر به بل څوک دوکیل په حیث ټاکي .

ماده ۳۲۵ -

دوصی پوری ټول مربوط حکمونه
دغایب شخص دوکیل په باره کښې
هم دتطبیق وړ دی .

ماده ۳۲۶ -

(۱) که څوک دخلورو کلونوڅخه
زیات وړک شوی وی او په غالب گمان
دهغه دمرگ تصور کیدلی شی دارنگه
شخص دواک لرونکی محکمی په حکم
مې پیژندل کیږی او په نورو مواردو
کښې دهغی مدی تشخیص چه تر
هغی وروسته ، وړک شوی شخص ،
مې شوی پیژندل کیږی ، دهکمی
رای پوری مربوط دی .

(۲) محکمه در معلوم نمودن حیات و وفات شخص مفقود از و سا یل ممکنه استفاده می نماید .

ماده ۳۲۷ -

هرگاه به وفات شخص مفقود طبق احکام مندرج ماده (۳۲۶) این قانون حکم شده باشد ، زوجه وی بگذشتانیدن عدت و فات مکلف بوده و تمام مترو که وی بین ورثه ا یکه حین اصدار حکم به وفات مستحق میراث شناخته شوند. تقسیم می- گردد.

ماده ۳۲۸ -

حالت غیاب وقتی ختم می گر دد که اسباب موجب آن از بین رفته و یا شخص غایب وفات نماید یا اینکه شخص غایب ، بحکم محکمه با- صلاحیت متوفی شناخته شده باشد.

جزء پنجم - مساعدت قضائی

ماده ۳۲۹ -

هرگاه شخص کرونگک یا کورو کریاکور و گنگک بوده ونه تواند اراده خودرا طور صحیح ابراز نماید ، محکمه می تواند به چنین شخص جهت معاونت در تصرفات مندرج ماده (۳۰۴) این قانون مساعد قضائی تعیین نماید

(۲) محکمه به دورك شوی شخص دژوند یا مرگ د معلومه ولو دپاره دمکنو وسیلو خخه استفاده کوی .

ماده ۳۲۷ -

که ددی قانون د (۳۲۶) مسادی ددرج شوی حکمونو سره سم دورك شوی شخص په مرگ حکم شوی وی، بنخه یی دمرگ دعدت په تیره ولو مکلفه ده، او ټوله متروکه یی دهغه وارلینو ترمنځ تقسیمیری چه دمرگ دحکم دصا دریدو په وخت کنبسی دمیراث حق لرونکی ویژندل شی .

ماده ۳۲۸ -

دغیابت حالت هغه وخت پای ته رسییری چه دهغی موجب سببونه دمینځه لاړ شی یا غایب شخص مړ شی ، او یا دا چه غایب شخص دواک لرونکی محکمی په حکم مړ شوی ویژندل شی .

پنجم جزء - قضائی مرستی

ماده ۳۲۹ -

که څوک کون او گنگک ، یا پوند او کون، یا پوند او گنگک وی او ونه شی کړی چه خپله اراده په صریح ډول بنکاره کی ، محکمه کولی شی دداسی شخص دپاره ددی قانون د (۳۰۴) مادی ددرج شوو تصرفونو دمرستی دپاره، قضایی مرستیال وټاکی .

۳۳۰- ماده

ددى قانون د (۲۰۳) مادى درج شوى حكمونه په قضائى مرستيال تطبيقيرى .

شپږم جزء - نظارت

۳۳۱- ماده

(۱) محكمه كولې شى دوصى، قيم او دغايب دوكيل داجراآ تودمراقبت په منظور، يو خوك دناظر په توگه وټاكى .

په هغه صورت كېنې چه مصلحت ايجاب كړى، دكار دجريان څخه مربوط محكمه او ياڅارنوال خبر كړى.

(۲) نائب يا وكيل مكلف دى چه دناظر استيضاح ته دمالونو دادارى، دسندونو دتحقيق او دهغى پورى مربوطو پاڼو په باره كېنې ځواب ووايى .

(۳) كه نائب يا وكيل موجوده وى ، ناظر به دمربوطى محكمې څخه دنوى نائب يا وكيل دټاكلو غوښتنه كوى .

(۴) دنائب يا وكيل دټاكلودنيتې پورى به ناظر دداسى كارونو اجراء كولو ته اقدام كوى چه په تاخير كېنې يى ضرر تصور كيداي شى .

۳۳۲- ماده

دناظر دټا كلو، عزل ، استعفى اجورى او مسئوليت په باره كېنې، دنائب ياوكيل پورى مربوط حكمونه تطبيقيرى .

۳۳۰- ماده

احكام مندرج ماده (۲۰۳) ايښ قانون بر مساعد قضائى تطبيق مي گردد .

جزء ششم - نظارت

ماده ۳۳۱ -

(۱) محكمه مي تواندغرضمراقبت اجراءات وصى ، قيم ووكيل ازغايب، شخصى را بحيث ناظر تعيين نمايد.

ناظر مكلف است در صورت ايجاب مصلحت ، محكمه و يا څارنوال مربوط را ازجريان امورمطلع گرداند.

(۲) نايب و يا وكيل مكلف است تابه استيضاح ناظر در مورد اداره اموال وتحقق اسناد واوراق مربوط آن جواب دهد .

(۳) در صورتيكه نايبياوكيل موجود نباشد ، ناظر از محكمه مربوط تعيين نايب ياوكيل جديدي را تقاضا مي نمايد.

(۴) تازمان تعيين نايب وياوكيل، ناظر باجراى امورى اقدام مينمايد كه درتاخيرآن ضرر متصور باشد.

ماده ۳۳۲ -

در مورد تعيين ، عزل ، استعفا، اجرت و مسئوليت ناظر احكاممعلق به نايب وياوكيل تطبيق مي گردد .

۳۳۳- ماده

که دنظارت موجبہ سببونه دمینځه لاړ شی، محکمہ به دناظر وظیفی ته خاتمه ورکوی .

۳۳۳- ماده

هرگاه اسباب موجبہ نظارت از بین برود ، محکمہ بوظیفہ ناظر خاتمه میدهد .

اووم جزء - جزاگانې

۳۳۴- ماده

(۱) که وصی په هغه وظیفو کښې چه ددی قانون دحکمونو سره سم دهغی په اجرا کولو مکلف وی ، دقصور ارتکاب کوونکی شی یا دمحکمې په صادر شوی قرار کښې اهمال وکي، محکمہ کولی شی، دقانون دټاکل شوو جزاگانو په نظر کښې نیولو سره ، وصی په نقدی جریمې چه دلس زرو افغانیو څخه زیاته نه وی سره دټولی اجوری یا دهغی دیوی برخی په محرومیت اوپه عزل یا دذکرشوو جزاگانو څخه په یوی محکوم کی .

جزء هفتم - مویدات

۳۳۴- ماده

(۱) هرگاه وصی در وظایفیکه طبق احکام این قانون با اجرای آن مکلف باشد ، مرتکب قصوری گردیده یادر اجرای قرار صادره محکمہ اهمال ورزد ، محکمہ میتواند بادر نظر گرفتن جزای های پیش بینی شده قانون جزاء ، وصی رابه جریمه نقدی که از ده هزار افغانی متجاوز نباشد یا محرومیت از کل اجرت یا قسمتی از آن وعزل یا یکی از آنها محکوم نماید .

(۲) په هغه صورت کښې چه وصی دجزاء ورکولو لازمی چاری بی له دی چه داهلیت نقصان لرونکی ته ضرر ورسیری جبریہ کی یا محکمې ته قانع کوونکی عذرو نه ښکاره کی ، محکمہ کولی شی چه دهغه په برائت یا ددی مادې ددرج شوو جزاگانو په تخفیف حکم وکي .

(۲) در صورتیکه وصی امور مستلزم مجازات فوق را بدون اینکه شخص ناقص اهلیت متضرر گردد، جبران یا اعذار مقتعنه نزد محکمہ ارائه نماید . محکمہ می تواند به برائت وی یا تخفیف مجازات مندرج این ماده حکم نماید .

۳۳۵- ماده

که نائب هغه وظیفی چه ددی قانون ددرج شوو حکمونو سره سم

۳۳۵- ماده

هرگاه نایب وظایفی را که طبق احکام مندرج این قانون با جرای

آن مکلف می‌باشد اخلاص نموده و به سبب آن خساره به شخص ناقص اهلیت وارد گردد. مسئولیت وی در جبران خساره تابع حدود مسئولیت وکیل باجرت می‌باشد .

ماده ۳۳۶ -

احکام مندرج مواد (۳۳۴-۳۳۵) این قانون بر قیم ، مساعدقضائی، وکیل از غایب ووصی خاص ووصی موقت تطبیق می‌گردد .

قسمت دوم

اشخاص حکمی

مبحث اول - احکام عمومی

ماده ۳۳۷ -

شخص حکمی شخصیت معنویست که واجد اهلیت حقوقی بوده و بنا بر اهداف معین بشکل موسسه، شرکت یا جمعیت تشکیل می‌گردد .

ماده ۳۳۸ -

شخصیت حکمی دو نوع است :
 ۱- شخصیت حکمی عام که شامل دولت ، ارکان ، ادارات فرعی یا شعبات مربوط به آن و تأسیسات عامه میباشد .
 ۲- شخصیت حکمی خاص که

دهفی به اجراء کولو مکلف دی اخلاص کی او دهفی به سبب داهلیت نقصان لرونکی شخص ته خساره ورسپیری، دهغه مسئولیت دخساری په جبیره کولوکنبی، په اجوره بانندی دنیول شوی وکیل دمستولیت دحدو دو تابع دی .

ماده ۳۳۶ -

ددی قانون د(۳۳۴-۳۳۵) مادو درج شوی حکمونه په قیم ، په قضائې مرستیال ، دغایب په وکیل، په خاص وصی، او موقتی وصی تطبیقیری .

دو هم قسمت

حکمی اشخاص

لمړې مبحث - عمومی حکمونه

ماده ۳۳۷ -

حکمی شخص هغه معنوی شخص دی چه دحقوقی اهلیت لرونکی وی او د ټاکلو هدفونو په اساس دجمعیت یا مؤسسی ، یا شرکت په شکل تشکیلیری .

ماده ۳۳۸ -

حکمی شخصیت په دوه نوعه دی.
 ۱- عمومی عام شخصیت چه ددولت رکنونو ، فرعی ادارو دهفی دمربوطو شعبو سره او عمومی تاسیساتو ته شامل دی .
 ۲- خاص حکمی شخصیت ، چه

ناشی از اراده افراد خصوصی بوده به شکل جمعیت ها ، وقف ، موسسات ، شرکتهای مدنی یا تجارتی وامثال آن بود آ ماده باشد ، مگر اینکه قانون چنین شخصیت ما را عام قرار داده باشد .

ماده ۳۳۹ -

مجموع اشخاصیکه واجد شرایط وعناصر لازمه يك شخصیت حکمی هستند ، توسط قانون بحیث شخص حکمی شناخته شده می تواند .

ماده ۳۴۰ -

هر شخص حکمی دارای ممثل می باشد که از اراده آن نمایندگی می نماید .

ماده ۳۴۱ -

شخص حکمی دارای جمیع حقوق- قیست که توسط قانون تعیین گردیده . مگر حقوقیکه منحصر به شخصیت حقیقی باشد .

ماده ۳۴۲ -

(۱) شخصیت حکمی دا رای خصوصیات آتی می باشد :

- ۱- حقوق ووجایب مالی مستقل.
- ۲- اهلیتیکه در اساسنامه آن تحدید گردیده وقانون آنرا مجاز دانسته باشد .

دخصوصی افرادو دارای خُخه پیدا کیری لکه وقف، جمعیتونه ، موسسی، مدنی یا تجارتی شرکتونه مگردا چه قانون دارنگه شخصیتونه عام کپی وی .

ماده ۳۳۹ -

دهغه اشخاصو مجموعه چه دیو حکمی شخصیت دشرطونو او عناصرو لرونکی دی، دقانون په وسیله دحکمی شخص په حیث پیژندل کیدای شی.

ماده ۳۴۰ -

هرحکمی شخص دیو ممثل لرونکی وی چه دهغه دارادی نمایندگی کوی.

ماده ۳۴۱ -

حقیقی شخصیت دپولو هفوحقوقو لرونکی دی چه دقانون په وسیله ټاکل شوی دی. مگر هغه حقوق چه دحقیقی شخصیت پوری منحصر وی.

ماده ۳۴۲ -

(۱) حکمی شخصیت دراتلونکو خصوصیاتو لرونکی دی :

- ۱- خانگپی مالی حقوق اووجایب.
- ۲- دهغه اهلیت چه به اساسنامی کنبی تحدید شوی او قانون بی مجاز گنلی وی .

۳- داوسیدلو دخانگړی ځای لرل او هغه دهغه ځای څخه عبارت دی چه په کښی یی مرکزی اداره واقع وی. (۲) دکومو شرکتونو چه اصلی مرکز دباندي وی او خانگی یی په افغانستان کښی دقانون سره سم اجازه ورکول شوی وی، دهغی مرکزی اداره دافغانستان دقانون له نظره دهغه ځای څخه عبارت ده چه په افغانستان کښی یی دفعالیتو نواداره موجوده ده .

۳- حق اقامه و دفع دعوی .
 ۴- داشتن اقا متگاه مستقل ،
 وآن عبارت از محلیست که در آنجا اداره مرکزی آن واقع است.
 (۲) شرکت‌های که مرکز اصلی آن در خارج بوده و شعبات آن در افغانستان مطابق به قانون اجازه داده شده باشد ، مرکز اداره آن نظر به قانون افغانستان عبارت است، از محلیکه در افغانستان اداره فعالیت های آن قرار دارد .

دوهم مبحث - وقف

۳۴۳- ماده

وقف عبارت دی دمالکانه تصرف څخه دمال بندول او دکټی ورکول یی دی دخیر کارونو ته .

۳۴۴- ماده

وقف ، حکمی شخصیت دی او داساسنامی په وسیله تشبیتیری .

۳۴۵- ماده

دوقف پوری دمربوطو چارو دپاملرنی دپاره داو قافو په نامه یوه دولتی اداره موجوده ده ، چه دهغی عایدات او مصرفونه دوقف د لازمی شرطونو سره سم دهغی داساسنامی په حدودو کښی اداره او مراقبت کوی . مگر دا چه خاصو قوانینو بل ډول حکم کړی وی .

مبحث دوم - وقف

ماده ۳۴۳ -

وقف عبارت است از حبس مال از تصرف مالکانه و بدل منفعت آن بامور خیریه .

ماده ۳۴۴ -

وقف ، دارائی شخصیت حکمی است که توسط اساسنامه تشبیت می‌گردد .

ماده ۳۴۵ -

برای واریسی امور مربوطه وقف اداره دولتی بنام اوقاف وجود دارد که عواید و مصارف آنرا مطابق به شرایط لازمه وقف بروفق اساس نامه آن اداره و مراقبت مینماید . مگر اینکه قوانین خاص طور دیگری حکم کرده باشد .

۳۴۶- ماده

وقف دځانگړې حقوقو او وجایبو لرونکي دی دهغه قرضونو په ورکولو مکلف دی چه داساسنامی دشرطونو سره سم مصرف شوی وی .

۳۴۷- ماده

دوقف صحت، دهغی څخه رجوع په مصرفو نو او لازمی شرطونو کښی تغییر یا دوقف کره شوی مال بدلول، دوقف کوونکی له خوا هغه وخت اعتبار لری، چه په مربوطو دفترونو کښی ثبت شوی وی .

۳۴۸- ماده

ددی قانون د (۳۴۷) مادې درج شوی اجراءآت په خاصو دفترونو کښی چه داسنادو دثبت په اداره کښی ددی منظور دپاره ټاکل شوی ، ثبتیږی .

۳۴۹- ماده

که دثبت کوونکی سره دووقف دسند په باره کښی کومه مانع ظاهره شی موضوع دپریکړی او تصمیم دپاره مربوطی محکمی ته استول کیږی .

۳۵۰- ماده

که وقف ددی قانون ددرج شوو حکمونو سره سم صورت نه وی موندلی، اعتبار وړ نه گڼل کیږی .

۳۴۶- ماده

وقف دارای حقوق ووجایب مالی مستقل بوده و به پرداخت دیونیکه طبق شرایط اساسنامه به مصرف رسیده ، مکلف می باشد .

۳۴۷- ماده

صحت وقف، رجوع از آن وهرگونه تغییر در مصارف و شرایط لازمه ویا معاوضه مال موقوفه ، وقتی از طرف وقف کننده اعتبار دارد ، که در دفاتر مربوط ثبت گردیده باشد .

۳۴۸- ماده

اجرا آت متذکره ماده (۳۴۷) این قانون در دفاتر خاصیکه در اداره ثبت اسناد باین منظور تعیین گردیده به ثبت میرسد .

۳۴۹- ماده

هرگاه نزد ثبت کننده راجع به اعتبار سند وقف مانعی ظاهر گردد، موضوع غرض انفصال واخذتصمیم به محکمه مربوط رجعت داده می شود .

۳۵۰- ماده

هرگاه وقف طبق احکام مندرج این قانون صورت نگرفته باشد ، مدار اعتبار شناخته نمی شود .

۳۵۱- ماده

دوقف داستحقاق خُخه محرومیدل یا دوقف خُخه رجوع کول په مربوطی محکمی کښی صورت مومی . هغه اشخاصو ته چه دمخرو میدو یا داستحقاق خُخه یی درجوع کولو اراده شوی ، دموضوع خُخه خیر ورکول کیری، چه خپل دلیلونه محکمی ته ښکاره کی .

۳۵۱- ماده

حرمان از استحقاق و یا رجوع از وقف در محکمه مربوط صورت میگیرد . موضوع به اشخاص صیقه حرمان یارجوع از استحقاق شان راده شده ابلاغ می گردد ، تا دلایل خود را به محکمه ارائه نمایند .

۳۵۲- ماده

که دوقف سند به داسی تصرف چه قانوناً منع یا باطل وی مشتمل وی یاوقف کوونکی قانونی اهلیت ونه لری ، دانسادو دثبت اداره به په داسی مواردو کښی دهغی ثبت کولو ته اقدام نه کوی .

۳۵۲- ماده

هر گاه سند وقف مشتمل بر تصرفیه که قانوناً ممنوع یا باطل بوده و یا وقف کننده فاقد اهلیت قانونی باشد ، اداره ثبت اسناد در همچو موارد به ثبت آن اقدام نمی نماید .

۳۵۳- ماده

که وقف دغیر صحیح شرط پوری مشروط شوی وی، وقف صحیح او شرط باطل دی .

۳۵۳- ماده

هرگاه وقف به شرط غیر صحیح مشروط گردیده باشد ، وقف صحیح و شرط باطل شناخته میشود .

۳۵۴- ماده

(۱) وقف په دایمی یا موقتی توگه جواز لری .
(۲) وقف دجمات او عامه مؤسسو دپاره په موقتی توگه صورت نه شی موندلی .
(۳) خاص وقف موقتی دی او دوقف کوونکی دووه طبقو اولادی خُخه زیات جواز نه لری .

۳۵۴- ماده

(۱) وقف بطور دائمی یا موقت جواز دارد .
(۲) وقف برای مسجد و موسسات عامه طور موقت صورت گرفته نمی تواند .
(۳) وقف خاص موقت بوده و به زیاده از دو طبقه اولاد وقف کننده جواز ندارد .

- ۳۵۵- ماده** **ماده ۳۵۵ -**
 دخیره امور و وقف هغه وخت جواز لری چه داسلام دسییخلی دین او ملی منافعو له نظره دخیر کاروگنهل شی .
 وقف به امور خیریه وقتی جواز دارد که از نظر احکام دین مقدس اسلام و منافع ملی، امرخیره شناخته شود .
- ۳۵۶- ماده** **ماده ۳۵۶ -**
 (۱) دمنقولو او نا منقولو مالونو وقف جواز لری .
 (۲) په نا منقولو مالونو کنبی دیو شریک جزء وقف جواز نه لری، مگر داچه جلا او ټاکل شوی وی .
- ۳۵۷- ماده** **ماده ۳۵۷ -**
 دهغو شرکتونو سهمونه چه مجاز فعالیت لری ، وقف کیدای شی .
- ۳۵۸- ماده** **ماده ۳۵۸ -**
 دوقف کوونکی اظهارات دو قف کره شوی مال په باره کنبی دلفظونو اومعنی گانو په اساس اعتبار لری .
- ۳۵۹- ماده** **ماده ۳۵۹ -**
 (۱) وقف کوونکی نه شی کولی چه دټول یا دیو ی حصی عام وقف څخه رجوع وکی مگر دهغی دمصرفونو دلارو دپاره کولی شی چه ددی قانون دحکمونو په حدودو کنبی دثبت په وخت کنبی، شرطونه ټاکلی شی .
 (۲) وقف کوونکی نه شی کولی چه دجمات او عمومی تاسیساتو په وقف کنبی یا کوم شی چه ورته وقف شوی تغییر راوړی .
- ۳۵۶- ماده** **ماده ۳۵۶ -**
 (۱) وقف اموال منقول و غیر منقول جواز دارد .
 (۲) وقف جزء مشاع در اموال غیر منقول جواز ندارد ، مگر در صورتیکه مفرض و معین گردیده باشد .
- ۳۵۷- ماده** **ماده ۳۵۷ -**
 اسبام شرکتهاى که فعالیت هجاز دارند وقف شده می تواند .
- ۳۵۸- ماده** **ماده ۳۵۸ -**
 اظهارات وقف کننده در مورد مال موقوفه حسب الفاظ و معانی آن اعتبار دارد .
- ۳۵۹- ماده** **ماده ۳۵۹ -**
 (۱) وقف کننده نمی تواند از تمام و یا قسمتی از وقف عام رجوع نماید. اما برای جهات مصرف آن شروطی را در حدود احکام این قانون هنگام ثبت وقف تعیین نموده می تواند .
 (۲) وقف کننده نمی تواند در وقف مسجد و تاسیسات عامه و چیزیکه به آنها وقف گردیده تغییری وارد نماید .

۳۶۰- ماده

دوقف به عمومی شرطونو کنبی
تغییر په صریحه توگه او ددی قانون
ددرج شوو حکمونو سره سم صورت
نیسی .

ماده ۳۶۰ -

تغییر در شروط مصارف وقف عام
طور صریح و مطابق به احکام مندرج
این قانون صورت میگیرد .

۳۶۱- ماده

وقف کوونکی کولی شی چه ددی
قانون دحکمونو په حدودو کنبی دوقف
دثبت په وخت کنبی دراتلونکو حقوقو
شخه استفاده شرط کی :

ماده ۳۶۱ -

وقف کننده می تواند در حدود
احکام این قانون استفاده از حقوق
آتی را هنگام ثبت وقف خاص شرط
گذارد :

- ۱- ورکول او محرومه ول .
- ۲- زیاتوالی او نقصان .
- ۳- تغییر .
- ۴- بدلول .

- ۱- اعطاء و حرمان .
- ۲- زیادت و نقصان .
- ۳- تغییر .
- ۴- مبادله .

۳۶۲- ماده

دوقف کره شوی مال بد لول
داوقافو داداری دمنظوریدو وروسته
په مربوط دفتر کنبی ثبتیری .

ماده ۳۶۲ -

مبادله مال موقوفه پس از منظوری
اداره اوقاف در دفتر مربوط ثبت
میگردد .

۳۶۳- ماده

دوقف کوونکی اقرار یا دبل چا،
دشخص دنسب په باره کنبی چه
قرائن داقرار په دروغو موجودوی ، په
وقف کره شوو تاثیرنه لری .

ماده ۳۶۳ -

اقرار وقف کننده یا غیر را جمع
به نسب شخص، در حالیکه قرائن
بعدم صدق اقرار موجود باشد، بر
موقوف علیهم تاثیر ندارد .

لمری فرعه - په ووقف کنبی حق لرل

۳۶۴- ماده

که وقف خپلوانو ته شوی وی او
دوقف کوونکی مقصد معلوم نه وی ،
یایی دمصرف خای معلوم نه وی یا
ورته بیخی دمصرف گولو دضرورت

ماده ۳۶۴ -

هرگاه در وقف به اقارب منظور
وقف غیر معین یا محل مصرف آن
موجود نبوده و یا اصلا به آن مصرف
ضرورت احساس نگردیده و یا اینکه

احساس نه وی یا دا چه دوقف حاصلات دضرورت وړ مصرف څخه زیات وی، دوقف ټول حاصلات یا دهغی پاتی برخه دمحکمی په اجازه دوالدینو په اولاد او دوقف کوونکی په نږدی محتاجو خپلوانو دهریو دضرورت په اندازی په مصرف رسپیری.

ماده ۳۶۵ -

(۱) وقف کننده نمی تواند بیش از ثلث مال خود را به اشخاص غیر وارث یا به بعضی از ورثه و یا امور خیریه وقف نماید .

(۲) ثلث مال به تناسب دارائی شخص هنگام وفات او سنجش می-گردد .

ماده ۳۶۶ -

(۱) وقف کننده می تواند جمیع مال خود را به تمام ورثه اش وقف نماید .

(۲) اگر وقف کننده حین وفات وارث نداشته باشد ، می تواند جمیع مال خود را بهرجهت خیریه که بخواهد وقف نماید .

ماده ۳۶۷ -

(۱) اولاد، زوج یا زوجه و والدین شخص وقف کننده که حین وفات موجود باشند ، وقتی از وقف بیش

۳۶۵- ماده

(۱) وقف کوونکی نه شی کولی چه دخپل مال ددریمی حصی څخه زیات غیر وارث خلکو ته یا ځینی وارثینو ته یا دخیرکارونو ته وقف کی .

(۲) دمال دریمه حصه دشخص دشتمنی په تناسب دهغه دمرگ په وخت کنبی سنجول کیری .

۳۶۶- ماده

(۱) وقف کوونکی کولی شی چه خپل ټول مال گردو وارثینو ته وقف کی .

(۲) که وقف کوونکی دمرگ په وخت کنبی وارث ونه لری، کولی شی چه خپل ټول مال هرچاته چه یسی غواړی وقف کی .

۳۶۷- ماده

(۱) دوقف کوونکی اولاد، میړه یا بنځه او دهغه والدین هغه وخت دوقف څخه ددریمی حصی مال څخه

زیات دحق خاوندان کپیری چه دهغوی دمیراث وپلو حق په کوم سبب نه وی ساقط شوی ، داستحقاق ویشل دمیراث دحکمونو سره سم عملی کپیری او دهغوی دمرگت په صورت کبسی اولاد دونوته پی نقلیری .

(۲) که دحق لرونکو څخه کوم یو ترمخه یوه اندازه مال بی له عوض څخه دوقف کوونکی څخه اخستی وی ، دهغه استحقاق دوقف دمال څخه ساقطیری . که پی دخپل استحقاق څخه کم مال اخستی وی دهغوی دتفاوت ددی قانون د (۳۶۸) مادی دحکمونو په نظر کبسی نیولو سره ، مستحق کپیری

۳۶۸- ماده

ماده ۳۶۸ -

وقف کوونکی کولی شی دخپل اولاد دوقف کپی شوی مال استحقاق چه دهغه په ژوندکبسی مپه شوی وی ، دمپی فرعی ته ددی قانون د (۳۶۷) مادی دحکمونو سره سم تسلیم کی ، په دی شرط چه ذکر شوی فرعه دوقف کوونکی دمپینی ترمخه ژوندی وی .

۳۶۹- ماده

ماده ۳۶۹ -

که څوک ددی قانون د (۳۶۷) مادی دحکمونو سره سم دوقف کپی شوی مال مستحق گرځیدلپی وی ، هیڅوک نه شی کولی چه هغه دپول یا دیوی برخی څخه محروم کی ، او یا

ازثلث مال مستحق پی گردند کنه حق ارث شان به سببی از اسباب ، ساقط نگردیده باشد . تو زیع استحقاق مطابق باحکام میراث عملی گردیده و دز صورت وفات آن سها به اولاد شان منتقل میگردد .

(۲) اگر یکی از مستحقین قبلا باندازه حصه خود مالی را بدون عوض از وقف کننده دریافت نموده باشد ، استحقاق وی از مال موقوفه ساقط می گردد . در صورتیکه کمتر از استحقاق خود دریافت نموده باشد تفاوت آنرا بادر نظر داشت احکام ماده (۳۶۸) این قانون مستحق می گردد .

وقف کننده می تواند استحقاق مال موقوفه اولاد خود را که در حال حیاتش وفات نموده است ، برای فرع متوفی مطابق باحکام ماده (۳۶۷) این قانون تسلیم نماید . مشروط بر اینکه فرع مذکور قبل از وفات وقف کننده حیات داشته باشد .

شخصی را که مطابق با حکام ماده (۳۶۷) این قانون مستحق مال موقوفه گردیده ، نمی توان تماماً و یا قسماً از آن محروم نمود و یا چنان

داسی شرط کنبینهودل شی چه
داستحقاق خخه دمحر و میدو موجب
وگرخی، مگر ددی قانون ددرجشوو
حکمونو سره سم .

ماده ۳۷۰-

با حکام مواد مندرج این قانون .

ماده ۳۷۰ -

کوم قتل چه میراث وپو نکسی
دمیراث خخه محرومه وی ، دو قف
کپی شوی مال خخه دهغه داستحقاق
مانع کیدونکی هم گرخی .

ماده ۳۷۱-

قتلیکه وارث را از میراث محروم
میسازد مانع استحقاق وی از مال
موقوفه نیز میگردد .

ماده ۳۷۱ -

(۱) که وقف کوونکی داسسی
شخص چه ددی قانون دحکمونو
سره سم ثابته حصه ولری ، دو قف
خخه محروم کی ، دهغه ثابته شوی
حصه ورکول کیزی او پاتی په نورو
اشخاصو چه دو قف خخه محروم شوی
نه دی په وقف کینی دهغوی دحصو
په تناسب توزیع کیزی .

(۲) دثابتی حصی دعوی دو قف

کوونکی دمیرینی وروسته تریوه کال
پوری داعتبار وپو ده .

ماده ۳۷۲-

(۱) هرگاه وقف کننده، شخصی را
که مطابق احکام این قانون در وقف
حق ثابت داشته باشد ، از وقف
محروم سازد ، سهم ثابت وی برایش
داده شده و متباقی آن بر اشخاص
دیگری که از وقف محروم نگردیده
اند ، به تناسب اسهام وقف شان
توزیع می گردد .

ماده ۳۷۲ -

که وقف کپی شوی دخپسل
استحقاق خخه تیر شی یابل چا ته
دپول یایوی برخی اقرار وکی، دهغه
داکار جوازه لری .

ماده ۳۷۳-

تنازل موقوف علیه از استحقاق
خود یا اقرار وی به تمام یا قسمتی
از آن برای غیر جواز ندارد .

ماده ۳۷۳ -

که وقف کوونکی داسی شرط
کنبیردی چه دو قف دنبیگنو یا دحق

هرگاه وقف کننده شرطی گذارد
که مخالف منافع ملی ، مصلحت و وقف

۳۷۴- ماده

لرونکو دهنیکهو مخالف وی، داعتبار وپنه دی .

ماده ۳۷۴ -

یا مستحقین باشد ، وقف صحیح اما شرط از اعتبار ساقط میگردد .

۳۷۵- ماده

کوم کور چه داوسیدلو دپاره وقف شوی وی دهغی څخه بی داوسیدلو بله گټه اخستل یا کوم کور چه بسی داوسیدلو بل شی ته وقف شوی وی، اوسیدل په هغی کښی مجاز دی، خو په دی شرط چه محکمی دهغی په خلاف قرار نه وی صادر کړی .

ماده ۳۷۵ -

منزلیکه به مقصد سکونت وقف گردیده انتفاع از آن بغیر از سکونت یا منزلیکه برای انتفاع غیر از سکونت وقف گردیده ، سکونت در آن مجاز میباشد . مشروط بر اینکه محکمه بخلافه آن قرار صادر نکرده باشد.

(۱) که وقف په طبقو مرتب شوی وی، اصل دبل چا فرعه نه محجوبوی ، که اصل مړ شی نو دهغه استحقاق دهغه فرعی ته انتقالیږی .

(۱) هرگاه وقف بر طبقات مرتب گردیده باشد ، اصل فرع غیر خود را محجوب نمی سازد . در صورت وفات اصل ، استحقاق وی بفرع وی انتقال می نماید .

(۲) دو وقف دحاصلاتو تقسیم دیوی طبقی دینڅه تلو په سبب تغییر نه کوی، په دی صورت کښی حصی دیوی فرعی څخه بلی فرعی ته ددی مادی دلمړنی فقری ددرج شوو حکمونو سره سم نقلیږی، مگر په هغه صورت کښی چه که په کښی تغییر رانه شی نو دیوه حق لرونکی دمحرومیدو موجب گرځی .

(۲) تقسیم حاصلات وقف باثر ازین رفتن يك طبقه تغییر نمی نماید. در این صورت اسهام از يك فرع بفرع دیگر مطابق با حکام مسندرج فقره اول این ماده انتقال می نماید. مگر در صورتیکه عدم تغییر در آن موجب حرمان یکی از مستحقین وقف گردد .

۳۷۶- ماده

(۱) که وقف په طبقو مرتب شوی وی او په یوی طبقه کښی حق لرونکی پیدانه شی، دو وقف استحقاق ددی قانون دحکمونو سره سم دهغی څخه وروسته طبقی ته نقلیږی .

ماده ۳۷۶ -

(۱) هرگاه وقف بر طبقات مرتب گردیده و در یکی از طبقات مستحق موجود نباشد ، استحقاق وقف مطابق به احکام این قانون به طبقه بعدی انتقال می نماید .

(۲) که په لمړنی طبقه کښی وروسته حق لرونکی پیدا شی دهغوی حق بیرته اعاده کیری .

(۲) اگر در طبقه اولی بعداً مستحق موجود شود استحقاق شان مجدداً اعاده می گردد .

دوهمه فرعه - دوقف تقسیم

فرع دوم - تقسیم وقف

ماده ۳۷۷

ماده ۳۷۷ -

(۱) وقف کونکی باید چه دوقف په سند کښی دحق لرونکو حصه جلا او وټاکي . که دوقف کونکی دشرطونو سره سم، حصه دیو خو حق لرونکی پوری تعلق و نیسی ، دهغوی کولی شی چه دخپلو حصو دجلا والی غوښتنه وکی .

(۱) وقف کننده باید درسندوقف سهم مستحقین را مفرز و معین نماید اگر سهم مطابق به شروط وقف کننده به عده از مستحقین متعلق گردد ، آنها می توانندتفریز اسهام شان را مطالبه نمایند .

(۲) که وقف کړه شوی مال نه شو تقسیمیدلی او یایی په تقسیم کښی کلی ضرر متصور وو، دخرخو لو غوښتنه اودهغی دقیمت تقسیم دهر یو حق لرونکی دحصی په تناسب صورت موندلی شی .

(۲) اگر مال موقوفه قابل تقسیم نبوده و یادر تقسیم آن ضرر کلی متصور باشد، مطالبه فروش و تقسیم قیمت آن به تناسب سهم هر یک از مستحقین صورت گرفته می تواند .

ماده ۳۷۸

ماده ۳۷۸ -

دعمومی وقف ناظر کولی شی چه دوقف دتقسیم او دعمومی وقف پوری دمربوطی حصی جلاوالی وغواړی .

ناظر وقف عامه می تواند تقسیم وقف وتفریز سهم مربوط بوقف عامه را مطالبه نماید .

ماده ۳۷۹

ماده ۳۷۹ -

دوقف تقسیم دهغی غوښتنی په اثر چه محکمی ته وړاندی کیږی صورت نیسی ، ترسره شوی تقسیم نه فسخه کیری .

تقسیم وقف باثر درخواستی که به محکمه تقدیم میشود صورت می گیرد . تقسیم انجام شده قابل فسخ نمی باشد .

دریمه فرعه - دوقف اداره
ماده ۳۸۰

وقف کوونکی به دو وقف په سند کښی یو شخص دوقف شوو مالونو داداری چارو دنظارت دپاره او دهغی په دوران کی اچولو او په مستحقینو ددوی دحصو په تناسب دحاصلاتو دتوزیع کولو دپاره چه دوقف سند په کښی تصریح شوی وی، ټاکی. دهغه دوظیفو او صلاحیتو نو حدو دو به دهغه چا چه و روسته نظارت کوی، ټاکی .

ماده ۳۸۱

ناظر نه شی کولی بی دمحممی داجازی دوقف په حساب دپورغوښتنه وکی . دعادی التزاماتو قبلول دی مقصد دپاره چه دوقف اداره پری وشي او په دوران کښی واچول شی دپورتنی حکم څخه مستثنی دی .

ماده ۳۸۲

که محکمه وقف کړه شوی مال تقسیم کی یا دحق لرونکو حصه په کښی ترمخه ټاکل شوی وی، نوهریو حق لرونکی چه دقانونی اهلیت لرونکی وی دمحممی له خوا دخپلی مربوطی حصی دناظر په حیث ټاکل کیږی .

ماده ۳۸۳

دعمومی وقف نظارت داو قافو داداری وظیفه ده . دا اداره به دوقف

فرع سوم - اداره وقف
ماده ۳۸۰

وقف کښنده درسندوقف، شخصی را برای نظارت در امور اداره ، بدوران انداختن مال موقوفه وتوزیع حاصلات آن بر مستحقین بتنا سب اسهام شان که درسند وقف تصریح شده باشد ، تعیین نموده ، حدو دوظایف و صلاحیت وی راباشخصی که بعداً نظارت میکند تعیین می - نماید .

ماده ۳۸۱

ناظر نمی تواند بدون اجازه محکمه بحساب وقف، مطالبه قرض نماید. قبول تعهدات عادی بمنظور اداره وقف و بدوران انداختن آن ازین حکم مستثنی می باشد .

ماده ۳۸۲

هرگاه محکمه مال موقوفه را تقسیم ویاسهم مستحقین درآن قبلا تعیین گردیده باشد ، ازطرف محکمه هریک از مستحقین در صور تیکه واجد اهلیت قانونی باشد بحيث ناظر سهم مربوط به خود تعیین می - گردد .

ماده ۳۸۳

نظارت وقف عام از وظیفه اداره اوقاف می باشد. این اداره امور مربوط

کړه شوو مالونو پوزی مریوطی چاری داساسنامی سره سم تنظیم، تصرف او اداره کوی .

به اموال موقوفه راہ مطابق اساسنامه خود تنظیم ، تصرف و اداره می - نماید .

۳۸۴- ماده

محکمه نه شی کولی دو قف شوو مالونو داداری دپاره دیوه خخه زیات ناظر وټاکی ، مگر په هغه صورت کبسی چه دیوه خخه په زیاتو کبسی گټه متصوره وی .

ماده ۳۸۴ -

محکمه نمی تواند برای اداره مال موقوفه بیش از یک ناظر تعیین نماید. مگر اینکه در تعدد شان مصلحت متصور باشد . درین صورت محکمه صلاحیت هر یک از ناظرین را تعیین نموده و می تواند بهر یک شان قسمتی از وقف را تخصیص بدهد . هر ناظر در اداره ساحه معینه خود مستقل می باشد .

۳۸۵- ماده

که یوه حق لرونکی دو قف دنظارت حق ولری ، نو بل شخص دوقف دناظر به حیث نه شی ټاکل کیدای . په هغه صورت کبسی چه دحق لرونکو په مینځ کبسی داسی خوګ پیداشی چه دنظارت اهلیت ولری محکمه به دهغه ناظر دو لایت پای چه ترمخه ټاکل شوی اعلاموی .

ماده ۳۸۵ -

هرگاه یکی از مستحقین اهلیت نظارت وقف را داشته باشد ، شخصی دیگری بحیث ناظر وقف تعیین شده نمی تواند . در صورتیکه در بین مستحقین ، شخص واجد اهلیت نظارت موجود گردد ، محکمه ختم ولایت ناظر دیگر را که قبلا تعیین گردیده اعلام می دارد .

۳۸۶- ماده

ناظر په وقف شوو مالونو کبسی امین اودحق لرونکو له خوا وکیل گنل کیری .

ماده ۳۸۶

ناظر در برابر مال موقوفه امین وازطرف مستحقین وقف و کیسل شناخته می شود .

۳۸۷- ماده

ناظر مکلف دی چه ټول مصرفونه دهغه طرز العمل سره سم چه محکمی ټاکلی ترسره کی مگر دا چه روان عرف دهغی مخالف وی .

۳۸۸- ماده

(۱) که وقف شوو مالونوته یادغی حاصلاتو ته دناظر دکلی قصور څخه ضرر ورسیری درسیدلی خساری دجیبری مسئول دی .

(۲) که رسیدلی ضرر دناظر دجزئی قصورڅخه پیدا شوی وی نو هغه وخت درسیدلی ضرر ضامن گنل کیږی چه دنظارت وظیفه داجوری په مقابل گڼی اجراء کی .

۳۸۹- ماده

(۱) که دووقف دحسابونو پوری مربوطه دعوی په محکمه گڼی دایره وی او ناظر دسندونو په ښکاره کولو مکلف شی نو په هغه صورت گڼی چه ناظرونه شی کولی چه خپل حسابونه په ټاکلی مده گڼی په مستنده توگه ښکاره کی یا دحسابونو دتصفیی په باره گڼی دمحکمی دامرونو اطاعت ونکری محکمه کولی شی چه هغه په نقدی جزاء چه دپنځو زرو افغانیو څخه زیاته نه وی محکوم کی . دتکراریدو په صورت گڼی ترلس زرو افغانیو پوری محکو میدای شی .

۳۸۷- ماده

ناظر مکلف است تمام مصارف را مطابق بطرزالعملیکه محکمه تعیین نموده بعمل آرد ، مگر اینکه عرف جاریه مخالف آن باشد .

۳۸۸- ماده

(۱) هر گاه ضرری از تقصیر کلی ناظر بر اموال موقوفه و یا حاصلات آن عاید گردد ، مسئول جبران خساره وارده می باشد .

(۲) اگر ضرر عاید ناشی از تقصیر جزئی ناظر باشد ، و قتی مسئولیت جبران خساره به وی عاید می گردد که وظیفه نظارت رادرمقابل جرت اجرا نماید .

۳۸۹- ماده

(۱) هر گاه دعوی مربوط بحسابات وقف در محکمه دایر و ناظر به ارائه اسناد مکلف گردد ، در صورتیکه ناظر نتواند حسابات خود را درمیعداد عین طور مستند ارائه نماید یا اوامر محکمه را در مورد تصفیه سبب اطاعت نه نماید ، محکمه می تواند وی را بجزای نقدی که متجاوز از پنج هزار افغانی نباشد محکوم نماید . در صورت تکرار بجزای نقدی الی ده هزار افغانی محکوم شده می تواند .

(۲) دناظر محرو میدل دپولی یا بوی برخی اجوری څخه هم جواز لری .

ماده ۳۹۰ -

۳۹۰- ماده

هرگاه ناظر در مورد تا خیر حسابات عذر معقولی ارائه نماید ، محکمه می تواند به برائت وی یا تخفیف مجازات مندرج ماده (۳۸۹) این قانون حکم نماید .

ماده ۳۹۱ -

۳۹۱- ماده

هرگاه حین رسیدگی به دعوی مربوط بوقف اسباب موجبه عزل ناظر موجود گردد ، محکمه میتواند بعزل وی از نظارت حکم نماید .

ماده ۳۹۲ -

۳۹۲- ماده

محکمه تا وقتیکه حکم دعوی مربوط بوقف کسب قطعیت نماید ، شخص دیگری را موقتاً بحیث ناظر تعیین می نماید .

ماده ۳۹۳ -

۳۹۳- ماده

اقرار ناظر مبنی بر نظارت شخص دیگر اعتبار ندارد .

ماده ۳۹۴ -

۳۹۴- ماده

ناظر باستیدان محکمه می تواند همه ساله دوفیصد حاصلات و قف را بمنظور مصارف تر میم و تعمیر مال موقوفه بحساب امانت تحویل نموده و یا آنرا مطابق به تجاوزیکه

(۲) دناظر محرو میدل دپولی یا بوی برخی اجوری څخه هم جواز لری .

که ناظر دحسابونو دناخیر په باره کښی معقول عذر وړاندی کی، محکمه کولی شی دهغه په برائت یاددی قانون د(۳۸۹) مادی ددرج شوی مجازات په کموالی حکم وکی .

که دووقف پوری دمربوطی دعوی باندی دغور په وخت کښی دناظر دعزل موجب سببونه پیداشی، محکمه کولی شی دنظارت څخه دهغه په عزل کیدو حکم وکی .

ترڅو پوری چه دو قف پوری دمربوطی دعوی حکم قطعیت نه دی پیدا کړی ، محکمه به په موقتی توگه بل څوک دناظر په حیث ټاکی .

دناظر اقرار دبل چا په نظارت اعتبار نه لری .

ناظر دمحکمی په اجازه کولی شی هرکال دووقف دحاصلاتو څخه دوه په سلو کښی دووقف شوی مال دمصرفونو، ترمیم او تعمیر دپاره دامانت په حساب تحویل کی یا هغه دهغه تصمیمو نو سره سم چه دمحکمی

له خوا نیول کبیری مصرف کی او په دوران کبسی یی واچوی .

۳۹۵- ماده

که ناظر یا حق لرونکی په سلو کی دوه دوقف دحاصلاتو څخه تحویلول چه ددی قانون د (۳۹۴) مادی سره سم یی صورت موندلی وی، گنه ورونه گنی، کولی شی چه دهغه تعدیلول یا لغو کول دمحمکی څخه وغواپی .

۳۹۶- ماده

که دوقف شوو مالونو تعمیر او ترمیم دپاره دهغه پیسو څخه زیات ضرورت پیداشی چه ددی قانون په (۳۹۴) مادی کبسی درج شوی ، ناظر به دذکرشوو پیسو دزیاتوالی غوښتنه دمحمکی څخه کوی .

۳۹۷- ماده

محکمه کولی شی دضرورت په وخت کبسی دوقف شوو مالونو تعمیر او ترمیم دپاره دوقف شوی مال یوه برخه خرڅه کی .

خلورمه فرعه - دوقف پای ته رسیدل

۳۹۸- ماده

موقتی وقف دټاکلی مدی په پوره کیدو یا دټولو هغه خلکو دمنځه تللو په نسبت چه مال ورته وقف شوی، پای ته رسیری .

ماده ۳۹۵ -

هرگاه ناظر ویا مستحقین تحویل دوفیصد حاصلات ووقف را که مطابق بحکم ماده (۳۹۴) این قانون صورت گرفته باشد ، مفید ندانند، میتوانند تعدیل یا الغای آنرا از محکمه مطالبه نمایند .

ماده ۳۹۶ -

هر گاه برای تعمیر و ترمیم اموال موقوفه به بیشتر از مبلغ مندرج ماده (۳۹۴) این قانون ضرورت باشد ، ناظر تزئید مبلغ متذکره را از محکمه مطالبه می نمایند .

ماده ۳۹۷ -

محکمه می تواند بمنظور تعمیر و ترمیم مال موقوفه ، عندالضرورت يك قسمت از مال موقوفه را بفروش برساند .

فرع چهارم - انتهای وقف

ماده ۳۹۸ -

وقف موقت باتکمیل مدت معینه یا ازبین رفتن تمام موقوف علیهم ، خاتمه می یابد .

۳۹۹- ماده

وقف به هره حصه کبسی دهغه دحق لرونکی په دمینځه تللو سره پای ته رسپیری، که څه هم دټاکلی مدی دپوره کیدو ترمنځه یا دپاتی حق لرونکو دهغی طبقی په دمینځه تللو سره چه دهغه دمینځه تللو سره وقف آخرته رسپیری، صورت موندلی وی، په دی شرط چه وقف کوونکی دحسی نقلول پاتی حق لرونکو ته نه وی تصریح کړی. په دی صورت کبسی وقف دذکر شوی طبقی دټولو حق لرونکو دمینځه تللو او دټاکلی مدی په پوره کیدو سره پای ته رسپیری.

۴۰۰- ماده

که وقف په ټولو نابتو حصو کبسی پای ته ورسپیری، نو دوقف کړه شوی مال ملکیت، که وقف کوونکی ژوندی وو پخپله هغه ته او که مړ شوی وو حق لرونکو ته انتقالپیری. که حق لرونکی نه وو نو دوقف کړه شوی مال ملکیت هغه اشخاصو ته انتقالپیری چه دوقف کوونکی به ژوند کبسی دوار ټانو دجملی څخه پیژندل شوی وی او که هغوی هم نه وونو ددولت مال گنل کپیری.

۴۰۱- ماده

که وقف به ټولو نابتو حصو کبسی پای ته ورسپیری، نو دوقف کړه شوی مال ملکیت که وقف کوونکی ژوندی

ماده ۳۹۹ -

وقف در مورد هر سهم باز بین رفتن مستحق آن خاتمه می یابد . گرچه قبل از تکمیل مدت معینه یا از بین رفتن باقی مستحقین طبقه ایکه باز بین رفتن شان وقف منتهی می گردد ، صورت گرفته باشد . مشروط براینکه وقف کننده انتقال، سهم رابه باقی مستحقین تصریح نکرده باشد. درین صورت وقف با از بین رفتن تمام مستحقین طبقه مذکور ویا تکمیل مدت معینه خاتمه می یابد.

ماده ۴۰۰ -

هرگاه وقف در تمام اسهام نابته خاتمه یابد ، ملکیت مال موقوفه در صورت حیات وقف کننده بخود وی ودر غیر آن به مستحقین انتقال می یابد . در صور تیکه مستحق موجود نباشد ملکیت مال موقوفه باشخصی که حین وفات وقف کننده ازجمله ورثه شناخته شده باشند ودرغیر آن بدولت تعلق میگیرد .

ماده ۴۰۱ -

هرگاه وقف در تمام اسهام غیر نابته خاتمه یابد ، ملکیت مال موقوفه در صورت حیات وقف کننده

و پخپله هغه ته او که هغه ژوندی نه و هغه چا ته انتقالیږي چه دوقف کوونکي په ژوند کښي دوارثانو دجملې څخه پیژندل شوی وی، که وارث نه و دوقف کړه شوی مال ملکیت ددولت دی .

بخود وی و در غیر آن به اشخاصیکه حین وفات وقف کننده از جمله ورثه شناخته شده باشند انتقال مییابد در صورتیکه وارثی موجود نباشد ملکیت مال موقوفه بدولت تعلق می گیرد .

۴۰۲- ماده

ماده ۴۰۲ -

(۱) که وقف کړه شوی مال داسی خراب شی چه دهغی بیا آبادول یا بدلول ممکن یاگته ورنه وی، وقف پای ته رسیږي . همدارنگه که دهرحق لرونکی حصه چه دهغه دحاصلاتو حصه ناخیزه اندازی ته کمه شی، وقف پای ته رسیږي .

(۱) هرگاه مال موقوفه به نحوی تخریب شود که اعمار مجدد و یا استبدال آن ممکن و یا مفید نباشد، وقف خاتمه می یابد . همچنان وقف در مورد سهم هر مستحقیکه سهمیه حاصلات وی بمقدار ناچیزی تقلیل یابد ، خاتمه پیدا میکند .

(۲) دوقف پای دعلاقی لرونکو اشخاصو په غوښتنه او دمحکمې په قرار صورت مومی ، دهغه وقف کړه شوی مال ملکیت چه وقف یی پای ته رسیدلی وی، که وقف کوونکی ژوندی و پخپله هغه ته او که مړ و هغه چاته انتقال مومی چه دوقف دپای ته رسیدو په وخت کښي حق لرونکی پیژندل شوی وی .

(۲) انتهای وقف بدر خواست اشخاص ذیعلا قه و قرار محکمه صورت میگیرد . ملکیت مال موقوفه که وقف آن خاتمه یافته باشد ، در صورت حیات وقف کننده بخود وی ودر غیر آن به شخصی انتقال می- یابد ، که در حین انتهای وقف مستحق شناخته شده باشد .

دریم مبحث - جمعیتونه

مبحث سوم - جمعیت ها

لمړی فرعه - عمومي حکمونه

فرع اول - احکام عمومي

۴۰۳- ماده

ماده ۴۰۳ -

(۱) جمعیت دداسی حقیقی یا حکمی اشخاصو دمجموعی څخه عبارت دی چه دیوی ټاکلی یا ناټاکلی مدی دپاره دخیریه عامو ښیگڼو، داجتماعی، علمی، ادبی، فنی اودهنری هدنونو دتامین په منظور په غیر

(۱) جمعیت عبارت است از مجموع اشخاص حقیقی یا حکمی که برای مدت معین یا غیر معین به منظور تأمین اهداف خیریه عام المنفعه اجتماعی، علمی، ادبی، فنی و هنری طور غیر انتفاعی

مطابق به احکام این قانون تشکیل شده باشد .

(۲) اعطای اجازه تأسیس جمعیت های مندرج فقره یکم این ماده ، از طریق مراجع صلاحیتدار دولتی صورت میگیرد .

این مراجع اجراءات جمعیت ها را از ر هکدر تطابق آن با قوانین ، مقررات و اساسنامه مراقبت می نماید .

ماده ۴۰۴ -

جمعیت های که خلاف احکام قانون یا آداب عامه فعالیت نموده یا به اعمالی تشبث نماید که برخلاف منافع ملی واهداف تأسیسی آن باشد ، باطل پنداشته شده هیچگونه اثری بر آن مرتب شده نمیتواند .

ماده ۴۰۵ -

(۱) جمعیت دارای اساسنامه ایست که فعالیت آنرا تنظیم و از طرف اعضای موسس آن منظور میشود .

(۲) اساسنامه جمعیت حاوی مطالب ذیل است :

- ۱- عنوان جمعیت ، هدف و مرام تأسیس آن و مرکز اداره جمعیت .
- مرکز اداره جمعیت در خارج از افغانستان بوده نمی تواند .
- ۲- شهرت مکمله اعضای موسس .

انتفاعی توگه ددی قانون دحکمونو سره سم تشکیل شوی وی .

(۲) ددی مادی د(۱) فقری ددرج شوو جمعیتونو تاسیس ددو لته واک لرونکو مراجعو دلاری صورت مومی . دامراجع به دجمعیتونو اجراءات دقوانینو ، مقرراتو او اساسنامی ، دپاره مراقبت کوی .

ماده ۴۰۴ -

کوم جمعیتونه چه دقانون دحکمونو یا عمومی آدابو په خلاف فعالیت کوی یا دداسی اعمالو پسی شی چه دملی گتو او دهغی دتاسیس دهد فونو په خلاف وی باطل گنل کیږی او هیچ قسم اثری نه مرتبیری .

ماده ۴۰۵ -

(۱) جمعیت دداسی اساسنامی لرونکی وی چه فعالیت ئی تنظیموی او دهغی دتاسیسوونکو غړو له خوا منظوریری .

(۲) دجمعیت اساسنامه دلاندنیو مطلبونو لرونکی دی :

- ۱- دجمعیت عنوان ، دهغی دتاسیس هدف او مرام ، او دجمعیت داداری مرکز . دجمعیت داداری مرکز دافغانستان څخه دباندی جواز نه لری .
- ۲- تاسیسوونکو غړو پوره شهرت .

- ۳- دجمعیت عایدات ، دهغی په دوران کبسی اچول او په هغی کبسی تصرف .
- ۴- هغه هیئتونه چه جمعیتست تمثیلوی سره دغرواو دوظیفودتاکلو او دهغوی دغزلولو لاری .
- ۵- دتاسیسوونکو غړو حقوق او وجایب .
- ۶- دجمعیت دمالونو دنظارت طرز العمل .
- ۷- دجمعیت داساسنامی دتعدیل، زیاتیدو، تقسیم او دخانگو طرز العمل .
- ۸- دجمعیت دمالی چارو منحلیدل او تصفیه او هغه مرجع چه مالونه ورته انتقالیری .
- ماده ۴۰۶ -

- (۱) تاسیسوونکی غړی نه شی کولی چه دجمعیت په اساسنامه کبسی داسی مطلبونه خای کی چه دجمعیت دمنحلیدو وروسته دمالونو نقلول خپل خان، کورنی یا خپلو وارثانوته مجاز کی .
- (۲) د تعاونی جمعیتونو سهمونه، دمرستو دمبادلی صندوق او دتقاعد صندوق له دی حکم څخه مستثنی دی .

ماده ۴۰۷ -

- (۱) اعضای موسس نمی توانند چنان مطالبی را در اساسنامه جمعیت بگنجانند که انتقال اموال را بعد از انحلال جمعیت بخود ، فامیل و یا ورثه شان مجاز قرار دهد .
- (۲) اسهام جمعیت های تعاونی، صندوق اعانات مبادله و صندوق تقاعد ازین حکم مستثنی می باشد .

ماده ۴۰۷ -

دمحرو میدو موجب گرخی، مگر داچه به قانون کنبی دهفی به خلاف تصریح شوی وی .

ماده ۴۰۸ -

جمعیت نمی تواند مالک اموال غیر منقول گردد ، مگر اینکه همچو ملکیت برای اجرای وظایف اساسی جمعیت ضروری پنداشته شود . جمعیت های تعلیمی وامور خیریه ازین حکم مستثنی میباشد .

ماده ۴۰۹ -

شخصیت حکمی جمعیت و قتی تثبیت می گردد که اساسنامه آن مطابق باحکام این قانون ترتیب و نشر گردیده باشد .

ماده ۴۱۰ -

اعلان اساسنامه جمعیت بعد از پرداخت محصول معینه و ثبت جمعیت دردفاتر مربوط و نشر آن در رسمی جریده تکمیل می گردد .

ماه ۴۱۱ -

مرجع صلاحیتدار ، اساسنامه جمعیت را درخلال مدت شصت روز از تاریخ مطالبه آن اعلان می نماید . در غیر آن به تکمیل شصت روز جمعیت حکما اعلام شده شناخته میشود . مرجع مذکور باثر مطالبه اشخاص ذیعلاقه مکلف است اساسنامه

دمحرو میدو موجب گرخی، مگر داچه به قانون کنبی دهفی به خلاف تصریح شوی وی .

ماده ۴۰۸ -

جمعیت نه شی کولی چه دنامنقول مال مالک شی ، مگر داچه دارنگه ملکیت دجمعیت داساسی وظیفو داجرا کولو دپاره ضروری وگنل شی . تعاونی او خیریه جمعیتونه ددی حکم شخه مستثنی دی .

ماده ۴۰۹ -

دجمعیت حکمی شخصیت هغه وخت تثبیتیری چه اساسنامه نی ددی قانون دحکمونو سره سم ترتیب اوخیره شوی وی .

ماده ۴۱۰ -

دجمعیت داساسنامی اعلامیدل دتاکلی محصول دورکولو ، به مربوطو دفترونو کنبی دجمعیت دثبتولو اوپه رسمی جریدی کنبی دخپریدووروسته پوره کیری .

ماده ۴۱۱ -

واک لرونکی مرجع به دجمعیت اساسنامه دهغه دغوئمتنی دنیتی شخه دشپیتو ورخو به اوژدو کنبی اعلاموی ، دهفی به غیر دشپیتوورخو به پوره کیدو سره جمعیت حکما اعلام شوی پیژندل کیری ، ذکر شوی مرجع مکلفه ده چه دعلامی لرونکو اشخاصو به غوئمتنه دجمعیت

اساسنامه ددى قانون دحکمونو سره سم اعلام کى اويایى زدکى .

٤١٢- ماده

دجمعیت داساسنامى تعديل ددى قانون د(٤٠٩- ٤١٠- ٤١١) مادو دحکمونو دپه نظر کښى نيولو سره داعلامیدو څخه وروسته نافذ گڼل کيږى .

٤١٣- ماده

جمعیت دلاند نیو مرا تېسو مراعت کوى :

١- دجمعیت پورى دمربو طو دفترونو او سندونو ساتنه دهغى دادارى په مرکز کى .

٢- دهر غړى دنوم ، دپلارنوم، دکورنى نوم ، عمر، دتذکرى لمبر ، کسب، پته او دهر غړى دجمعیت دغړيتوب دشاملیدلو دنیټى سره په مخصوصو دفترونو کښى سره دهغه دغړونو چه په پورتنیو مواردو کښى کيږى ، ثبتول .

٣- په مخصوصو دفترونو کښى دعمومى ټولنى او دادارى مجلسونو دجریانونو او تصویبو نو ثبتول، هر غړى کولى شى چه دلکچرونو دمحتویاتو څخه اطلاع حاصله کى .

٤- په مخصوصو دفترونو کښى دمصرفونو، عایداتو، تېرعاتو او دهغى دمدرکونو په تفصیل سره ثبتول. واك لرونكى مراجع کولى شى ددى

جمعیت را مطابق باحکام ایس قانون اعلان و یاآنرا رد نماید .

ماده ٤١٢ -

تعديل اساسنامه جمعیت بازعايت احکام مواد (٤٠٩- ٤١٠- ٤١١) این قانون بعد از اعلان نافذ شمرده می شود .

ماده ٤١٣ -

جمعیت مراتب آتی را رعایت می نماید :

١- نگهدارى دفاتر و اسناد مربوط جمعیت در مرکز اداره آن .

٢- ثبت اسم ، ولد، اسم فامیلی، سن ، نمبر تذکره ، پیشه و آدرس هر عضو باتاریخ شمول وی به عضویت جمعیت، در دفاتر مخصوص یا تغییراتی که در موارد فوق بعمل می آید .

٣- ثبت رویداد ها و تصاویر مجمع عمومی و مجالس اداری در دفاتر مخصوص . هر عضو جمعیت می تواند از محتویات محاضر ا اطلاع حاصل نماید .

٤- ثبت مضارف ، عواید ، تبرعات و مدارك آن بالتفصیل در دفاتر مخصوص صورت می گیرد . مرجع صلاحیتدار می تواند از

سندونو او لکچرونو دمخوتیاتو څخه اطلاع حاصله کې .
محتویات این اسناد و محاضرات اطلاع حاصل نماید .

۵- دباندنی اشخاص کولی شی به خاصو حالونو کښی دواک لرونکو مراجعوپه اجازه په فرهنگي جمعیتونو کښی غړیتوب حاصل کی .
۵- اشخاص خارجی می توانند در حالات خاص به اجازه مراجع ذیصلاح در جمعیت های فرهنگي کسب عضویت نمایند .

۴۱۴- ماده

ماده ۴۱۴ -

(۱) جمعیت مکلف دی دواک لرونکی مرجع په اجازه د جمعیت پوری مربوط نقد مالونه د جمعیت په عنوان په بانک یا بل ځای کښی په ودیعت کښیږدی .
(۱) جمعیت مکلف است با اجازه مرجع صلاحیتدار اموال نقدی مربوط به جمعیت را به عنوان جمعیت در بانک و یا محل دیگری بودیعت گذارد .

(۲) جمعیت باید دودیعت دځای د بدلون څخه د بدلون د نیټی څخه دیوی اوونی په اوږدو کښی واک لرونکی مرجع ته خبر ورکی .
(۲) جمعیت باید دودیعت دځای د بدلون څخه د بدلون د نیټی څخه دیوی اوونی په اوږدو کښی واک لرونکی مرجع ته خبر ورکی .

۴۱۵- ماده

ماده ۴۱۵ -

د جمعیت پوری مربوط مالونه دهغي د ټاکلو هد فونو د تامین د پاره مصرفیږی، پاتې برخه یی په اطمینانی ساحو کښی په دوران اچول کیدای شی خو په دی شرط چه دهغي اصلی فعالیتونه متأثر نه کی .
اموال مربوط به جمعیت برای تأمین اهداف معینه آن بمصرف میرسد . مقدار باقیمانده در ساحات مطمئن بدوران انداخته شده می - تواند ، مشروط بر اینکه فعالیتها ی اصلی آنرا متأثر ن سازد .

۴۱۶- ماده

ماده ۴۱۶ -

جمعیت باید د کلنی بودجی چه د عمومی ټولنی له خوا تصویب یږی ، لرونکی وی . د جمعیت د بودجی څخه واک لرونکی مرجع ته خبر ور کول کېږی .
جمعیت دارای بودجه سالانه که از طرف مجمع عمومی تصویب گردیده می باشد . بودجه جمعیت با اطلاع مرجع صلاحیتدار رسانیده میشود .

۴۱۷- ماده

جمعیت نه شی کولی دهغه حدودو څخه دباندی چه په اساسنامه کښی توضیح شوی ، فعالیت وکی .

۴۱۸- ماده

جمعیتونه نه شی کولی چه په مالی مضاربتونو پسی هڅه وکی .

۴۱۹- ماده

(۱) د جمعیت نوم، دا اعلامیدو گڼه او دهغی فعالیتونو حدود په ټولو دفترونو، پایو او دهغی په خپرونو کښی درجیږی .

(۲) هیڅ جمعیت نه شی کولی داسی نوم انتخاب کی چه د بسل جمعیت پوری مربوط وی که څه هم دهغوی د فعالیت ساحه شریکه وی.

۴۲۰- ماده

(۱) هیڅ جمعیت نه شی کولی بی دواک لرونکی مرجع داجازی څخه دافغانستان څخه دباندی دکوم جمعیت، هیئت یا کلپ ته منسوب، ورسره شریک او یا ورسره یوځای شی .

(۲) هیڅ جمعیت نه شی کولی بی دصلاحیت لرونکی مرجع داجازی څخه دافغانستان څخه دباندی شخص، دکوم جمعیت، هیئت یا کلپ څخه مالونه ترلاسه کی .

(۳) هیڅ جمعیت نه شی کولی بی دواک لرونکی مرجع داجازی څخه

۴۱۷- ماده

جمعیت نمی تواند خارج از حدودی که در اساسنامه آن توضیح شده فعالیت نماید .

۴۱۸- ماده

جمعیت ها نمی توانند به مضاربت مالی تشبث نمایند .

۴۱۹- ماده

(۱) اسم جمعیت ، شماره اعلان وحدود فعالیت آن در تمام دفاتر ، اوراق و نشرات آن درج می گردد .
(۲) هیچ جمعیت نمی تواند چنان

اسمی را انتخاب نماید که بجمعیت دیگری متعلق باشد ، گرچه ساحه فعالیت آنها مشترک باشد .

۴۲۰- ماده

(۱) هیچ جمعیتی بدون اجازه مرجع صلاحیتدار نمی تواند به جمعیت ، هیئت و یا کلپ در خارج از افغانستان منسوب، مشترک ویا منضم گردد .

(۲) هیچ جمعیت نمی تواند اموالی را از شخص ، جمعیت هیئت یا کلپی که در خارج افغانستان باشد، بدست آرد مگر با اجازه مرجع صلاحیتدار .

(۳) هیچ جمعیت نمی تواند چیزی را به اشخاص ویا موسسات خارجی

د باندنيو اشخاصو يا موسسو ته
څه شي واستوي .

ماده ۴۲۱ -

تبرعات يواځې د جمعيت په نامه
او حساب دهغي مقرراتو سره سم چه
د حکومت له خوا وضع شوي جمع
کيدای شي .

واک لرونکي مراجع کولي شي
د حالونو سره سم د هر جمعيت د تبرعاتو
په باره کښي خاص شرطونه علاوه کي .

ماده ۴۲۲ -

(۱) جمعيت بايد کم تر کمه (۱۵)
ورځي تر مځه د عمومي ټولني منعقيدل
او اجندائي واک لرونکي مرجع ته
خبر ورکي . واک لرونکي مرجع کولي
شي د جمعيت په عمومي ټولنه کښي
د گډون دپاره يو نماينده واستوي .

(۲) جمعيت به د عمومي ټولني کړه
وره دهغه د منعقيدو د نيتي څڅه
د (۱۵) ورځو په اوږد دو کښي واک
لرونکي مرجع ته خبر ورکوي .

ماده ۴۲۳ -

(۱) جمعيت کولي شي نمايندگي
تاسيس کي .

(۲) نمايندگي دا اعلاميدو وروسته
د حکمي شخصيت حيثيت پيدا کوي .
نمايندگي نه شي کولي خپله داخلي
اساسنامه په هغه موضوعاتو کښي
چه داخلي جمعيت طرز العمل او
د جمعيت د عمومي سياست په مقابل

کنبی دهغی دالتزاماتو پوری مربوطی دی، بی داصلی جمعیت دموافقی څخه تعدیل کی .

اصلی ، طرز العمل و سیاست عمومی جمعیت، بدون موافقه جمعیت اصلی تعدیل نماید .

دوهمه فرعه - مدیره هیئت

فرع دوم - هیئت مدیره

ماده - ۴۲۴

ماده ۴۲۴ -

(۱) جمعیت به دمدیره هیئت لرونکی وی، دمدیره هیئت غړی ، صلاحیت ، وظیفی اودغړو دغړیتوب پای دجمعیت په اساسنامه کنبسی توضیح کیږی .

(۱) جمعیت دارای هیئت مدیره می باشد . تعیین اعضای هیئت مدیره ، صلاحیت ، و ظایف و ختم عضویت اعضاء در اساسنامه جمعیت توضیح می گردد .

(۲) مدیره هیئت ددری یا دهغی څخه زیات غړی لری او دخدمت مده یی ددری کلونو څخه نه شی زیاتیدی .

(۲) هیئت مدیره مرکب از سه عضو و یابیشتر بوده و مدت خدمت شان بیش از سه سال بوده نمیتواند .

(۳) دغړیتوب نوی والی دجمعیت داساسنامی سره سم صورت مومی .

(۳) تجدید عضویت مطا بق به اساسنامه جمعیت صورت میگیرد .

ماده - ۴۲۵

ماده ۴۲۵ -

هغه څوك چه دمدیره هیئت دغړیتوب په صفت ټاکل کیږی باید چه دواک لرونکی محکمی په قطعی حکم دسیاسی او مدنی حقوقو څخه په محرومیت نه وی محکوم شوی .

شخصیکه به صفت عضو هیئت مدیره تعیین میگردد ، باید بحکم قطعی محکمه باصلاحیت بحرمان از حقوق سیاسی و مدنی محکوم نشده باشد .

ماده - ۴۲۶

ماده ۴۲۶ -

(۱) مدیره هیئت به دهغه واك په حدودو کنبی چه په اساسنامی کنبی پری تصریح شوی دجمعیت پوری مربوطی چاری اداره کوی .

(۱) هیئت مدیره در حدود صلاحیتیکه در اساسنامه به آن تصریح گردیده ، امور مربوط به جمعیت را اداره می نماید .

(۲) مدیره هیئت به کم ترکه په میاشت کنبی دوه کرتی غونډه کوی .

(۲) هیئت مدیره اقلا دو مرتبه دریک ماه تشکیل جلسه میدهد .

ماده ۴۲۷-

مدیره هیئت به یو شخص دخیلو غړو دمیځه یا دجمعیت دنورو غړو څخه درئیس په حیث ټاکی .

ماده ۴۲۷-

هیئت مدیره شخصی را از جمله اعضای خود یادگر اعضای جمعیت حیث رئیس تعیین مینماید .

ماده ۴۲۸-

خوك چه دمدیره هیئت له خوا درئیس په حیث ټاكل کیری نو هغه کارونه چه دپیشنهاد، دموظفینو دمقرری، دتادیبی جزاگانو تطبیق، دسندونو کتنه، مصرف او دعمومی ټولنی او دمدیره هیئت دتصویبو دتنفیذ مراقبت ، پوری مربوط دی ترسره کوی به یی. به دی شرط چه دجمعیت په اساسنامه کبنی دهقی به خلاف تصریح نه وی شوی .

ماده ۴۲۸-

شخصیکه از طرف هیئت مدیره حیث رئیس تعیین میشود ا مور ربوط به پیشنهاد ، تقرر موظفین ، تطبیق مجازات تادیبی ، ملا حظه اسناد مصرف و مراقبت تنفیذ صاویب مجمع عمومی وهیئت مدیره را انجام میدهد. مشروط بر اینکه راساسنامه جمعیت خلاف آن تصریح شده باشد .

دویمه فرعه - عمومی ټولنه

ماده ۴۲۹-

(۱) عمومی ټولنه دټولو هغو غړو څخه مرکبه ده چه خپل التزامات یی دجمعیت داساسنامی سره سم ترسره کړی وی .

فرع سوم - مجمع عمومی

ماده ۴۲۹-

(۱) مجمع عمومی مرکب از تمام اعضائست که وجایب خودرامطابق ه اساسنامه جمعیت ایفاء نموده اشند .

(۲) دعمومی ټولنی هغه تصویبونه

چه دآجندی په موضو عاتو کببسی شامل نه وی، اعتبار نه لری.

(۲) تصاویب مجمع عمومی خارج ز موضوعات شامل اجنداء اعتبار ندارد .

ماده ۴۳۰-

دعمومی ټولنی تصویبونه دحاضرو غړو داکثریت په رایو دهقی ددوه ټلثو اصلی غړو دپوره کیدو وروسته صورت مومی . دعمومی ټولنسی

ماده ۴۳۰-

تصاویب مجمع عمومی باکثریت رای اعضای حاضر بعد از تکمیل نصاب دو ټلث اعضای اصلی آن صورت می گیرد .

تصاویر مجمع عمومی در مورد تعدیل اساسنامه جمعیت به اکثریت مطلق و در مورد انحلال جمعیت ، عزل اعضای هیئت مدیره ، اتحاد و یا الحاق آن با جمعیت دیگر با اکثریت دوثلث اعضاء صورت می گیرد. مگر اینکه در اساسنامه جمعیت خلاف آن تصریح شده باشد .

ماده ۴۳۱ -

در جلسات مجمع عمومی اعضاء شخصاً اشتراك نموده و یا عضو دیگری را کتباً بحیث نماینده خود تعیین مینمایند .

ماده ۴۳۲ -

مجمع عمومی در خلال سه ماه بعد از ختم هر سال مالی بصورت عادی تشکیل جلسه داده و امور مربوط به بودجه ، حساب سال تمام راپور سالانه هیئت مدیره و راپور مربوط به امور مالی را بررسی می نماید . تشکیل جلسات فوق العاده مجمع عمومی در صورت لزوم نیز صورت گرفته می تواند . انعقاد جلسات مجمع عمومی بدعوت هیئت مدیره صورت می گیرد .

ماده ۴۳۳ -

هرگاه هیئت مدیره جلسه فوق العاده مجمع عمومی را در خلال

تصویبونه دجمعیت داساسنامی دتعدیل په باره کښی په مطلق اکثریت او دجمعیت دمنحلیدو ، دمديره هیئت دغړو دعزل کیدو ، دبل جمعیت سره دهغی داتحاد یا یو ځای کیدو، په باره کښی ددوه ثلثو غړو په اکثریت صورت مومی مگر دا چه دجمعیت په اساسنامی کښی دهغی په خلاف تصریح شوی وی .

ماده ۴۳۱ -

دعمومی ټولنی په غونډو کښی به هرغړی پخپله کډون کوی او یا به په لیکلی توگه بل غړی دخپل نماینده په حیث ټاکی .

ماده ۴۳۲ -

عمومی ټولنه به دهر مالی کال دپای ته رسیدو وروسته ددری میاشتو په اوږدو کښی په عادی صورت غونډه کوی، دټول کال دبودجی دحساب ، دمديره هیئت دکلنی راپور او دمالی چارو پوری په مربوطو کارونو به غورکوی . دعمومی ټولنی د فوق العاده غونډو تشکیل دلزوم په صورت کښی هم کیدی شی . دعمومی ټولنی دغونډو منعقدیدل دمديره هیئت په غوښتنه صورت مومی .

ماده ۴۳۳ -

که مدیره هیئت دعمومی ټولنی فوق العاده غونډه دلیکل شوی

(۱۵) روز از تا ریخ تسلیمی درخواست تحریرگی اقلاده نفر از اعضای مجمع عمومی که در آن هدف انعقاد جلسه نیز توضیح یافته است دایر ننماید، در خواست - کنندگان می‌توانند مستقیماً اعضای مجمع عمومی را به تشکیل جلسه دعوت نمایند.

ماده ۴۳۴ -

عضو جمعیت در موضوع عیقه منفعت وی در آن دخیل باشد، حق رأی دادن را ندارد. رأی دادن در مورد انتخاب اعضای هیئت جمعیت ازین حکم مستثنی می‌باشد.

ماده ۴۳۵ -

(۱) هرگاه مجمع عمومی یا هیئت مدیره ویارنیس جمعیت تصاویبی‌را خلاف احکام قانون یا اساسنامه جمعیت اتخاذ نماید، در برابرهمچو تصاویب مطالبه ابطال صورت می‌گیرد.

مطالبه ابطال از طرف‌خارنوا لی یایکی از اعضای جمعیت به محکمۀ ایکه اداره مرکزی جمعیت در حوزه صلاحیت آن واقع است در خلال سه ماه از تاریخ‌صدور تصویب تقدیم می‌گردد.

(۲) ابطال اینگونه تصاویب برحقوق مکتسبه اشخا صیکه بر

غوبنتنی دستلیمیدو دنیتهی خخه دینخلس ورخو په اوږدو کبئی، کم ترکه دعموی ټولنی لس غړی جلسه دایره نه‌کی او دجلسی ورخ ترمخه توضیح شوی وی، غوبنتونکی کولی شی چه دعموی ټولنی غړی په مستقیم صورت دجلسی تشکیل‌ته راوبلی.

ماده ۴۳۴ -

په کومه موضوع کبئی چه‌ټولنی دیوه غړی گته داخله وی، درای ورکولو حق‌نه لری. دجمعیت دهیئت دغړو ټاکل‌کیدو په مورد کبئی رأی ورکول له دی حکمه مستثنی دی.

ماده ۴۳۵ -

(۱) که عمومی ټولنه یا مدیره هیئت یا رئیس دقانون یا دجمعیت داساسنامی په خلاف تصمیمونه ونیسی، دداسی تصویبونو په مقابل کبئی دباطلیدلو غوبنتنه کیدای‌شی.

دباطلیدلو غوبنتنه د تصویب دصادریدلو دنیتهی خخه ددری‌میاشتنو په اوږدو کبئی دخارنوال له خوا یا دجمعیت دیوه غړی له خوا هغی محکمی ته کپزی چه دجمعیت مرکزی اداره دهغی دواک په حوزه کبئی واقع ده.

(۲) ددی قسم تصویبونو باطلیدل دهغه اشخاصو په کسب شوو‌حقوقو

تأثیر نه لری چه دننه نیت په اساس
د حق خاوندان گرځیدلی دی .

اساس حسن نیت ذیحق گر ډیده
اند ، تأثیر ندارد .

۴۳۶- ماده

ماده ۴۳۶ -

(۱) واك لرونكي مرجع كولى شى
دهغه تصويبونو تصميم چه دعمومى
ټولنى يا مديره هيئت يا رئيس له خوا
نيول شوى او دقانون، نظام اوعمومى
آدابو په خلاف نيول شوى وي،
متوقف كى .

(۱) مرجع صلا حيتدار تعميل
تصاويبي را كه از طرف مجمع عمومى
يا هيئت مديره يارئيس جمعيت
مخالف قانون ، نظام و آداب عامه
اتخاذ شده باشد، متوقف ميسازد .

(۲) واك لرونكي مرجع بايد
دتوقف دنيتي څخه دديرش ورځوپه
اوردو كښى دذكر شوى تصويب په
مقابل كښى خپله دعوى په واك
لرونكي محكمه كښى اقامه كى .

(۲) مرجع صلا حيتدار بايد در
خلال (۳۰) روز از تاريخ توقف آن
دعوى ابطال را در برابر تصويب
مذکور بمحكمه باصلاحيت ، اقامه
نمايد ..

څلورمه فرعه - دجمعيت منحلیدل
او تصفيه كول

فرع چارم - انحلال و تصفيه
جمعيت

۴۳۷- ماده

ماده ۴۳۷ -

(۱) جمعيت په راتلونكو حالونو
كښى منحل كيږى :

(۱) جمعيت در حالات آتى منحل
مى گردد :

۱- په هغه حالت كښى چه خپل
التزامات ترسره كولى نه شى .
۲- په هغه حالت كښى چه خپلو
مالونو يا گټوته دهغه هدفونو څخه
دباندى تخصيص وركى چه په
اساسنامى كښى توضيح شوى .

۱- درحاليكه تعهدات خود را
ايفا كرده نتواند .

۳- په هغه حالت كښى چه جمعيت
داساسنامى ددرج شوو موادوپه تخلف
يا بل هر نوع اجراآتو ته چه دقانون،
دتاسيس دهدفونو، نظام او عمومى
آدابو مخالف وي اقدام وكى .

۲- در حاليكه اموال يا منافع
خودرا خارج ازاهدافيكه دراساسنامه
آن، توضيح گرديده، تخصيص دهد.
۳- در حاليكه جمعيت به تخلف

از مواد مندرج اساسنامه و يا هر
نوع اجراآت مخالف قانون، اهداف
تاسيسى ، نظام و آداب عامه مبادرت
ورزد .

(۲) مطالبه انجیل از طرف هریک از اعضای جمعیت ، شخص ذیعلاقه و یا خازنوالی به محکمه ایکه ا داره مرکزی جمعیت در حوزه صلاحیت آن واقع گردیده ، تقدیم می گردد .

ماده ۴۳۸ -

هر گاه محکمه با نحلل جمعیت حکم نماید ، یک و یا چند شخص را برای تصفیه امور حسابی و توزیع دارائی جمعیت بار عایت احکام مندرج اساسنامه مربوط تعیین می نماید . در صورتیکه در مورد توزیع دارائی جمعیت منحل شده ، حکمی در اساسنامه آن موجود نباشد ، محکمه می تواند این دارائی را بجمعیت و یا موسسه دیگریکه با جمعیت منحل شده اهداف مشترک داشته با شد انتقال دهد .

ماده ۴۳۹ -

هر گاه محکمه برد مطالبه انحلال جمعیت حکم نماید ، می تواند به ابطال تصرفیکه مورد اعتراض قرار گرفته است ، حکم نماید .

مبحث چهارم - جمعیت های

عام المنفعه

ماده ۴۴۰ -

(۱) جمعیت عام المنفعه ، عبارت از جمعیتیست که بمنظور تأمین منافع

(۲) دمنحلیدلو غوینتنه دجمعیت دهرغری له خوا یا دعلاقى لرونکی شخص له خوا یا دخازنوال له خوا هغی محکمی ته وړاندی کیدای شی چه دجمعیت مرکزی اداره دهغی دواک په حوزه کښی واقع شوی ده .

ماده ۴۳۸ -

که محکمه دجمعیت په منحلید لو حکم وکی ، یو یاخوکسان به دجمعیت دحسابی چارو دتصفیی او ددشتمنی دتوزیع دپاره دمربوطی اساسنا می ددرج شوو حکمونو دپه نظر کښی نیولو سره ټاکی ، که دمنحل شوی جمعیت په اساسنامه کښی ددشتمنی دتوزیع په باره کښی کوم حکم موجودنه وی ، محکمه کولی شی ددشتمنی بل داسی جمعیت یا موسسی ته انتقال کی چه دمنحل شوی جمعیت سره گډ هدفونه ولری .

ماده ۴۳۹ -

که محکمه دجمعیت دمنحلیدلو ، غوینتنه رد کی ، په دی صورت کښی کولی شی دهغه تصرف په باطلیدو حکم وکی چه پری اعتراض شوی دی .

خلورم مبحث - دعامو ښیگڼو

جمعیتونه

ماده ۴۴۰ -

(۱) دعامو ښیگڼو جمعیت دهغه جمعیت څخه عبارت دی چه دعمومی

بنيگنود تا مین په منظور تاسيسيزی .
 (۲) جمعیت ته د عمومی بنيگنو
 په صفت دعنوان ور کول د دولت
 درسمی فرمان په وسیله صورت
 مومی . دورکې شوی عنوان سلبه ول
 هم دداسی فرمان په وسیله جواز
 لری .

ماده ۴۴۱ -

ماده ۴۴۱ -

د عمومی بنيگنو جمعیت دمنقولو
 اونا منقولو مالونو دتملك پـوری
 د مربوطو اهلیت دشرطونوبه مراعت
 کولو مقید نه دی .

جمعیت عام المنفعه بر عایت شرایط
 اهلیت مربوط به تملك اموال منقول
 وغیر منقول مقید نمی باشد .

ماده ۴۴۲ -

ماده ۴۴۲ -

د عمومی سلطی دصلاحیت څخه
 د عمومی بنيگنو دجمعیت داستفا دی
 حدود، دجمعیت په ټولو یا یوه برخه
 مالونو دحجز ناروا والی ، ددی مالونو
 دملکیت په باره کښی دزمانی دتیریدو
 بی تاثیری او داستملاک جـواز
 دجمعیت دهدفونو دتأمین دپـاره
 دمقرراتو په وسیله توضیح کیری .

حدود استفاده جمعیت عام المنفعه
 ازصلاحیت سلطه عامه ، مانند عدم
 جواز حجز بر تمام و یا قسمتی از
 اموال جمعیت ، عدم تاثیر مرورزمان
 درمورد ملکیت این اموال و جـواز
 استملاک برای تأمین اهداف جمعیت
 توسط مقررات توضیح میشود .

ماده ۴۴۳ -

ماده ۴۴۳ -

د عمومی بنيگنو جمعیت بسـه
 دمربوط واك لرونکی مرجع دمراقبت
 لاندی فعالیت کوی . دجمعیت
 اجراءات به دقوانینو دتطبيق،
 اساسنامی او د عمومی ټولنـسی
 دتصویبونو دتطبيق له نظره د ذکر
 شوی مرجع په وسیله پلټل کیری
 او دتحقیق لاندی به نیول کیری .

جمعیت عام المنفعه تحت مراقبت
 مرجع صلاحیتدار مربوط فعالیت
 می نماید . اجراءات جمعیت از نظر
 تطابق با قوانین ، اساسنامه و
 تصاویب مجمع عمومی توسط مرجع
 مذکور مورد تفتیش و تحقیق قرار
 می گیرد .

هیئت تفتیش از طرف مرجع صلاحیتدار تعیین گردیده و در ختم کار راپور اجراءات خود را به مرجع مربوط تقدیم مینماید .

ماده ۴۴۴ -

(۱) مرجع صلاحیتدار میتواند اتحاد چند جمعیت عام المنفعه را که هدف مشترك داشته باشند تصویب نماید . همچنان می تواند در مورد توحید فعالیت ها یا تعدیل اهداف جمعیت های مختلف بروفق احتیاجات محیط یا بمنظور ایجاد هم آهنگی بین خدماتیکه از طرف آنها انجام می-گردد و یا اسباب دیگریکه برای تأمین اهداف جمعیت ها مفید پنداشته شود ، تصمیم اتخاذ نماید .

(۲) مرجع مذکور در تصویب خود اسباب و طرز العمل اتحاد و چگونگی تسلیمی اموال ، او راق و اسناد را به هیئت جدید توضیح مینماید .

ماده ۴۴۵ -

(۱) مرجع صلاحیتدار می تواند اشخاصی را که داوطلب عضویت هیئت عامل میشوند ، اجازه شمول ندهد .

(۲) مرجع صلاحیتدار می تواند یکی از داوطلبان را برای مراقبت جریان انتخابات اعضاء تعیین نماید .

دفتیش هیئت دصلاحیت لرونکی مرجع له خوا تاکل کیری ا ودخیل کار په پای کنبی به دخیلو اجرا آنو راپور مربوطی مرجع ته وړاندی کوی .

ماده ۴۴۴ -

(۱) واك لرونكي مرجع كولى شى چه دخو عامو ښيگڼو جمعيتونو اتحاد چه گڼ هدف ولری تصویب كى ، همدارنگه كولى شى دفعاليتو نو دیووالی یا دمختلفو جمعيتونو دهدفونو دتعدیل په باره كنبی دمحیط دااحتیاجاتو په اساس یا دهغه خدمتونو ترمنځ دیووالی په منظور چه دهغوی له خوا ترسره کیری یا دنوروسببونو په منظور چه دجمعیتونو دهد فونو دتأمین دپاره گټه وروی، تصمیم ونیسی .

(۲) ذکر شوی مرجع به پخپل تصویب کنبی دااتحاد سبونه او طرز-العمل، او دمالونو دتسلیمیدو، پاڼو، او سندونو څرنکوالی نوی هیئت ته توضیح کوی .

ماده ۴۴۵ -

(۱) واك لرونكي مرجع كولى شى هغه اشخاص چه دعامل هیئت دغړیتوب داوطلب کیری ، دشاملیدو اجازه ورنه كى .

(۲) واك لرونكي مرجع كولى شى دغړو داانتخاباتو دجریان دمراقبت دپاره دداو طلبا نو څخه یووټاکی .

(۳) که انتخاب باتو دقانون یا جمعیت داساسنامی دحکمونو په خلاف صورت موندلی وو، واکلرونکی مرجع کولی شی دانتخا باتو دلفو کولو په باره کښی په دلیل متکمی تصویب دانتخا باتو داجراء کولو دنیتهی څخه تر پنخلسو ورځو پوری صادر کی .

ماده ۴۴۶ -

۴۴۶- ماده

(۱) صلاحیت لرونکی مرجع کولی شی چه په دلیل باندي دمتکی قرار په وسیله رئیس یا مدیره هیئت دهغه وظیفو داجراء کولو دپاره چه دجمعیت په اساسنامه کی توضیح شوی په موقتی توگه وټاکي .

(۲) موقتی رئیس یا مدیره هیئت هغه وخت ټاکل کیږی چه دجمعیت درئیس یا مدیره هیئت په اجراءاتو کښی داسی تخلف تبا رزو کی چه په وظیفه باندي دهغوی دوام دجمعیت په گټه نه وی اوسره ددی چه دجمعیت له خوا اخطار ورکول شوی وی او داخطار ورکولو دنیتهی څخه پنخلس ورځی تیری شوی وی بیا هم دتخلفا تو دلری والی دپاره یی اقدام نه وی کړی .

ماده ۴۴۷ -

۴۴۷- ماده

(۱) اعضای هیئت مدیره جمعیت وکارکنان آن مکلف اند تمام اموال جمعیت ، اسناد و دفاتر مربوط را دجمعیت پوری ټول مربوط سندونه

باختیار هیئت مدیره موقت بگذارد.
(۲) مسئولیت قانونی اعضاء
هیئت مدیره و کارکنان جمعیت
باسپردن اموال، اسناد و دفاتر
مربوط به هیئت مدیره موقت خاتمه
پیدا نمی کند.

ماده ۴۴۸ -

رئیس یا هیئت مدیره موقت
مكلف است در خلال مدتیکه در قرار
تعیین شان تصریح یافته، مجمع
عمومی را دایر و راپور اجرا آت
خود را تقدیم نماید. مجمع عمومی
بعد از استماع راپور، هیئت مدیره
جدید را مطابق به اساسنامه و احکام
قانون انتخاب می نماید.

ماده ۴۴۹ -

جمعیت به تطبیق تصاویر رئیس
و یا هیئت مدیره موقت که در داخل
مدت معینه مندرج قرار، تعیین شان
صورت گرفته، در داخل حدودیکه
در قرار مذکور و یا اساسنامه جمعیت
توضیح شده، مكلف می باشد.

ماده ۴۵۰ -

مرجع صلاحیتدار، اعضای هیئت
مدیره سابق را که با ثر تخلف
مسئولیت شان ثابت گردیده، برای

او دفترونه دموقتی عامل هیئت به
اختیار کنسی کنبیردی .
(۲) دمديره هیئت دغرو اود جمعیت
دکار کونکو قانونی مسؤلیت په دی
پای نه نه رسیبری چه د جمعیت مالونه،
سندونه او دفترونه موقتی مدیره
هیئت ته وسپاری .

ماده ۴۴۸ -

رئیس یا موقتی مدیره هیئت مکلف
دی دهغی مدی په اوږدو کنبی چه
دهغوی دپاکلو په تصویب کنبی بری
تصریح شوی، عمومی ټولنه دایره کی
او دخپلو اجرا آتو راپور ورته وړاندی
کی . عمومی ټولنه به دراپسور
داوردلو وروسته، نوی مدیره هیئت
داساسنامی او دقانون د حکمونو
سره سم انتخابوی .

ماده ۴۴۹ -

جمعیت دموقتی رئیس یا مدیره
هیئت په تصویبونو چه دهغوی
دپاکلو درج شوی قرار دپاکلی مدی
په دننه کنبی صورت موندلی
او په هغه حدودو کنبی دننه چه په
ذکر شوی قرار یا د جمعیت په
اساسنامی کنبی توضیح شوی، مکلف
دی .

ماده ۴۵۰ -

صلاحیت لرونکی مرجع کولی شی
چه د پخوانی مدیره هیئت غړی
چه د تخلف په اثبوری

مدتی که متجاوز از سه سال نباشد، از داوطلب شدن مجدد بحیث عضو هیئت مدیره محروم میسازد .

مبحث پنجم - جمعیت خیریه

ماده ۴۵۱ -

(۱) جمعیت خیریه عبارت از جمعیتیست که برای تامین اهداف خیریه ویارفاه اجتماعی جهت استفاده اعضای جمعیت یاسایر اشخاص تاسیس شده باشد .

(۲) اعضای هیئت مدیره نمی - توانند در داخل جمعیت به شغل دیگری در مقابل اجرت اشتغال رزند .

ماده ۴۵۲ -

(۱) هیئت مدیره جمعیت خیریه مکلف به تهیه زاپور اجراءات سالانه می باشد .

(۲) هیئت مدیره بودجه سالانه جمعیت را با اسناد و مدارك آن بمرجع صلا حیتدار تقدیم نموده و معلومات مورد ضرورت مرجع مذکور را تهیه میکند .

مبحث ششم - جمعیت فرهنگی

ماده ۴۵۳ -

جمعیت فرهنگی ، عبارت از جمعیتیست که هدف تاسیس آنرا انکشاف امور علمی ، فنی ، ادبی و هنری تشکیل میدهد .

مسؤولیت ثابت شوی دیوی مدی دپاره چه ددری کلونو خخه زیاته نه وی ، دمدره هیئت دغریتوب به حیث دبیاداوطلب کیدو خخه محروم کی .

پنجم مبحث - خیریه جمعیت

۴۵۱- ماده

(۱) خیریه جمعیت دهغه جمعیت خخه عبارت دی چه دخیریه هدفونو دتامین دپاره یا دعا مو دهوسایسی دپاره دجمعیت دغرویو نورواشخاصو داستفادی په منظور تاسیس شوی وی .

(۲) دمدره هیئت غری نه شسی کولی په جمعیت کنبی دننه داجوری په مقابل کنبی په بل شغل مشغول شی .

۴۵۲- ماده

(۱) دخیریه جمعیت مدیره هیئت دکلی راپور داجرا آتو په برابرولو مکلف دی .

(۲) مدیره هیئت به دجمعیت کلنی بودجه دهغی دسندونو او مدرکونو سره واك لرونکی مرجع ته وپاندی کوی او دذکر شوی مرجع دضرورت وپ معلومات به برابروی .

شپږم مبحث- فرهنگی جمعیتونه

۴۵۳- ماده

فرهنگی جمعیت دهغه جمعیت خخه عبارت دی چه دهغی دتاسیس هدف دعلمی ، فنی ، ادبی او هنری چارو انکشاف وی .

ماده - ۴۵۴

دفرهنګي جمعیت مدیره هیئت مکلف دی چه دخپلو کلنیو اجرا آتو څخه واګ لرونکي مرجع ته څېر ورکي . دا جمعیت دسندونو اولازمي معلوماتو دوراندي کولوپه هکله ددی قانون دنورو جمعیتونو دحکمونو تابع دی .

اووم مبحث - موسسي

ماده - ۴۵۵

موسسه دیوه حکمي شخصیت څخه عبارت دی چه دبشري، دیني، علمي، فني یا بدني روزني دخدمتونو دترسره کولو دپاره دمالونودتخصیص دلاری دنا معلومی مدی دپاره تاسیس شوی وی او دغیر انتفاعی هدفونو له مخي فعالیت کوی .

ماده - ۴۵۶

(۱) دموسسي تاسیس درسمی سند په وسیله صورت مومی .
(۲) رسمی سند دموسسي داساسنامي حیثیت لری اودلاندنیو مطلبونو لرونکی وی :
۱- دموسسي عنوان اودهغی داداری مرکز، موسسه نه شی کولی چه دافغانستان څخه دباندی داداری مرکز ولری .
۲- دهغی دتاسیس هدف اومرام .
۳- دتاسیسوونکي یادتاسیسوونکو غړو نومونه او دهغوی پوره شهرت .

ماده ۴۵۴ - سر

هیئت مدیره جمعیت فرهنګي مکلف است راپور اجراءات سالانه خود را باطلاع مرجع صلاحیتدار برساند . این جمعیت راجع به تقدیم اسناد و معلومات لازمه تابع احکام سایر جمعیت های مندرج این قانون می باشد .

مبحث هفتم - موسسات

ماده ۴۵۵ -

موسسه ، عبارات از شخصیت حکمیست که برای انجام خدمات بشری ، دینی ، علمی ، فنی و یا سپورتي از طریق تخصیص اموال برای مدت غیر معین تاسیس یافته و بروی اهداف غیر انتفاعی فعالیت می نماید .

ماده ۴۵۶ -

(۱) تاسیس موسسه توسط سند رسمی صورت می گیرد .
(۲) سند رسمی حیثیت اساسنامه موسسه را داشته و حاوی مطالب آتی میباشد :
۱- عنوان موسسه و مرکزاداره آن . مرکزاداره موسسه در خارج ازافغانستان بوده نمی تواند .
۲- هدف و مرام تاسیس آن .
۳- اسم و شهرت مکمله موسس یا موسسین .

- ۴- دهفی شتمنی تفصیلات چه
موسسی ته تخصیص شوی .
- ۵- دموسسی اداری تشکیل او
دهفی در رئیس نوم .
- ۶- دموسسی دمالی چارودنظارت
او تفتیش طرز العمل .
- ۷- داساسنامی دتعدیل، یوخی
کیدو تجزیی او دموسسی دنمایندگیو
دتاسیس طرز العمل دتصفیی دتوضیح
اودهفی مرجع دتاکلو سره چه
دموسسی مال ور پوری مربوط دی .
- ماده ۴۵۷**
- که تاسیسو ونکی غری پور
ور کوونکی یا وارثان ولری . دهفوی
دحقوقو په باره کبنی دموسسی
تاسیس دو وصیت یا هبی حکم لری .
په هغه صورت کبنی چه دموسسی
تاسیس دپور ور کوونکو یا وارثانو
حقوقو ته ضرر ورسوی ، هغوی
کولی شی چه دهغه قانون داحکامو
سره سم چه دو وصیت او هبی په باره
کبنی موجود دی دعوی وکی .
- ماده ۴۵۸**
- کومه موسسه چه درسمی سند په
وسیله تاسیس شوی وی، دهفی
موسس گولی شی داعلامیدو ترمخه
دپل رسمی سند په وسیله دهفی
دتاسیس شخه انصراف وکی .
- ماده ۴۵۹**
- ۴- تفصیلات دارانی ایکه یه
موسسه تخصیص یافته است .
- ۵- تشکیل اداری موسسه واسم
رئیس آن .
- ۶- طرز نظارت و تفتیش امور
مالی موسسه .
- ۷- طرز تعدیل اساسنامه، الحاق،
تجزیه و تاسیس نمایندگی های
موسسه با توضیح طرز تصفیه و
تعیین مرجعیکه اموال موسسه به آن
تعلق می گیرد .
- ماده ۴۵۷ -**
- هرگاه عضو موسس ، دائنین یا
ورثه داشته باشد، تاسیس موسسه
در مورد حقوق شان حکم وصیت یا
هبه را دارد . در صورتیکه تاسیس
موسسه حقوق دائنین یا ورثه را
متضرر سازد ، آنها می توانند
مطابق باحکام قانونیکه در مورد وصیت
وهبه موجود است ، دعوی نمایند .
- ماده ۴۵۸ -**
- موسسه ایکه توسط سند رسمی
تاسیس شده باشد ، موسس آن
میتواند قبل از اعلان توسط سند
رسمی دیگری از تاسیس آن انصراف
نماید .
- ماده ۴۵۹ -**
- موسسه حکمی شخصیت هغه
شخصیت حکمی موسسه و قتی

وخت تثبیتیری چه ددی قانون دحکمونو سره سم اعلام شوی وی .
تثبیت میگردد که مطابق باحکام این قانون اعلان گردیده باشد .

۶۶۰- ماده

ماده ۶۶۰ -

دمو سسی اعلام مید ل دهغی دتاسیسوونکی په غوښتنه یا دهغی دلمړنی رئیس یا دهغی واك لرونکی مرجع په غوښتنه چه موسسه یی د نظارت لاندی واقع ده ددی قانون دجمعیتونو دا اعلام پوری دمربوطو حکمونو سره سم صورت مومی .

اعلان موسسه بمطالبه موسس یا اولین رئیس آن ویا مرجع صلاحیتداریکه موسسه تحت نظارت آن قرار دارد ، مطابق باحکام مربوطه اعلان جمعیت های مندرج این قانون صورت میگیرد .

۶۶۱- ماده

ماده ۶۶۱ -

واك لرونکی مرجع کولی شی چه دموسسی دتاسیس داداری دطرز العمل او داساسنامی دتعدیل په باره کښی دموسسی دهدفونو دتامین په منظور، تعدیل واردکی .

مرجع صلاحیتدار می تواند د مورد تاسیس، طرز اداره و اساسنامه موسسه ، بمنظور تامین اهداف تاسیس آن ، تعدیل وارد نماید .

۶۶۲- ماده

ماده ۶۶۲ -

موسسه در رئیس په وسیله اداره او تمثیلیری .

موسسه توسط رئیس اداره و تمثیل میگردد .

۶۶۳- ماده

ماده ۶۶۳ -

دموسسی رئیس به دمو سسی کلنی بودجه او دکلنیو حسابو نو صورت واك لرونکی مرجع ته ښکاره کوی او د ذکر شوی مرجع د ضرورت وپ معلومات به برابروی .

رئیس موسسه ، بودجه و صورت حسابات سالانه موسسه را بمرجع صلاحیتدار آن ارائه و معلومات مورد ضرورت مرجع مذکور را تهیه می نماید .

۶۶۴- ماده

ماده ۶۶۴ -

موسسه نه شی کولی بی دواك لرونکی مرجع له اجازی وصیت یا هبه قبوله کی .

موسسه نمی تواند بدون اجازه مرجع صلاحیتدار و وصیت و یا هبه را قبول نماید .

۶۷۵- ماده

واک لرونکی مرجع ددعوی په ضمن کښی کولی شی چه دمربوطی محکمی څخه دهغه موظفینو دعزل غوښتنه وکی چه په ورسپارل شوو وظیفو کښی یی اهمال کړی وی یا دداسی کارونو، ارتکاب کوونکی گرځیدلی وی چه دقانون یا دموسسی داساسنا می مخالف وی یا ئی دموسسی مالونه دهغی دتاسیسوونکی دارادی په خلاف مصرف کړی وی او یا دا چه دفاحشی قصور ارتکاب کوونکی شوی وی.

ماده ۶۷۵ -

مرجع صلاحیتدار می تواند در ضمن دعوی از محکمه مربوط عزل موظفینی را که در وظایف محوله اهمال ورزیده یا اعمال مخالف قانون یا اساسنامه موسسه را مرتکب گردیده اند و یا اموال موسسه را مخالف اهداف تاسیس یا ارا ده موسس آن بمصرف رسانیده یا اینکه مرتکب قصور فاحش گردیده اند مطالبه نماید .

۶۷۶- ماده

واک لرونکی مرجع کولی شی چه دموسسی ددفونو دتا مین یادهغی پوری دمربوطو مالونو دساتتی دپاره یا دهغه ټولو یاخینو التزا ماتو او شرطونو چه دموسسی په اساسنامه کی قید شوی دلفو کیدو غوښتنه وکی .

ماده ۶۷۶ -

مرجع صلاحیتدار می تواند برای تأمین اهداف موسسه یا نگهداری اموال متعلق به آن تخفیف یا الغای تمام و یا قسمتی از وجایب وشروطی را که در اساسنامه موسسه قید گردیده است ، از محکمه باصلاحیت مطالبه نماید .

۶۷۶- ماده

که دموسسی رئیس د قانون یا عمومی نظام خلاف یا دخپل واک دحد ودو څخه دبانندی اجرا آت وکی، واک لرونکی مرجع کولی شی چه دا اجرا آت متوقف دوک لرونکی محکمی څخه ددی اجرا آتو دباطلیدو غوښتنه وکی .

ماده ۶۷۷ -

هرگاه رئیس موسسه مخالف قانون، نظام عامه یاخارج از حدودصلاحیت خویش اجراآت نماید، مرجع صلاحیتدار می تواند این اجراآت را متوقف و ابطال این اجرا آت را از محکمه با صلاحیت مطالبه نماید .

ماده ۶۷۸ -

(۱) ددی قانون د (۶۷۷) مادی (۱) مطالبه ابطال مندرج ما ده ددرج شوی با طلیدلو غوښتنه زیاته (۶۷۷) این قانون حد اکثر درخلال

اندازه دیوه کال په اوږ دو کښی د اجرا آتو دنیته شیخه محکمی ته وړاندی کیری .
 (۲) دداسی اجرا آتو با طلیلد دهغه اشخاصو په کسب شوو حقوقو تاثیر نه لری چه دښه نیت په اساس د حق خاوندان گرځیدلی دی .

ماده ۴۶۹ -

ماده ۴۶۹ -

د جمعیتونو پوری مربوط حکمونه لکه یو ځای کیدل، تجزیه کیدل ، دنمایندگیو تاسیس ، دموقتی رئیس ټاکل، منحلیدل او تصفیه کیدل ، دموسسی تبدیل عامو ښیگنو ته همدارنگه ددی قانون د(۴۱۸) مادی درج شوی حکم په عمومو موسسوهم دتطبیق وړ دی .

ماده ۴۷۰ -

ماده ۴۷۰ -

د دی قانون کښی دموسسوپوری درج شوی مربوط حکمونه په استثنای ډول دهغی موسسی په باره کښی چه دوقف په شکل تشکیل شوی وی نه تطبیقیری .

ماده ۴۷۱ -

ماده ۴۷۱ -

د جمعیتو نو او موسسو دهغه موظفینو په مقابل کښی چه ددی قانون په موادو کښی دتدبیرونو نیول تصریح شوی دجزاء د عمومی قانون دتطبیق مانع نه گرځی .

دریم فصل
مالونه

فصل سوم
اموال

۴۷۲- ماده

مال ، عبارت دعین یا دهغه حق
خخه دی چه دخلکوپه نزد مادی قیمت
ولری .

ماده ۴۷۲ -

مال، عبارت است از عین و یا حقیقه
نزد مردم قیمت مادی داشته باشد.

۴۷۳- ماده

کوم شیان چه دطبیعت په اقتضاء
دور کپی را کپی مورد نه گرخی ،
دهغه شیانو خخه عبارت دی چه
هیخوک یی حیازت خان ته نه شی
تخصیصولی .

ماده ۴۷۳ -

اشیائیکه بمقتضای طبیعت و یا
بحکم قانون مورد داد و ستد قرار
گیرد ، حقوق مالی بر آن مرتب شده
می تواند .

۴۷۴- ماده

کوم شیان چه دطبیعت په اقتضاء
یا دقانون په حکم دور کپی را کپی
مورد گرخی ، مالی حقوق پری مرتب
کیری .

ماده ۴۷۴ -

اشیائیکه بمقتضای طبیعت مورد
داد و ستد قرار گرفته نتواند عبارت
از اشیاییست که هیچ شخصی
نمی تواند حیازت آنرا بخود اختصاص
دهد .

۴۷۵- ماده

کوم شیان چه دقانون به حکم
دور کپی را کپی مورد کیدی نه شی،
عبارت دهغه شیانو خخه دی چه
دقانون له لحاظه پری مالی حقوق
نه مرتب کیری .

ماده ۴۷۵ -

اشیائیکه بحکم قانون مورد داد و
ستد قرار گرفته نمی تواند عبارت
اشیاییست که حقوق مالی بر آن
قانوناً مرتب شده نمی تواند.

۴۷۶- ماده

(۱) مثلی شیان هغه دی چه افراد
یا اجزاء ئی یو تربله یو رنگه وی،
بی دکوم کتنی و پرتوییر خخه یو دبل
په عوض استعمالی دای شی .

ماده ۴۷۶ -

(۱) اشیای مثلی آنست که افراد
و یا اجزای آن باهم یکسان بو ده
بدون فرق قابل ملاحظه ، عوض
یکدیگر استعمال شده بتواند .

(۲) اشیای قیمتی آنست که افراد آن باهم متفاوت بوده و عوض یکدیگر استعمال شده نتواند .

ماده ۴۷۷ -

(۱) اشیای استهلاکی آنست که انتفاع از آن بدون استهلاك ممكن نباشد .

(۲) اشیای استعمالی آنست که باانتفاع مکرر ، عین آن باقی بماند .

ماده ۴۷۸ -

عقار اشیاییست که دارای اصل ثابت بوده و حمل و نقل آن بدون تلف شدن غیر ممکن باشد. اشیائی که واجد این وصف نباشد اشیای منقول شناخته میشود .

ماده ۴۷۹ -

اشیای منقولی را که مالک برای استفاده از عقار تخصیص میدهد ، عقار پنداشته میشود .

ماده ۴۸۰ -

هر حق عینی مربوط به عقار و هر دعوی متعلق به آن عقار شناخته شده ، حقوق مالی غیر آن از جمله اموال منقول محسوب می گردد .

ماده ۴۸۱ -

اموال متعلق به ملکیت افراد ، اموال خصوصی و اموالیکه متعلق به

(۲) قیمتی شیان هغه دی چه افراد یی یو تر بله تفاوت لری اویو دبل په عوض کښی استعمالیدای نه شی .

ماده ۴۷۷ -

(۱) استهلاکی شیان هغه دی چه گټه اخستل ور څخه بی داستهلاکه ممکن نه وی .

(۲) استعمالی شیان هغه دی چه دمکررو گټو اخستلو سره دهغی عین باقی پاتی شی .

ماده ۴۷۸ -

عقار عبارت دهغه شیانو څخه دی چه ثابت اصل لری اووپه او راوپه نی بی دتلفیدو ممکن نه وی . کوم شیان چه دا صفت ونه لری منقول شیان گڼل کیږی .

ماده ۴۷۹ -

کوم منقول شیان چه مالک نی دعقار داستفادی دپاره تخصیصوی ، هغه هم عقار گڼل کیږی .

ماده ۴۸۰ -

دعقار پوری مربوط هر عینی حق او دهغی پوری هره مربوطه دعوی ، عقار گڼل کیږی ، دهغی په غیر نورمالی حقوق دمنقولو مالونودجملی څخه گڼل کیږی .

ماده ۴۸۱ -

دافرادو دملکیت پوری مربوط مالونه ، خصوصی مالونه او کوم

مالونه چه دافرادو دملکیت پوری مربوط نه وی او عمومی گتپو او بنیگنپو دپاره تخصیص شوی وی دعامو خلکو مالونه گنپل کپیری .

۴۸۲- ماده

(۱) عامه مالونه عبارت دی له :
 ۱- ددولت منقول او نا منقول مالونه .
 ۲- دحکمی اشخاصو منقول او نامنقول مالونه .
 ۳- هغه منقول او نا منقول مالونه چه دعا مو خلکو دگتپو او بنیگنپو دپاره تخصیص شوی وی .
 ۴- هغه منقول او نا منقول مالونه چه دقانون په حکم دعامو مالونو نه پیژندل شوی وی .
 (۲) په دی مالونو کښی دزمانی دتیریدو په اساس تصرف، حجز او دخپل ملکیت لاندی راولول جواز نه لری .

۴۸۳- ماده

(۱) عامه مالونه هغه وخت غیر عامه پیژندل کپیری چه دعمومی گتپو دپاره دهغی دتخصیص مده پای ته رسیدلی وی .
 (۲) دتخصیص پای دقانون په حکم یا بالفعل یا دهغه هدف په پای ته رسیدو سره چه دهغی په اساس مالونه دعمومی گتپو دپاره تخصیص شوی وی، صورت موسی .

ملکیت افراد نبوده و برای منافع و مصالح عامه تخصیص یافته باشد، اموال عامه پنداشته میشود .

ماده ۴۸۲ -

(۱) اموال عامه عبارت است از:
 ۱- اموال منقول و غیر منقول دولت .
 ۲- اموال منقول و غیر منقول اشخاص حکمی .
 ۳- اموال منقول و غیر منقول که برای منافع و مصالح عامه تخصیص داده شده باشد .
 ۴- اموال منقول و غیر منقول که بحکم قانون اموال عامه شناخته شده باشد .
 (۲) درین اموال ، تصرف ، حجز و تملك باساس مرور زمان جواز ندارد .

ماده ۴۸۳ -

(۱) اموال عامه و قتی غیر عامه شناخته میشود که میعاد تخصیص آن برای منافع عامه ، ختم گر دیده باشد .
 (۲) ختم تخصیص بحکم قانون یا بالفعل و یا بختم هدفیکه اموال باساس آن برای منافع عامه تخصیص داده شده صورت میگیرد .

په رسمي جريدو كېښي دخپريدونيتو: ۱۳۵۵ر۱۰ر۱۵

ددى ټوك بيه: (۱۰۰) افغانى

دطبع شمیر (۱۶۵۰۰)

دولتی مطبعہ